

**การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัย
และลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต**

นายพิทูษ แก้วติดกาญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร์

พ.ศ. 2552

**An Analysis of Factors Affecting Housing Demand and Buying in
Phuket Province**

Mr.Phitayut Kaewtidkry

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics
School of Economics
Sukhothai Thammathirat Open University
2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต
ชื่อและนามสกุล	นายพิพุทธ แก้วติดกาญ
แขนงวิชา	เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันติศรีสุข 2. รองศาสตราจารย์นพพร โภณະวนิก

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

ดร.ปริyanุช อภิญญา ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ปริyanุช อภิญญา โยภาส)

ส.ก.ว. **ตันติศรีสุข** กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันติศรีสุข)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์นพพร โภณະวนิก)

คณะกรรมการบันทึกศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
 ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
 เศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ดร.สุจินต์ วิเศษราตน์ ประธานกรรมการบันทึกศึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิเศษราตน์)
 วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและลักษณะพฤติกรรมการเดือดซื้อบ้านในจังหวัดคุกเก็ต

ผู้วิจัย นายพิพัฒน์ แก้วติดกาญ บริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

**อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์สุภาสินี ตันติศรีสุข (2) รองศาสตราจารย์นพพร ไทดะวะษิก
ปีการศึกษา 2552**

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดคุกเก็ต 2) ศึกษาความยึดหยุ่นของอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดคุกเก็ต 3) ศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเดือดซื้อบ้านในจังหวัดคุกเก็ต และ 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดคุกเก็ต

วิธีการศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดคุกเก็ต โดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ ด้วยวิธีวิเคราะห์ประมาณการสมการคดดอย ส่วนการศึกษาการเดือดซื้อบ้านในจังหวัดคุกเก็ต โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่าง ในช่วงเดือน มกราคม – มีนาคม 2551 วิเคราะห์โดยใช้ค่า ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดคุกเก็ต คือ ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร และปริมาณสินเชื่อในจังหวัดคุกเก็ต ซึ่งสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย และจำนวนประชากร มีความสัมพันธ์ในพิเศษเดียวกันกับปริมาณการซื้อบ้านในจังหวัดคุกเก็ตที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด (R^2) เพิ่มขึ้น 0.99 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและจำนวนประชากรมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนดัชนีราคาที่อยู่อาศัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาที่อยู่อาศัยมีค่าเพิ่มขึ้น 221.44 จะเห็นว่าอุปสงค์ต่อราคามีความยึดหยุ่นมาก การเปลี่ยนแปลงราคาจะมีผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยมากตามไปด้วย ความยึดหยุ่นอุปสงค์ต่อจำนวนประชากรมีค่า = 0.482 และความยึดหยุ่นอุปสงค์ต่อปริมาณสินเชื่อมีค่าเพิ่มขึ้น 0.000000226 3) การเดือดซื้อบ้านในจังหวัดคุกเก็ต พบว่าก่อตัวตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการบ้านเดียว วัสดุประสงค์ส่วนใหญ่เนื่องจากต้องการมีบ้านเป็นของตนเอง ผู้ที่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่มักจะเป็นคนต่างด้วยวัสดุ เนื่องจากต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดคุกเก็ต โดยมากนักจะซื้อบ้านอยู่จริงทำให้อยากมีบ้านเป็นของตนเองมากกว่าต้องเช่าบ้าน โดยส่วนมากนักมีโครงสร้างเพื่อจะซื้อบ้านในอีก 3-4 ปีข้างหน้า ราคาที่อยู่อาศัยที่ผู้บริโภค มีความต้องการมากที่สุดคือราคาที่อยู่ระหว่าง 1-2 ล้านบาท และระยะเวลาที่ผู้บริโภคส่วนมากเห็นว่าเหมาะสมในการผ่อนชำระที่ต้องชำระต่อเดือน คือ 21-30 ปี โดยอัตราการผ่อนชำระที่ผู้บริโภคคิดว่ามีความเหมาะสมกับตัวเองมากที่สุดคือต่ำกว่า 10,000 บาท 4) ปัญหาของผู้ต้องการซื้อบ้านคือความกังวลเรื่องคุณภาพบ้านที่จะซื้อ ความเหมาะสมของราคาที่ตั้งไว้กับเหมาะสมหรือไม่ อุปสรรคของการซื้อบ้านคือการขออนุมัติงบเพื่อซื้อบ้านจากธนาคาร

คำสำคัญ ความต้องการที่อยู่อาศัยและพฤติกรรมการเดือดซื้อบ้าน

Thesis title: An Analysis of Factors Affecting Housing Demand and Buying in Phuket Province

Researcher: Mr.Phitayut Kaewtikry; **Degree:** Master of Economics;

Thesis advisors: (1) Supasinee Tantisrisuk, Associate Professor; (2) Nopporn Donavanik, Associate Professor; **Academic year:** 2009

Abstract

The study was aimed to 1) study factors affecting the housing demand in Phuket Province, 2) study the elasticity of demand for houses in Phuket Province, 3) study the behavior of buying houses in Phuket Province, and 4) study the problems and obstacles to buying houses in Phuket Province

Research methodologies for an analysis of factors affecting demand for houses and behaviors of buying houses in Phuket Province were an econometric model and multiple regression analysis. The buying behavior will be analyzed using a questionnaire as a tool to collect data from 400 samples during January - March 2008. The analysis used in this part was descriptive analysis including frequency, percentage average.

The results showed that 1) factors that influenced housing demand in Phuket Province were price index, population and volume of loans in Phuket Province. The residential mortgage loans, Housing Price Index, and population correlated in the same direction with the volume of buying houses in Phuket Province at 0.05 significance level, coefficient of determination (R^2) was equal to 0.99. Volume of loan and population were consistent with the hypothesis, but Price index of housing was not consistent with the hypothesis. 2) Price elasticity of demand in the housing was equal to 221.44. It was elastic demand which implied that if the price changed it would automatically affect the housing demand. The elasticity of demand per population elasticity of demand = 0.482 and per credit elasticity of demand was equal to 0.000000226. 3) For the behavior of buying houses in Phuket Province, it was found that most samples preferred a detached house as a house of their own. The demand on housing often is from the rustic population who migrated to Phuket Province and initially rented houses. Most of them planned to purchase a house in the next 3-4 years, and the housing prices that consumers wanted most were between 1-2 million baht and the time most consumers saw that was most appropriated in installments was 21-30 years, and the rate of installments consumers thought was appropriate for themselves most was less than 10,000 baht. 4) The problems of buyers were house quality, credit approval and the appropriateness of the prices. The barrier for house buyers was credit approval to buy houses from banks.

Keywords: Factors Affecting Housing The Demand and Behavior of Buying Houses

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ สุภาสินี ตันติศรีสุข สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียนร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นพพร โภณะวัฒิก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ รองศาสตราจารย์ดร.ปรีyanุช อกกิจณ์ โภภาก ที่กรุณารับเป็นประธานในการสอบครั้งนี้ และกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่น้อง และญาติทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน ในทุกด้าน รวมทั้งขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและ แจกแบบสอบถาม อีกทั้งขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทางค้านสอดคล้องกันอย่างต่างๆ และผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกๆท่าน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขออบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งมวล แต่หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้ศึกษาอนุรับไว้เพียงผู้เดียว

พิพุทธ แก้วติดภัย
พฤศจิกายน 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๕
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๗
สมมติฐานของการวิจัย	๘
ขอบเขตการวิจัย	๘
นิยามศัพท์เฉพาะ	๙
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๙
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๑
ทฤษฎีอุปสงค์	๑๑
แนวคิดเรื่องความยืดหยุ่น	๑๙
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค	๒๓
แนวคิดเรื่องส่วนประสมทางการตลาด	๔๐
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๓
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๑
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕๑
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๓
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๘
ส่วนที่ ๑ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต	๕๖
ส่วนที่ ๒ ผลการศึกษาความยืดหยุ่นของอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต	๖๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน	63
ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต	64
ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยและอุปสรรคของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต	82
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	94
ก ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง	94
ข แบบสอบถาม	102
ค แผนที่จังหวัดภูเก็ต	104
ประวัติผู้วิจัย	106

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 จำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ.2540-2550	2
ตารางที่ 1.2 จำนวนที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ.2540-2550	4
ตารางที่ 1.3 เปรียบเทียบGDPและGPPของจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ.2541-2549	6
ตารางที่ 2.2 จำนวนชื่อเมืองของผู้บริโภคคนหนึ่ง ณ ระดับราคาน้ำๆ	14
ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	65
ตารางที่ 4.2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	66
ตารางที่ 4.3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะการสมรส	67
ตารางที่ 4.4 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับศึกษา	68
ตารางที่ 4.5 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	70
ตารางที่ 4.6 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	71
ตารางที่ 4.7 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว	72
ตารางที่ 4.8 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว	73
ตารางที่ 4.9 ระดับความต้องการจำแนกตามรูปแบบที่อยู่อาศัย	74
ตารางที่ 4.10 ระดับความต้องการซื้อบ้านใหม่จำแนกตามช่วงเวลา	75
ตารางที่ 4.11 ระดับความต้องการจำแนกตามลักษณะเหตุผลที่ทำให้เกิดความต้องการซื้อบ้าน	76
ตารางที่ 4.12 ระดับความต้องการจำแนกตามภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่าง	77
ตารางที่ 4.13 ระดับความต้องการจำแนกตามงบประมาณที่จะใช้ในการซื้อบ้าน	78
ตารางที่ 4.14 ระดับความความต้องการจำแนกตามระยะเวลาที่ต้องการผ่อนบ้าน	79
ตารางที่ 4.15 คะแนนรวมเฉลี่ยของปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด	81

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ.2540-2550	3
ภาพที่ 1.2 แสดงการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต	5
ภาพที่ 1.3 เปรียบเทียบGDPกับGPPของจังหวัดภูเก็ต	7
ภาพที่ 2.1 แสดงเส้นอุปสงค์ต่อราคา	12
ภาพที่ 2.2 แสดงการเปลี่ยนแปลงประมาณชื่อ	16
ภาพที่ 2.3 แสดงการเปลี่ยนแปลงในระดับอุปสงค์	17
ภาพที่ 2.4 แบบจำลองพฤติกรรมผู้ซื้อ(บริโภค)และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค	30
ภาพที่ 4.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	65
ภาพที่ 4.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ	67
ภาพที่ 4.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะภาพสมรส	68
ภาพที่ 4.4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา	69
ภาพที่ 4.5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับของรายได้	70
ภาพที่ 4.6 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	71
ภาพที่ 4.7 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว	72
ภาพที่ 4.8 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะภาพต่อที่อยู่อาศัย	73
ภาพที่ 4.9 แสดงระดับความต้องการจำแนกตามรูปแบบที่อยู่อาศัย	75
ภาพที่ 4.10 แสดงระดับความต้องการจำแนกตามแต่ละช่วงเวลา	76
ภาพที่ 4.11 แสดงระดับความต้องการจำแนกตามเหตุผลที่ต้องการซื้อบ้าน	77
ภาพที่ 4.12 แสดงระดับความต้องการซื้อบ้านจำแนกตามภูมิลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	78
ภาพที่ 4.13 แสดงระดับความต้องการซื้อบ้านจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการผ่อนบ้าน	79
ภาพที่ 4.14 แสดงระดับความต้องการซื้อบ้านจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการผ่อนบ้าน	80
ภาพที่ 4.15 แสดงระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้าน	81

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต อันประกอบไปด้วยอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค มนุษย์ก็ต้องแล้วต้องแสวงหาที่อยู่อาศัยเพื่อเป็นหลักประกัน ความมั่นคงในชีวิต ดังนั้นจึงต้องก่อตัวต้องการที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง เมนูกัดที่มีที่อยู่อาศัยอยู่แล้ว เช่น การเช่าอาศัย อาศัยอยู่กับบิดา-มารดา อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง เป็นต้น แต่ก็ยังไม่มีกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของ จึงมีความต้องการเพื่อให้ได้ที่อยู่อาศัยเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ส่วนผู้ที่มีที่อยู่อาศัย เป็นของตนเอง แล้วบางครั้งก็อาจจะมีความต้องการที่จะเปลี่ยนที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดีขึ้น และ ด้วยเหตุที่ว่าจังหวัด ภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการเข้ามาดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น โรงแรม ร้านอาหาร โครงการบ้านจัดสรรทำให้เกิดการจ้างงาน ทำให้จำนวนประชากรต่างถิ่นอยู่เพียบ มากอาศัยเพิ่มขึ้น รายได้ของประชาชนจึงเพิ่มขึ้นก่อส่งผลให้ความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตเพิ่ม สูงขึ้นด้วย เพราะเหตุนี้จังหวัดภูเก็ตจึงมีโครงการสร้างบ้านเพื่อที่อยู่อาศัยกิดขึ้นมาตามน้ำหนา ทำให้มี ความต้องการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

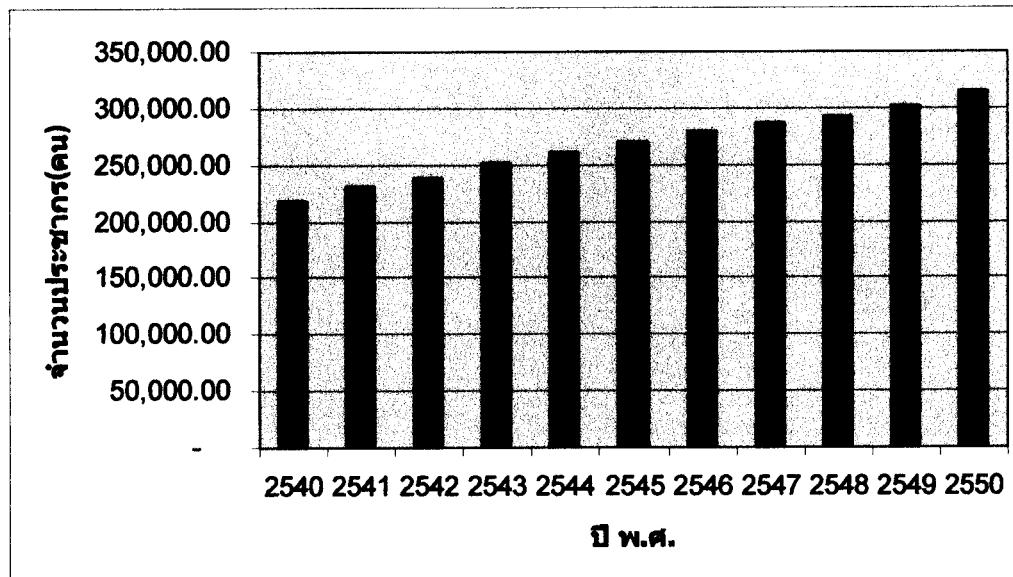
จังหวัดภูเก็ต ได้รับการขนานนามว่าเป็นใจกลางแห่งยังดามัน เมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงไป ทั่วโลก ในด้านความสวยงามของทิวทัศน์ และหาดทราย น้ำทะเลใส พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกทางการท่องเที่ยวครบครัน เป็นเกาะใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีฐานะเป็นจังหวัดหนึ่งใน ภาคใต้ ตั้งอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทยในน่านน้ำทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย มี พื้นที่ประมาณ 543 ตารางกิโลเมตร ความยาวสุดของเกาะภูเก็ตวัดจากทิศเหนือถึงทิศใต้ประมาณ 48.7 กิโลเมตร และส่วนกว้างที่สุดวัดจากทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตกประมาณ 21.3 กิโลเมตร ภูเก็ตแบ่ง ออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอคลตุ และอำเภอกะทู้ จำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2540-2550) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 218,349 คน ในปี 2540 เป็น 315,498 คน ในปี 2550 ดังตารางภาพที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตในช่วง พ.ศ.2540-2550

หน่วย: คน

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร	อัตราการเปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)
2540	218,349.00	-
2541	231,206.00	5.89
2542	237,525.00	2.73
2543	250,596.00	5.50
2544	261,386.00	4.31
2545	270,438.00	3.46
2546	278,480.00	2.97
2547	285,901.00	2.66
2548	292,245.00	2.22
2549	300,737.00	2.91
2550	315,498.00	4.91
เฉลี่ย		3.76

ที่มา:สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต(2551)"รายงานจำนวนประชากร พ.ศ. 2540-2550 " จังหวัด
ภูเก็ต

ภาพที่ 1.1 แสดงจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ.2540-2550

จากการที่ 1.1 และภาพที่ 1.1 จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2550 มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆจาก 218,349 คนในปี 2540 เป็น 315,498 คนในปี 2550 อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 3.76 จากภาพที่ 1.1 เมื่อมีจำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น แนวโน้มความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ประชากรในจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งจากการเพิ่มขึ้นของประชากรภายในจังหวัดภูเก็ตเอง และการเพิ่มขึ้นเนื่องจากการที่มีประชากรทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เข้ามาทำงานและที่เข้ามาท่องเที่ยวและพักอยู่เป็นทั้งแบบชั่วคราวและเป็นการถาวร ในจังหวัดภูเก็ต ที่พักชั่วคราวก็มักจะเช่าพักโรงแรม บ้านเช่า หรือนั่ง lokale ส่วนที่ต้องการแบบถาวรก็มักจะเกิดจากการขายเข้ามารажานในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งล้วนแล้วแต่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตแทนทั้งสิ้น

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นเกาะ มีน้ำทะเลล้อมรอบ ซึ่งมีชายหาดที่สวยงาม และเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม จึงทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามา เพื่อพักผ่อนจำนวนมาก ซึ่งมีผลทำให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในจังหวัดภูเก็ตเป็นจำนวนมากซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจสังหาริมทรัพย์ โรงแรม บ้านพักตากอากาศ ห้างสรรพสินค้า และอื่นๆอีกหลายประการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและผลลัพธ์เนื่องนี้ส่งผลให้มีแรงงานหลั่งไหล

เข้ามาทำงานในจังหวัดภูเก็ตเป็นจำนวนมาก แรงงานที่เข้ามาส่วนมากเป็นแรงงานที่มาจากจังหวัดอื่นทำให้มีความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น

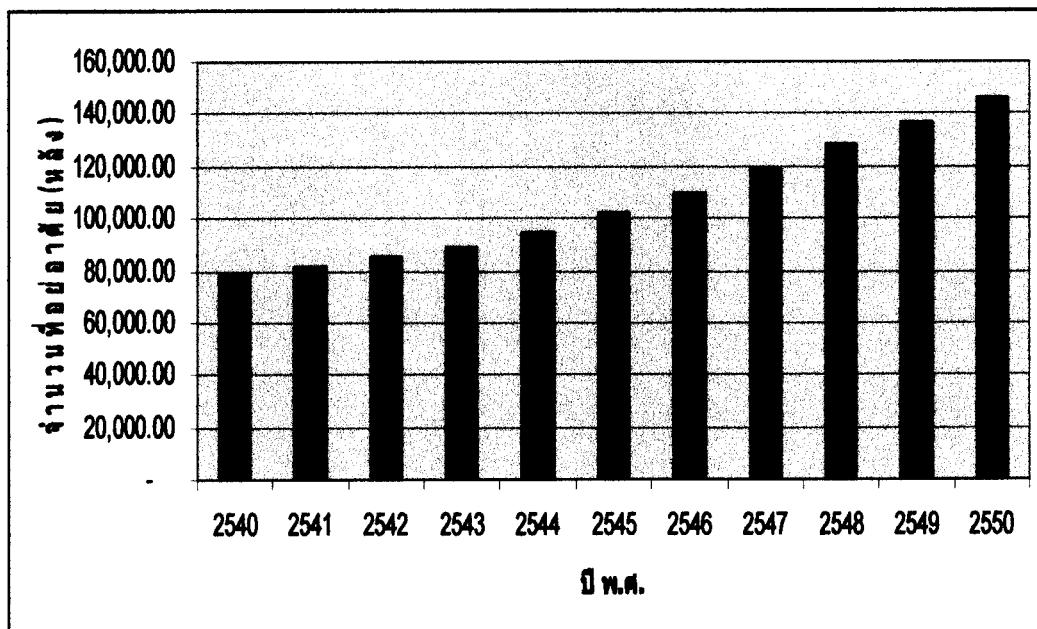
ตารางที่ 1.2 จำนวนที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต ในช่วง พ.ศ.2540-2550

หน่วย:หลัง

ปี พ.ศ.	จำนวนที่อยู่อาศัย	อัตราการเปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)
2540	78,991.00	-
2541	81,276.00	2.89
2542	85,162.00	4.78
2543	89,154.00	4.69
2544	94,863.00	6.40
2545	101,965.00	7.49
2546	109,686.00	7.57
2547	118,423.00	7.97
2548	128,110.00	8.18
2549	136,445.00	6.51
2550	146,097.00	7.07
เฉลี่ย		6.35

ที่มา:กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย(2551)"รายงานจำนวนที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.

2540-2550"

ภาพที่ 1.2 แสดงการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 1.2 และภาพที่ 1.2 ในช่วงปี พ.ศ.2540-2550 จะเห็นว่า ปริมาณที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆจาก 78,991 ไร่ เป็น 146,097 ไร่ ในปี พ.ศ.2550 อัตราการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.35 จะเห็นได้ว่าเมื่อเทียบตารางที่ 1.1 และ 1.2 แล้ว จะเห็นได้ว่าปริมาณที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร

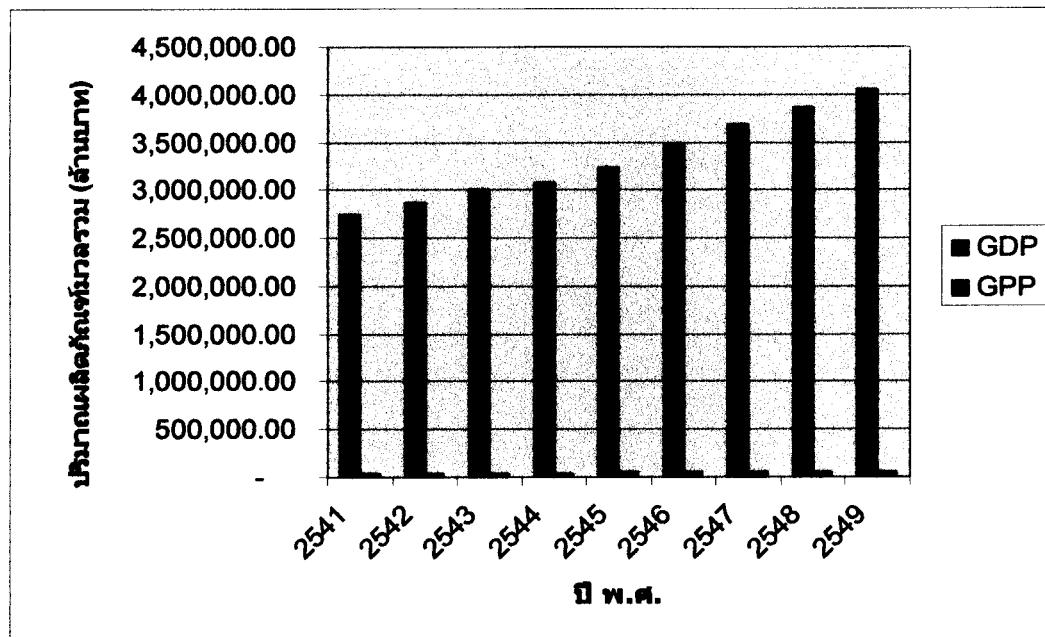
ความสำคัญของจังหวัดภูเก็ตในฐานะที่ผลิตสินค้าและบริการดูจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(GDP)ของประเทศไทย

ตารางที่ 1.3 เปรียบเทียบGDP และGPPของจังหวัดภูเก็ตในช่วง พ.ศ.2541-2549

หน่วย:ล้านบาท

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศ(GDP)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดภูเก็ต(GPP)	ร้อยละของGPPจังหวัด ภูเก็ตเมื่อเปรียบเทียบ กับGDP
2541	2,749,684.00	35,742.00	1.300
2542	2,871,980.00	34,991.00	1.218
2543	3,008,401.00	38,768.00	1.289
2544	3,073,601.00	39,800.00	1.295
2545	3,237,042.00	45,689.00	1.411
2546	3,468,166.00	45,938.00	1.325
2547	3,685,944.00	55,443.00	1.504
2548	3,851,295.00	50,229.00	1.304
2549	4,052,006.00	57,128.00	1.410
เฉลี่ย			1.340

ที่มา:สำนักงานคลังจังหวัดภูเก็ต(2550)"ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2541-2549"

ภาพที่ 1.3 เปรียบเทียบ GDP กับ GPP ของจังหวัดภูเก็ต

จากตารางที่ 1.3 และภาพที่ 1.3 เป็นการเปรียบเทียบค่า GDP กับ GPP ของจังหวัดภูเก็ตจะเห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบในระดับประเทศแล้วผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดภูเก็ต เมื่อเทียบเป็นร้อยละจะได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 1.34 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมนี้ของชากระดับล้วนของจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นเกาะและมีหาดทรายที่สวยงามเหมาะสมแก่การท่องเที่ยว จึงมีชาวต่างชาติรวมทั้งผู้คนคนจากจังหวัดอื่น ข้ามมาอาศัยเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะมาอยู่เป็นการถาวร หรือ มาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งส่วนแล้วแต่มีความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตเป็นของคนต่างด้าวทั้งสิ้น เพราะจังหวัดภูเก็ตมีเศรษฐกิจที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัย และการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต
- 2.2 เพื่อศึกษาความขึ้นของอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต
- 2.3 เพื่อศึกษาการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต
- 2.4 เพื่อศึกษายานพาณิชย์และอุปสรรคของผู้ต้องการซื้อบ้านในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต

3. สมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและถักยณะพุทธิกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต มีสมมติฐานดังนี้

- 3.1 ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย ในจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาที่อยู่อาศัย
- 3.2 ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับระดับรายได้ของผู้ที่ต้องการซื้อที่อยู่อาศัย
- 3.3 ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับระดับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
- 3.4 ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณประชากรที่มีอยู่ในจังหวัดภูเก็ต
- 3.5 ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อที่มีอยู่ในจังหวัดภูเก็ต

4. ขอบเขตการวิจัย

- 4.1 การศึกษาอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตจะศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมืองเท่านั้น
- 4.2 ศึกษาอุปสงค์ของที่อยู่อาศัยเฉพาะบ้านเดี่ยวเนื่องจากในจังหวัดภูเก็ตบ้านเดี่ยวจะเป็นที่สนใจของประชากรในจังหวัดภูเก็ตในปริมาณมากที่สุด โดยสังเกตจากการที่ผ่านมาในอดีตที่ประสบความสำเร็จ เช่น แอนด์ เฮ้าส์ ภูเก็ตวิลล่า โครงการ 1-5 โครงการวิลล่าดาวรุ่ง เป็นต้น

4.3 การศึกษาอุปสงค์ที่อยู่อาศัยครั้งนี้จะทำการศึกษาโดยแบ่งแยกระดับผู้ต้องการซื้อที่อยู่อาศัยออกเป็น 4 กลุ่ม โดยยึดเอาระดับราคาของที่อยู่อาศัยคือ ระดับราคา ตั้งแต่ ก. 1-2 ล้านบาท ข. 2.1-3 ล้านบาท ค. 3.1-5 ล้านบาท ง. 5 ล้านบาทขึ้นไป

4.4 การศึกษาการเลือกซื้อบ้านจะสอนตามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยกระจายแบบสอนตามไปยังกลุ่มคนที่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย โดยใช้ตารางของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนไว้ไม่เกิน 5% จากจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2550 รวมทั้งชายและหญิง มีประชากรทั้งสิ้น 315,498 คน ดังนั้นจากการคำนวนโดยใช้สูตร Yamane ต้องทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน กำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูลภายใน 3 เดือนทั้งแต่เดือนมกราคม 2551-มีนาคม 2551

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถกำหนดได้ดังต่อไปนี้

5.1 บังจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง จำนวนของสิ่งต่างๆ ที่ทำให้ค่าตัวเปลี่ยนแปลงไปได้

5.2 ที่อยู่อาศัย หมายถึง บ้านหรือที่อยู่อาศัยทุกประเภทที่ได้รับการยอมรับจากทางราชการ ที่จดทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทย ในลักษณะประเภทของบ้านต่างๆ เช่น บ้านเดี่ยว

5.3 อุปสงค์ที่อยู่อาศัย เป็นอุปสงค์ทั้งที่เป็นการบริโภคและการลงทุน โดยสามารถพิจารณาได้เมื่อสร้างบ้านเดี่ยวเสร็จแล้ว ผู้ที่เป็นเจ้าของบ้าน จะใช้ประโยชน์ในรูปบ้านพักอาศัยหรือให้คนอื่นเช่า

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและลักษณะ พฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังต่อไปนี้

6.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต ซึ่งผู้ประกอบการจะสามารถกำหนดปริมาณการลงทุนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตได้

6.2 ทำให้ทราบค่าความเสี่ยดหยุ่นของปูจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของที่อยู่อาศัยสำหรับเมือง
จังหวัดภูเก็ต ซึ่งถ้าความเสี่ยดหยุ่นมากราคาก็จะยื่งสูงและราคาลงก็จะทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้น

6.3 ทำให้ทราบแนวทางการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งหมายถึงทราบรสนิยมของผู้
ที่จะซื้อบ้านว่าชอบบ้านแบบไหน ราคายังไง เท่าไหร่ เป็นต้น

6.4 ทำให้สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อ
พัฒนาที่อยู่อาศัยและอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดภูเก็ต

6.5 ทำให้ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ได้รับประโยชน์ในการลดความเสี่ยงของการ
ลงทุนในที่อยู่อาศัยที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

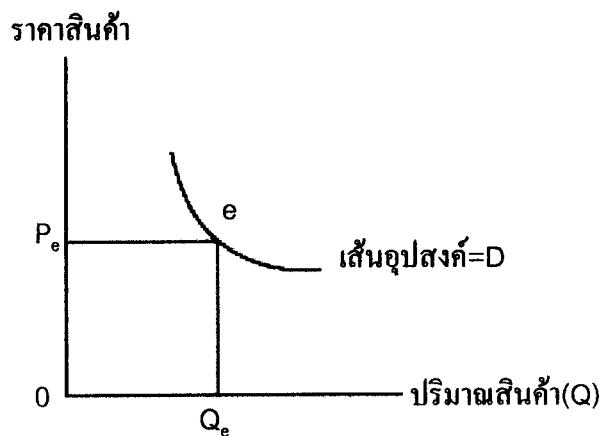
1. ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง จำนวนสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่างๆ กันของสินค้านั้นเอง หรือ ณ ระดับรายได้ต่างๆ กันของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่างๆ กันของสินค้านิดอื่นที่เกี่ยวข้อง (นราพิพย์ ชุดที่ 2536 : 27) ดังนั้น อุปสงค์ของสินค้าใดจึงประกอบไปด้วยความต้องการของผู้คนซึ่งในการศึกษาอุปสงค์ที่ผู้บริโภคแต่ละคนจะซื้อย່อมแตกต่างกันไปตามลักษณะของผู้บริโภคแต่ละคน และลักษณะส่วนรวมของสังคมนั้นๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ ซึ่งมีผลทำให้อุปสงค์ของสินค้านั้นเปลี่ยนแปลง โดยแต่ละปัจจัยจะมีผลต่ออุปสงค์มากน้อยแตกต่างกันไป เช่น รายได้ผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ ราคาสินค้าที่สามารถใช้ทดแทนกัน และราคาสินค้าที่ใช้ประกอบกัน จำนวนผู้บริโภคในตลาด ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การคาดคะเนสินค้าในอนาคต เป็นต้น (ปัจจัย บุนนาค และ สมคิด แก้วสันธิ 2525 : 43)

1.1 กฎหมายอุปสงค์

กฎหมายอุปสงค์ ระบุว่า ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อย່อมแปรผัน กับระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ

จากกฎหมายอุปสงค์ดังกล่าวหมายความว่า เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณน้อยลง และเมื่อราคาลดลง ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณมากขึ้น ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 2.1 แสดงเส้นอุปสงค์ต่อราคา

ในการหาเส้นอุปสงค์ของผู้บริโภค ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ต่อสินค้า Q_1 ของผู้บริโภคแต่ละรายต่อการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า P_1 โดยสมมติว่ามีสินค้า 2 ชนิด (Q_1 และ Q_2) ซึ่งราคาของสินค้าชนิดที่ 2 (P_2) และรายได้ของผู้บริโภค (M) คงที่และผู้บริโภคต้องการที่จะบริโภค สินค้า

การที่ปริมาณซื้อแปรผลผันกับราคางานนี้เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ Q_1 และ Q_2 เพื่อก่อให้เกิดระดับความพอใจสูงสุด

ก. ผลทางรายได้ เมื่อราคางานสูงขึ้น แต่รายได้ตัวเงินของผู้บริโภคคงที่ผู้บริโภคจะสามารถซื้อสินค้าได้ปริมาณน้อยลง นั่นคือ รายได้แท้จริงของผู้บริโภคลดลง ในทางตรงข้าม เมื่อราคางานลดลง ผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าได้จำนวนมากขึ้น นั่นคือรายได้ที่แท้จริงของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

รายได้ที่แท้จริงวัดจากปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคซื้อได้ปริมาณน้อยลง ตัวอย่างเช่น นาย ก มีเงิน 120 บาท ต้องการซื้อส้มโอซึ่งมีราคากล่อง 30 บาท นาย ก ซื้อส้มโอได้ 4 กล่อง ราคางานส้มโอลดลงเป็นกล่อง 20 บาท นาย ก ซื้อส้มโอได้ 6 กล่อง จำนวนส้มโอที่นาย ก ซื้อได้นั่นเองที่สะท้อนถึงรายได้แท้จริงของนาย ก ในตัวอย่างนี้แสดงว่ารายได้ตัวเงินคงเดิม แต่รายได้แท้จริงเพิ่มขึ้น

ข. ผลทางการทดแทน เมื่อราคางานสินค้าชนิดหนึ่งสูงขึ้น ในขณะที่สินค้าชนิดอื่นซึ่งทดแทนสินค้านี้ได้มีราคาอยู่คงที่ ผู้บริโภคจะรู้สึกว่าสินค้านี้มีราคางานสูงขึ้น จึงซื้อสินค้านี้น้อยลง และหันไปซื้อสินค้าอื่นเพื่อใช้แทนสินค้านั้น ในทางตรงข้าม เมื่อราคางานลดลง ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าอื่นน้อยลง และหันมาซื้อสินค้านี้มากขึ้น

ผลทางการทดแทนเกิดจาก การพิจารณา ราคาน้ำมันสัมพันธ์ (Relative price) ระหว่างสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ สมมติว่าเดิมน้ำอัตราค่าขวดละ 5 บาท น้ำเปล่าราคากำลัง 4 บาท (ปริมาตรเท่ากัน) สัดส่วนราคาน้ำอัตราค่าต่อราคาน้ำเปล่า คือ 1.25:1 ปรากฏว่า นาย ก พอกใจที่จะซื้อน้ำอัตราค่าสูงขึ้น เป็นขวดละ 6 บาท ในขณะที่ราคาน้ำเปล่าขังคงเดิม สัดส่วนราคาน้ำอัตราค่าต่อราคาน้ำเปล่าจะเปลี่ยนเป็น 1.50:1 ทำให้นาย ก รู้สึกว่า ราคาน้ำมันสัมพันธ์ของน้ำอัตราค่าแพลงขึ้น จึงซื้อน้ำอัตราค่าน้อยลง และหันไปซื้อน้ำเปล่ามากขึ้น

1.2 พิจารณาอุปสงค์ การศึกษาอุปสงค์ที่ผู้บริโภค มีต่อสินค้าใดสินค้าหนึ่ง จะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยกัน many ดังนี้ นี่มีอกตัวถึงอุปสงค์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อกับปัจจัยต่างๆ ทุกด้วยที่มีส่วนในการกำหนดปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภค ปัจจัยที่เสนอซื้อดังกล่าว นี้ถ้ามองในแง่ของผู้ผลิตหรือผู้นำสินค้าออกมาร้านขาย จะมีปัจจัยบางประการที่ผู้ผลิตสามารถควบคุมได้ เช่น ราคาน้ำมัน การโฆษณา การส่งเสริมการขาย หรือการปรับปรุงคุณภาพสินค้า แต่ปัจจัยบางอย่าง ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น รายได้ผู้บริโภค สถานะของผู้บริโภค ราคาน้ำมันน้ำมันดิบ อื่นๆ ตลอดจนการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต ซึ่งเมื่อนำมาปัจจัยต่างๆ มาพิจารณาพร้อมกันสามารถแสดงพิจารณาอุปสงค์ได้ดังนี้ (นราธิพงษ์ ชุติงศ์ 2539 : 28)

$$Q_A = f(X_1, X_2, X_3, \dots, X_n, Y_1, Y_2, Y_3, \dots, Y_n)$$

โดยที่ Q_A คือปริมาณการเสนอซื้อสินค้า A

X_1, X_2, X_3, X_n เป็นกลุ่มปัจจัยที่ผู้ผลิตสามารถควบคุมได้

$Y_1, Y_2, Y_3, \dots, Y_n$ เป็นกลุ่มปัจจัยที่ผู้ผลิตควบคุมไม่ได้

เราสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อกับตัวกำหนดอุปสงค์เหล่านี้ด้วย
พิจารณาอุปสงค์ ดังนี้

$$Q_x = f(P_x, A_1, A_2, A_3, \dots)$$

จากพิจารณาอุปสงค์ดังกล่าว ปริมาณซื้อสำหรับสินค้า X (Q_x) เป็นตัวแปรตาม (Dependent variable) ส่วนตัวกำหนดค่าๆ เป็นตัวแปรอิสระ (Independent variables) และเนื่องจากในบรรดาตัวกำหนดทั้งหลาย P_x เป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลต่อ Q_x มากที่สุด ดังนั้นเราจึงให้ P_x เป็นตัวกำหนดโดยตรง (Direct determinant) ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือให้เป็นตัวกำหนดโดยอ้อม (Indirect

determinant) การแบ่งตัวกำหนดออกเป็น 2 กลุ่ม เช่นนี้จะช่วยให้เราเข้าใจความแตกต่างระหว่าง “การเปลี่ยนแปลงปริมาณซื้อ” และ “การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์” ได้ง่ายขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างราคา กับปริมาณสินค้า นอกจากแสดงเป็นฟังก์ชันอุปสงค์แล้ว ยังอาจแสดงได้ในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ สมการอุปสงค์ (Demand equation) ตารางอุปสงค์ (Demand schedule) และเส้นอุปสงค์ (Demand curve) ซึ่งอธิบายตามลำดับได้ดังนี้

สมการอุปสงค์ คือ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคา กับปริมาณซื้อ ในรูปของสมการ ซึ่งส่วนมากเป็นสมการเส้นตรง ยกตัวอย่าง $Q_d = 10 - 2P$ จากสมการอุปสงค์ดังกล่าว เราสามารถสร้างเป็นตารางอุปสงค์โดยสมมติค่าต่างๆ ของ P และคำนวณค่า Q อย่างไรก็ตาม ในที่นี่เราจะกำหนดตารางอุปสงค์ขึ้นใหม่โดยไม่เกี่ยวกับสมการอุปสงค์ข้างต้น ทั้งนี้เพื่อแสดงอุปสงค์ที่เป็นเส้นโค้ง

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนซื้อมะ่วงของผู้บริโภคคนหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ

ราคาสินค้าต่อหน่วย(price per unit) (บาท)	ปริมาณซื้อ(quantity demanded) (กิโลกรัม)
5	6
4	10
3	14
2	20
1	29

ตารางที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาต่อหน่วยและปริมาณมะ่วงที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในระยะเวลาหนึ่ง จากตัวเลขทั้งหมดในตาราง เราสามารถแสดงเป็นเส้นกราฟได้ด้วยการหาจุดต่างๆ บนกราฟ แต่ละจุดจะแทนค่าของราคาสินค้าระดับหนึ่งกับปริมาณสินค้าที่ตรงกัน เมื่อถูกเส้นเชื่อมจุดเหล่านี้แล้ว จะได้เส้นอุปสงค์ของสินค้า เส้นอุปสงค์มีลักษณะหดตัวลงจากซ้ายมาขวา และมีค่าความชันเป็นลบ (Negative slope)

1.3 ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ปัจจัยต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคประดูนาที่จะซื้อ (Quantity demanded) ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อปริมาณซื้อมากน้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคนและกาลเวลา ปัจจัยเหล่านี้มีหลายอย่างดังนี้

1.3.1 ราคาของสินค้านั้น ตามปกติเมื่อราคасินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณซื้อจะมีน้อย แต่ถ้าราคасินค้าลดลงต่ำลง ปริมาณซื้อจะมีมาก

1.3.2 ชนิดของผู้บริโภคและความนิยมของคนส่วนใหญ่ ในสังคมรสนิยมอาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนิยมชนชอบชั้วชนหนึ่งซึ่งเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เช่น แบบเสื้อสตรี กางเกงครึ่ง และเก็บเพลิง เป็นต้น แต่บางกรณีความนิยมนั้นก็คงอยู่นาน เช่น รูปแบบของสิ่งก่อสร้าง รถยนต์ และน้ำอัดลม เป็นต้น สิ่งที่กำหนดครรชนิยมของผู้บริโภคได้แก่ อายุ เพศ ความเชื้อ ค่านิยม การศึกษา แฟชั่น และอิทธิพลของการโฆษณา ปัจจุบันรสนิยมเป็นสิ่งที่มีผลต่อธุรกิจการค้า ดังนั้นหน่วยธุรกิจจึงยอมทุ่มเงินจำนวนมหาศาลโฆษณาเพื่อหวังผลในการเปลี่ยนแปลงรสนิยม โดยเฉพาะในหมู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ซักจุุ่งด้วยสือต่างๆ ได้ง่าย หรือนิยมสิ่งที่เพื่อรักษาสันนิษัยของผู้บริโภคให้คงเดิมนั่นเอง

1.3.3 จำนวนประชากร ตามปกติเมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเพิ่มตาม แต่การเพิ่มจำนวนประชากรยังไม่เป็นการเพียงพอ ประชากรเหล่านี้จะต้องมีอาชญาชีวิจิจจะสามารถซื้อสินค้าได้มากขึ้น

1.3.4 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน โดยทั่วไปเมื่อประชากรมีรายได้โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเปลี่ยนไป คือมักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูก และจะพยายามหันไปบริโภคสินค้าราคาแพง

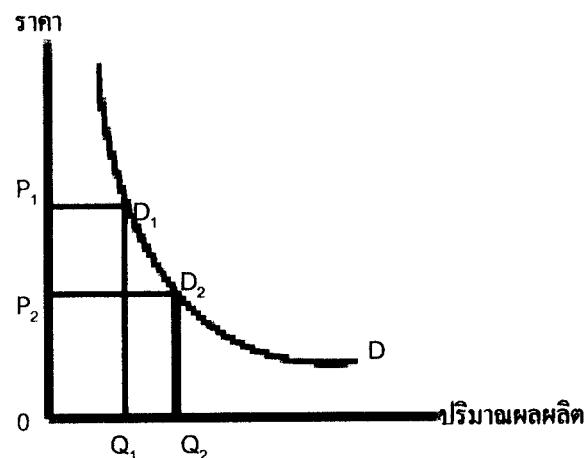
1.3.5 สภาพการณ์ทางรายได้ในระบบเศรษฐกิจ ลองพิจารณาถึงสังคมบางแห่ง เช่น ประเทศที่มีบ่อน้ำมัน ปรากฏว่ารายได้ส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ส่วนคนกลุ่มใหญ่จะมีรายได้ต่ำมาก สังคมแบบนี้การบริโภคจะแตกต่างจากสังคมที่มีการกระจายรายได้ค่อนข้างทั่วเที่ยม ถึงแม้ว่ารายได้เฉลี่ยของทั้งสองประเทศจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกันก็ตาม

1.3.6 ราคาวางสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามปกติความต้องการของผู้บริโภคอาจสนใจได้ด้วยสินค้าหลายชนิด ถ้าสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าชนิดนั้นน้อยลง และหันไปซื้อสินค้าชนิดอื่นซึ่งใช้ทดแทนกันได้ สำหรับในกรณีของสินค้าที่ต้องใช้ประกอบกัน ตัวอย่างเช่น น้ำตาลกับกาแฟ เมื่อผู้บริโภคต้องการบริโภคกาแฟมากขึ้น ก็จะต้องบริโภคน้ำตาลมากขึ้นด้วย

1.3.7 ถูกกาลและเกศกาล ตัวอย่างเช่น ในประเทศที่อยู่ในเขตหนาว เมื่อย่างเข้าฤดูหนาว ประชาชนจำเป็นต้องจัดหาเครื่องนุ่งหุ่นกันหนาว ทำให้ความต้องการสินค้าเครื่องกันหนาวต่างๆ ในช่วงดังกล่าวเพิ่มขึ้น

1.4 การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ มีการเปลี่ยนแปลง 2 สักษณะ

1.4.1 การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์ หมายถึง การที่ตัวกำหนดโดยตรงคือราคาสินค้า ได้เปลี่ยนแปลง ไป อันมีผลทำให้ปริมาณซื้อเปลี่ยนแปลง ไปด้วยตามกฎของอุปสงค์ ส่วนตัวกำหนดโดยอ้อมทั้งหลายสมนติว่าอยู่คงที่ การเปลี่ยนแปลงปริมาณซื้อจึงเป็นการขยายตัวแห่งจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งบนเส้นอุปสงค์เดิมซึ่งมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของตัวกำหนดอุปสงค์โดยตรง

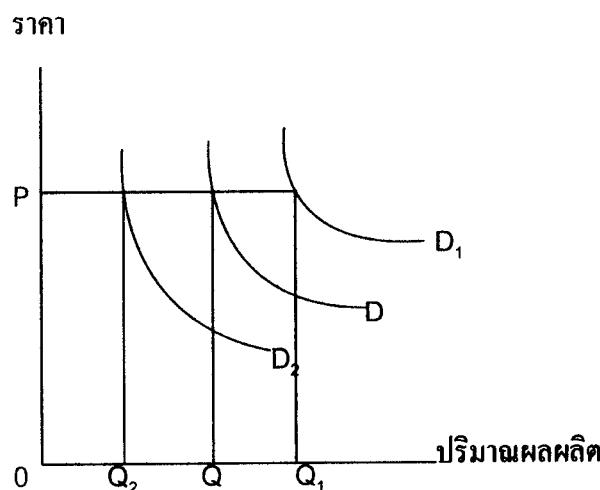

ภาพที่ 2.2 แสดงการเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์

จากภาพที่ 2.2 สมมติว่าเดิมราคасินค้าอยู่ที่ระดับ P_1 ปริมาณซื้อจะเท่ากับ Q_1 ต่อมา ราคасินค้าลดลงมาอยู่ที่ P_2 ปริมาณซื้อจะเพิ่มขึ้นเป็น Q_2 ซึ่งจะเห็นได้จากการเคลื่อนย้ายจากจุด D_1 ไปยังจุด D_2 บนเส้นอุปสงค์เดียวกัน

1.4.2 การเปลี่ยนแปลงในระดับอุปสงค์ หมายถึง การที่ตัวกำหนดอุปสงค์โดยอ้อม เช่น รายได้ รสนิยม ราคากองสินค้าอื่น เป็นต้น ตัวใดตัวหนึ่งหรือหลายตัวได้เปลี่ยนแปลงไป และมีผลทำให้ปริมาณซื้อเพิ่มขึ้นหรือลดลง ณ ระดับราคามีนิยม ถ้าแสดงตัวยูปไปเส้นจะเห็นได้ว่าเส้นอุปสงค์ย้ายที่ไปทึบเส้น แต่จะย้ายไปอยู่ทางขวาหรือทางซ้ายของเส้นอุปสงค์เดิม ที่แล้วแต่ว่าเมื่อตัวกำหนดอุปสงค์

โดยอ้อมเปลี่ยนไปมีผลทำให้ปริมาณเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากเดิม ณ แต่ละระดับราคา กล่าวคือ ถ้าทำให้ปริมาณซื้อเพิ่มขึ้น เส้นอุปสงค์จะย้ายไปอยู่ทางขวาของเส้นเดิม ทรงกันข้าม ถ้าทำให้ปริมาณซื้อลดลง เส้นอุปสงค์จะย้ายไปอยู่ทางซ้ายของเส้นเดิม

ภาพที่ 2.3 แสดงการเปลี่ยนแปลงในระดับอุปสงค์

พิจารณาจากภาพ 2.3 สมมติว่า D คือเส้นอุปสงค์เดิมของนาย ก ในการซื้อนมสด ถ้านมสดราคาขาดระ P นาย ก จะซื้อ Q គัดในแต่ละเดือน ต่อมาสมมติว่ามีการโฆษณาเผยแพร่ถึงคุณประโยชน์ของการดื่มน้ำนมสดและหักษวนประชาชนให้ดื่มน้ำนมสด (เหตุการณ์นี้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงตัวกำหนดโดยอ้อม) ซึ่งมีส่วนทำให้นาย ก หันมาดื่มน้ำนมสดมากขึ้น ณ นมสดขาดระ P นาก นาย ก ซื้อนมสดเพิ่มขึ้นเป็น Q_1 គัด ต่อมาเมื่อเวลาผ่านไปนาย ก ลดปริมาณการซื้อนมสดลงเหลือ Q และ Q_2 ณ ระดับราคาเดิมคือ P

คำว่าอุปสงค์หมายถึง เส้นอุปสงค์ทั้งเส้น ดังนั้น “อุปสงค์เพิ่มขึ้น” (Increase in demand) จึงหมายถึงเส้นอุปสงค์ย้ายไปทางขวา และคงว่าปริมาณซื้อเพิ่มขึ้น ณ ราคาแต่ละระดับ และ “อุปสงค์ลดลง” (Decrease in demand) หมายถึงเส้นอุปสงค์ย้ายไปอยู่ทางซ้าย นั่นคือปริมาณซื้อลดลง ณ ราคาแต่ละระดับ

ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความแตกต่างระหว่าง “การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์” และ “การเปลี่ยนแปลงในระดับอุปสงค์” นับเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการศึกษาหลักเศรษฐศาสตร์กุลภาคอย่างแท้จริง และสามารถนำอุปสงค์และอุปทานไปใช้เป็น

เครื่องมือในการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ต่างๆทางเศรษฐกิจได้ ในที่นี้จึงสรุปให้ความหลักไว้อีกครั้ง ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในระดับอุปสงค์ หมายถึง การซื้อยาที่หรือซื้อยาตามแต่ของเส้นอุปสงค์ สืบเนื่องจากตัวกำหนดโดยอ้อมเปลี่ยนไป

อนึ่ง ในการศึกษาทฤษฎีอุปสงค์และอุปทาน เราจำเป็นต้องทราบถึงคุณลักษณะของ สินค้าและบริการต่างๆ ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะบางประเภท ดังนี้

1) สินค้าทดแทนกันได้ (*Substitution goods*) เช่น เนื้อหมูกับเนื้อวัว ชา กับกาแฟ กับดินสอ เป็นต้น หากมีการเปลี่ยนแปลงในสินค้าหนึ่งจะมีผลกระทบต่อสินค้าอีกตัวหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ถ้าราคาของกาแฟสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อกาแฟน้อยลงและหันไปซื้อชามากขึ้น ทำให้เส้นอุปสงค์ของชา ขยับไปทางขวา

2) สินค้าที่ใช้ประกอบกันหรือร่วมกัน (*Complementary goods*) เช่น รถชนต์กับน้ำมันกาแฟ กับน้ำตาล สมุดกับดินสอ เป็นต้น หากมีการเปลี่ยนแปลงในสินค้าหนึ่งจะมีผลกระทบต่อ สินค้าอีกตัวหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ถ้าราคาน้ำมันลดต่ำลง อุปสงค์ต่อรถชนต์จะเพิ่มขึ้น เส้นอุปสงค์ต่อ รถชนต์ขยับไปทางขวา

3) สินค้าปกติ (*Normal goods*) มีคุณสมบัติสำคัญคือ ปริมาณซื้อแปรผันโดยตรงกับระดับ รายได้ของผู้บริโภค เป็นการพิจารณาปริมาณซื้อร่วมกับรายได้ สินค้าโดยทั่วไปมักมีคุณสมบัติเช่นนี้

4) สินค้าด้อยคุณภาพ (*Inferior goods*) หมายถึงสินค้าที่ผู้บริโภคจะซื้อในปริมาณน้อยลง เมื่อรายได้ของเขามีเพิ่มขึ้น ตัว例 เช่น ห้องนอนหรือห้องน้ำ ห้องน้ำจะซื้อห้องน้ำน้อยลง แต่เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น ห้องน้ำจะซื้อห้องน้ำมากขึ้น ประชานที่มีรายได้น้อยจะซื้อห้องน้ำน้อยลง แต่เมื่อรายได้มีมากขึ้นจะซื้อห้องน้ำมากขึ้น และบริโภคที่มีรายได้ต่ำจะซื้อห้องน้ำน้อยลง มองจากแง่ของผู้บริโภคถือว่าเนื้อสัตว์เป็นอาหารที่มีคุณภาพ (*Superior goods*) (ปัจจุบันมีความเชื่อเปลี่ยนไปว่า เนื้อสัตว์เป็นอาหารที่ให้โทษต่อร่างกาย) อย่างไรก็ ตาม การจำแนกว่าสินค้าใดด้อยคุณภาพหรือมีคุณภาพ แท้จริงแล้วไม่ได้ยึด “คุณภาพ” ของตัวสินค้าเป็น หลัก แต่โดยมากมักกำหนดจากค่านิยมของผู้บริโภคซึ่งถูกครอบงำโดยสื่อโฆษณาอีกด้วย ทั้งๆที่ มันฟรีๆ เช่น น้ำดื่ม น้ำผลไม้ น้ำอัดลม ฯลฯ อาจให้ประโยชน์แก่ร่างกายเท่ากันแต่สต๊อก 1 ลิตร น้ำดื่มน้ำผลไม้ น้ำอัดลม ฯลฯ ขายในร้านสะดวกซื้อ ราคา 3-4 แสนบาท ก็คงให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้ไม่ต้องไปไกลกว่าร้านค้าคันละ 2-3 ล้านบาท

2. แนวคิดเกี่ยวกับความยึดหยุ่น

ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ หมายถึงเมื่อปัจจัยการผลิตที่กำหนดอุปสงค์ตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์โดยให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ จะมีผลทำให้ปริมาณอุปสงค์เปลี่ยนแปลงไปกี่เปอร์เซ็นต์ ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ที่สำคัญมีอยู่ 3 ประเภทคือ ความยึดหยุ่นอุปสงค์ต่อราคา ความยึดหยุ่นอุปสงค์ต่อรายได้ และความยึดหยุ่นอุปสงค์ต่อราคасินค้าอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (วันรักนี้ มิ่งนาคิน 2543 : 49-62)

2.1 ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา หมายถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณการซื้อสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้น ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคางานหมายถึงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงปริมาณการซื้อสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งต่อร้อยละของการเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้น มีสูตรการคำนวณดังนี้

แบบง่าย

$$E_p = \frac{P}{Q} \times \frac{\Delta Q}{\Delta P}$$

แบบซ่าง

$$E_p = \frac{Q_1 - Q_2}{Q_1 + Q_2} \times \frac{P_1 + P_2}{P_1 - P_2}$$

กำหนดให้

E_p = ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

P_1 = ราคเดิมก่อนเปลี่ยนแปลง

P_2 = ราคใหม่หลังเปลี่ยนแปลง

Q_1 = ปริมาณซื้อเดิมก่อนราคากลับเปลี่ยนแปลง

Q_2 = ปริมาณซื้อใหม่หลังราคากลับเปลี่ยนแปลง

ถ้าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงปริมาณซื้อมากกว่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงราคา ($E_p > 1$) หมายความว่า อุปสงค์สินค้าและบริการชนิดนั้นมีความยึดหยุ่นมาก แต่ถ้าอัตราส่วนร้อยละของ

การเปลี่ยนแปลงปริมาณซึ่อน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงราคา ($Ep < 1$) หมายความว่า อุปสงค์สินค้าและบริการชนิดนั้นมีความยืดหยุ่นน้อย ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคางานารถเขียนได้ดังนี้

$$Ep = \frac{\Delta X}{X} \times \frac{P}{\Delta P}$$

กำหนดให้ Ep คือ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคากำหนดให้

ΔX คือ ส่วนเปลี่ยนของปริมาณซึ่อ

ΔP คือ ส่วนเปลี่ยนของราคา

P คือ ราคามិន

X คือ ปริมาณซึ่อគិត

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์จะมีค่าต่างๆ กันแต่ละค่าแสดงให้ทราบว่าอุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากน้อยเพียงใด สามารถแบ่งค่าความยืดหยุ่นได้ดังนี้

2.1.1 อุปสงค์ไม่มีความยืดหยุ่นเลย (*Perfectly inelastic demand*) ($Ep=0$) กรณีนี้ปริมาณซึ่อไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อราคามีการเปลี่ยนแปลง ในโลกแห่งความเป็นจริง ไม่มีสินค้าใดที่มีราคាបีบอกรักษาไว้ต้องเดินทางไปจับจ่ายในโลกความจริง

2.1.2 อุปสงค์มีความยืดหยุ่นน้อย (*Relatively inelastic demand*) ($0 < Ep < 1$) คือ เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซึ่อน้อยกว่าเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคา เป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ

2.1.3 อุปสงค์มีความยืดหยุ่นคงที่ (*Unitary inelastic demand*) ($Ep=1$) คือเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซึ่อเท่ากับเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคา

2.1.4 อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมาก (*Relatively inelastic demand*) ($\infty > Ep > 1$) คือ เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซึ่อนากกว่าเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคา เป็นสินค้าที่มีประโยชน์มาก

2.1.5 อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากที่สุด (*Perfectly elastic demand*) ($Ep=\infty$) คือ ปริมาณซึ่อจะเพิ่มขึ้นโดยไม่จำกัดเมื่อผู้ผลิตขายตามราคากำหนด โดยตลาดหรือตลาด แต่ถ้าผู้ขายขึ้นราคามีเพียงเล็กน้อย เขาจะพบว่าปริมาณซึ่อลดลงหรือผู้ขายแต่ละคนที่เพชิญกับส่วนอุปสงค์แบบนี้ย่อมไม่อาจตั้งราคาสินค้าของตนให้สูงกว่าราคากลาง

มีข้อสังเกต ตามกฎแห่งอุปสงค์ปริมาณซึ่อย่อมแปรผกผันกับราคา ดังนั้นความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคามีเครื่องหมายติดลบเสมอ เครื่องหมายติดลบนี้แสดงแต่เพียงว่า ราคากะปริมาณ

มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้นในการพิจารณาค่าความเสี่ยงหุ้นว่ามีค่าสูงหรือต่ำ เราจึงคูณพารามิเตอร์ค่าสัมบูรณ์ (Absolute number) นั้นก็อ ค่าที่ไม่ติดเครื่องหมาย
เครื่องหมาย Ep แสดงถึงลักษณะได้ดังนี้

$Ep < 0$ มีเครื่องหมายติดลบ หมายถึง เมื่อราคาน้ำสูงขึ้น จำนวนซื้อจะลดลง

$Ep > 0$ มีเครื่องหมายเป็นบวก หมายถึง เมื่อราคาน้ำสูงขึ้น จำนวนซื้อจะเพิ่มขึ้น

เหตุการณ์อย่างนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อสินค้าน้ำเป็นสินค้าที่ใช้อุดความมั่งคั่ง ความมีหน้ามีตา และระดับราคาสินค้าเปลี่ยนแปลงไปโดยผู้ซื้อไม่ทราบว่าราคาจะหยุดเปลี่ยนแปลงเมื่อใด ฉะนั้นถ้า ราคายิ่งสูงผู้ซื้อต้องรับซื้อเพิ่มขึ้น ด้วยเกรงว่าถ้าไม่ซื้อต่อไปอาจต้องซื้อในราคาน้ำสูงขึ้นกว่าเดิมหรือ ในทางตรงกันข้ามเมื่อราคาน้ำลดลง ผู้ซื้อกลับซื้อน้อยลง โดยคิดว่าราคาสินค้าอาจจะลดลงต่ำกว่าที่เป็นอยู่

2.2 ความเสี่ยงหุ้นของอุปสงค์ต่อรายได้ หมายถึง อัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลงปริมาณการซื้อสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งต่ออัตราส่วนร้อยละของการเปลี่ยนแปลงปริมาณรายได้ของผู้บริโภค

$$\text{ความเสี่ยงหุ้นของอุปสงค์ต่อรายได้}(E_i) = \frac{\text{เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของรายได้}}$$

แบบชุด

$$E_i = \frac{Q}{Y} \cdot \frac{\Delta Y}{\Delta Q}$$

แบบช่วง

$$E_i = \frac{Q_1 - Q_2}{Q_1 + Q_2} \cdot \frac{Y_1 + Y_2}{Y_1 - Y_2}$$

- กำหนดให้ E_i = ความเสี่ยงหุ้นของอุปสงค์ต่อรายได้
 ΔQ = ส่วนเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ
 ΔY = ส่วนเปลี่ยนแปลงของรายได้
 Y_1 = รายได้เดิมก่อนเปลี่ยนแปลง

Y_2 = รายได้ใหม่หลังเปลี่ยนแปลง

Q_1 = ปริมาณซึ่งเดิมก่อนรายได้เปลี่ยนแปลง

Q_2 = ปริมาณซึ่งใหม่หลังรายได้เปลี่ยนแปลง

การแบ่งค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้เหมือนกับการแบ่งชนิดของความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาทุกประการเพียงแต่เปลี่ยนจากราคาเป็นรายได้เท่านั้น

โดยทั่วไปการบริโภคจะเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น นั่นคือความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปริมาณซึ่งมีทิศทางเดียวกัน แต่ในกรณีของสินค้าด้อยคุณภาพ ผู้บริโภคจะบริโภคน้อยลงเมื่อรายได้ของเขามากขึ้น ในกรณีเช่นนี้ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปริมาณซึ่งมีทิศทางตรงกันข้าม กรณีอุปสงค์ต่อรายได้ก็เช่นเดียวกันกับอุปสงค์ต่อราคา คือ พิจารณาความยึดหยุ่นจากการถูกตัดออกถึงประเภทของสินค้า หากเป็นเครื่องหมายลบแสดงว่า เป็นสินค้าด้อยคุณภาพ หากเป็นเครื่องหมายบวกแสดงว่าเป็นสินค้าปกติหรือสินค้าสามัญ

ค่าที่ได้อ้างมีเครื่องหมายบวกหรือลบขึ้นอยู่กับว่าสินค้าที่เราพิจารณาความสัมพันธ์กับรายได้อยู่นั้นเป็นสินค้าประเภทใดโดย

$E_i > 0$ เป็นสินค้าปกติ เมื่อผู้ซื้อมีรายได้สูงขึ้น ก็จะซื้อสินค้ามากขึ้น

$E_i < 0$ เป็นสินค้าด้อยคุณภาพ ในความรู้สึกของผู้ซื้อในสังคมนั้น คือ เมื่อคนนั้นมีรายได้สูงขึ้นจะลดการซื้อสินค้านั้น สินค้านั้นจึงเป็นสินค้าด้อยคุณภาพในความรู้สึกของผู้ซื้อในสังคมนั้น

2.3 ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคางานสินค้าอื่นๆ

ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคางานสินค้าอื่นหรือความยึดหยุ่นไขว้จะแสดงถึงเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซึ่งสินค้า X ต่อเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงราคางานสินค้า Y นั้นคือ

$$\text{ความยึดหยุ่นไขว้}(Ec) = \frac{\text{เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซึ่งสินค้า} X}{\text{เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคางานสินค้า} Y}$$

แบบบุคคล

$$Ec = \frac{Py_1}{Qx_1} \cdot \frac{\Delta Qx}{\Delta Py}$$

แบบช่วง

$$Ec = \frac{Qx_1 - Qx_2}{Qx_1 + Qx_2} \cdot \frac{Py_1 + Py_2}{Py_1 - Py_2}$$

กำหนดให้ Ec = ความอึดหุ่นไชว

ΔQx = ส่วนเปลี่ยนปริมาณซื้อสินค้า X

Qx_1 = ปริมาณสินค้า X เดิมก่อนราคาสินค้า Y เปลี่ยนแปลง

Qx_2 = ปริมาณสินค้า X ใหม่ก่อนราคาสินค้า Y เปลี่ยนแปลง

ΔPy = ส่วนเปลี่ยนราคาสินค้า Y

Py_1 = ราคาสินค้า Y เดิม

Py_2 = ราคาสินค้า Y ใหม่

ค่า Ec สามารถแสดงถึงลักษณะของการเกี่ยวข้องกันของสินค้าสองชนิดได้ดังนี้

$Ec > 0$ มีเครื่องหมายเป็นบวก เป็นสินค้าที่ทดแทนกัน หรือสินค้าที่แข่งขันกัน คือ ถ้าราคาสินค้า X สูงขึ้น ผู้ซื้อต้องการซื้อสินค้า X และเพิ่มการซื้อสินค้า Y

$Ec < 0$ มีเครื่องหมายเป็นลบ เป็นสินค้าที่ใช้ประกอบกันได้ คือ เมื่อสินค้า X ราคาสูงขึ้น ผู้ซื้อต้องการซื้อสินค้า X และลดการซื้อสินค้า Y ลงด้วย เมื่อสินค้า Y ใช้ประกอบกันกับสินค้า X

$Ec = 0$ แสดงว่าสินค้า X และสินค้า Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

การวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกหรือการตัดสินใจบริโภคสินค้าหรือบริการต่างๆ ของผู้บริโภค นักเศรษฐศาสตร์สมมติว่าผู้บริโภคเป็นคนที่มีเหตุผลและสามารถจัดลำดับของความพึงพอใจที่ได้รับจากกลุ่มของสินค้าหรือบริการกตุ่มต่างๆ ได้ ทำให้นักเศรษฐศาสตร์สามารถกำหนดค่าพิเศษที่ชั้นวรรดประโยชน์และเส้นความพึงพอใจเท่านั้น

การโดยวิธีการจัดเรียงลำดับความพึงพอใจ หรือเรียงลำดับของระดับประโยชน์ การวิเคราะห์แนวโน้มไม่ต้องสมมติให้ผู้บริโภคบอกตัวเลขที่แน่นอนที่ได้รับจากการบริโภคสินค้าหรือกตุ่มของสินค้า แต่สมมติให้ผู้บริโภคสามารถเรียงลำดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการบริโภคสินค้าหรือกตุ่มของสินค้าได้

การที่ผู้บริโภคสามารถเรียงลำดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการบริโภคสินค้าชนิดใดได้นั้น ต้องตั้งอยู่เป็นสิ่งพจน์ของการเลือกอย่างมีเหตุผล

- ต้องสามารถเบร์ขับเที่ยบได้
- ต้องสามารถตัดสินใจเลือกได้
- ต้องสามารถอ้างอิงได้

3.1 พฤติกรรมผู้บริโภคแนวใหม่

ทฤษฎีความพ่อใจเปิดเผย เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงแนวทางการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคแนวใหม่ โดยในปี 1947 ศาสตราจารย์ พอล แซมนวลดัน ได้นำเสนอทฤษฎีการวิเคราะห์อันใหม่ที่จะนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมของผู้บริโภค และเรียกทothุญญีนว่า ทฤษฎีว่าด้วยความพ่อใจย่างเปิดเผย แซมนวลดันได้ชี้ให้เห็นว่า เราสามารถที่จะอธิบายกฎหมายซึ่งของอุปสงค์ได้จากการใช้หลักความจริง เกี่ยวกับความสอดคล้องต่อเนื่องและการสำรวจพฤติกรรมที่เป็นจริงของผู้บริโภค โดยไม่จำเป็นที่จะต้องพึงข้อมูลใดในการวัดค่าอรรถประโภชน์ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของการวัดเป็นหน่วย หรือการวัดเป็นลำดับขั้นก็ตาม แต่สิ่งที่สำคัญคือ สามารถที่จะทราบความพ่อใจ หรือความมีเหตุผลของผู้บริโภค จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา โดยการเลือกกลุ่มสินค้าใดนั้น จะสะท้อนถึงความพ่อใจสูงสุดในการเลือกนั้นๆ กล่าวคือเมื่อผู้บริโภคคนหนึ่งๆ ได้ตัดสินใจที่จะซื้อสินค้าหรือบริการในส่วนประกอบอันใด อันนั่นก็ย่อมมีความหมายอยู่โดยในว่า ผู้บริโภคคนนั้นมีความชอบส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการนั้นมากกว่า ส่วนประกอบอื่นๆ ให้มีปรากฏอยู่หรือไม่ก็เป็นเพียงส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการนั้นเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าส่วนประกอบอื่นๆ ดังนั้น ผู้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการนั้นเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่ ผู้ผู้บริโภคพ่อใจในส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการอีกชนิดหนึ่งซึ่งต่างก็มีค่าใช้จ่ายพอกัน ณ ระดับราคาที่เป็นอยู่ จึงกล่าวได้ว่าผู้บริโภค มีความพ่อใจในส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการอีกชนิดหนึ่งซึ่งต่างก็มีค่าใช้จ่ายพอกัน ณ ระดับราคาที่เป็นอยู่จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริโภคพ่อใจในส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการที่เลือกซื้ออย่างเปิดเผย ดังนั้นในการศึกษาเรื่องทฤษฎีความพ่อใจเปิดเผยต้องได้ว่ามีบทบาทสำคัญ เนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่แสดงความพ่อใจสูงสุดต่อสินค้านั้นๆ โดยการเลือกบริโภคสินค้า ทำให้เก่าย่อของการวิเคราะห์ถึงความพ่อใจของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า (ประสาน บุญเสริม 2542 :102-107)

แซมนวลดันได้เสนอทฤษฎีความพ่อใจเปิดเผย ประเด็นสำคัญของทฤษฎีนี้คือ สามารถทราบความพ่อใจ หรือความมีเหตุผลของผู้บริโภคได้จากพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมา และการเลือกกลุ่มของสินค้าใดๆ นั้นจะสะท้อนถึงหรือแสดงความพ่อใจสูงสุดในการเลือกนั้นๆ

ในการวิเคราะห์ตามทฤษฎีความพ่อใจเปิดเผยนั้นมีสักษพจน์ที่สำคัญอยู่ 2 ประการคือ

สังพจน์อย่างอ่อน ถ้าผู้บริโภคเลือกกลุ่มสินค้า A ทั้งๆที่เขามารถเลือกกลุ่มสินค้า B ได้แสดงว่าเขาชอบกลุ่มสินค้า A มากกว่ากลุ่ม B และ B จะไม่ถูกเลือกถ้าเขามีโอกาสเลือก A ถ้าผู้บริโภคเลือกกลุ่มสินค้า A ทั้งๆที่เขามารถเลือกซื้อกลุ่มสินค้า B ได้ แสดงว่ากลุ่มสินค้า B จะระดับราคา P^0 จะต้องเสียเงินซื้อไม่เกินจำนวนที่ใช้ซื้อ A นั่นคือ

$$P^0 B \leq P^0 A$$

แต่เนื่องจากผู้บริโภคเลือกกลุ่มสินค้า A ทั้งๆที่เขามารถที่จะเลือกซื้อสินค้ากลุ่ม B ได้ แสดงว่าผู้บริโภคชอบกลุ่มสินค้า A มากกว่ากลุ่มสินค้า B ดังนั้นสังพจน์อย่างอ่อนจึงเป็นการให้หลักประกันว่า ผู้บริโภคเป็นคนที่มีเหตุผล ไม่เป็นคนโลเลกดันไปกลับมา เมื่อช้อน A มากกว่า B แล้ว จะไม่มีการกดันใจบอกว่าชอบ B มากกว่าชอบ A แต่เขาจะเลือก B ก็ต่อเมื่อเขามีโอกาสที่จะเลือก A เท่านั้น

สังพจน์อย่างเข้มงวด กล่าวว่า ถ้าผู้บริโภคแสดงออกมาให้ปรากฏชัดว่าเขาชอบ A มากกว่า B และช้อน B มากกว่า C ซึ่งชอบมากกว่า D เป็นไปไม่ได้ว่าเขาจะชอบ D มากกว่า A ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเบริชย์เทิบที่แสดงออกมาให้เห็นถึงความชอบของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้านั้นเป็นไปได้ทั้งทางตรง ทางอ้อมและมีความคงเด่นคงจำ โดยอาศัยสังพจน์ทั้งสองที่กล่าวมาทำให้ทราบความชอบของผู้บริโภคได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยพังก์ชั่นธรรมชาติและเส้นความพองใจเท่ากัน และใช้หลักปกรักษในการพิสูจน์ให้เห็นจริงว่าผลของการทดสอบกันของสินค้ามีค่าเป็นลบเสมอ

โดยอาศัยสังพจน์ทั้งสองทำให้ทราบความชอบของผู้บริโภคได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยพังก์ชั่นธรรมชาติและเส้นความพองใจเท่ากัน และใช้เป็นหลักประกันในการพิสูจน์ให้เห็นจริงว่า ผลของการทดสอบกันของสินค้า มีค่าเป็นลบเสมอ

3.2 กฎยืนยันการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

3.2.1 กฎยืนยันการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

กฎยืนยันการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคนั้นมีให้ความว่า ความพองใจที่ผู้บริโภคได้รับจากการบริโภคสินค้าในส่วนประกอบหนึ่งๆนั้น มิได้ขึ้นกับการบริโภคของผู้บริโภคอื่นๆซึ่ง พฤติกรรมเช่นว่านี้ เป็นสิ่งที่อาจเป็นไปได้ในความเป็นจริงอย่างอธิบายไม่ได้ที่เดียวซึ่งอยู่กับ ตาม จากการสำรวจข้อเท็จจริงเราระพบว่าอุปสงค์ในสินค้าของผู้บริโภคจำนวนไม่น้อยที่เดียวซึ่งอยู่กับ ลักษณะการบริโภคของบุคคลอื่นๆ ในสังคม สิ่งที่เป็นเครื่องบ่งชี้อย่างง่ายๆ ถึงพฤติกรรมเช่นว่านี้ก็คือ การโฆษณา เรายังคงจะพบว่าผู้โฆษณาจะยกเอกสารถุ่มผู้ซื้อบางกลุ่มที่มีลักษณะพิเศษมาเป็นตัวอย่างของ ถูกทำที่ตนมีอยู่เพื่อเร่งเร้าให้บุคคลอื่นๆ ซื้อสินค้านั้นตามอย่างหรือไม่ในบางกรณีอาจจะเข้าให้เห็นว่า

การที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าดังกล่าวจะทำให้ผู้บริโภคนั้นมีลักษณะเด่นแตกต่างไปจากบุคคลอื่นๆ ในสังคม ด้วยว่าตัวเองชื่นชอบมีชื่อเสียง ให้เห็นได้ว่าอิทธิพลทางด้านสังคมมีส่วนที่จะเข้ามากำหนดพฤติกรรมหนึ่งๆ ของผู้บริโภค

ขอบเขตจำกัดอันหนึ่งของทฤษฎีอุปสงค์ที่เราได้ศึกษามาแล้วก็คือ ความไม่สามารถที่จะใช้ทฤษฎีดังกล่าวคาดคะเนจำนวนความต้องการที่จะมีต่อสินค้าใหม่ๆ หรือสินค้าที่มีคุณภาพแตกต่างกันออกໄປแต่ใช้แทนกันໄได้ ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดข้อจำกัดดังกล่าวก็สืบเนื่องมาจาก การที่เรากำหนดลงไว้ว่าผู้บริโภคจะมีแผนความพอดิจในสินค้าชนิดหนึ่งๆ โดยมุ่งในรูปของตัวสินค้าที่จะเป็นคุณสมบัติที่อยู่ในตัวสินค้านั้น นักเศรษฐศาสตร์ในระบบท่องเที่ยวได้พยากรณ์วิธีการวิเคราะห์ในรูปแบบอื่นๆ ที่จะเปลี่ยนการอิงทฤษฎีอุปสงค์ไว้กับความต้องการในตัวสินค้ามาเป็นอิงอยู่กับความต้องการในคุณสมบัติที่ฝังอยู่ในตัวสินค้าแทน

3.2.1 พฤติกรรมของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อ

พฤติกรรมผู้บริโภคหมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริโภคแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการเสาะแสวงหา การซื้อการใช้ การประเมิน หรือการบริโภคผลิตภัณฑ์บริการซึ่งผู้บริโภคคาดว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนได้อย่างพึงพอใจ เป็นการศึกษาการตัดสินใจของผู้บริโภคในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งเงิน เวลา และกำลังซื้อ เพื่อบริโภค และบริการต่างๆ อันประกอบด้วยซึ่งก็จะอะไร ทำไม่เจ็บซื้อ ซื้อมือใหม่ หรือ ที่ไหน และบ่อยแค่ไหน (อดุลย์ ชาตรุรงค์กุล 2539 : 4)

ทฤษฎีโมเดลของบุคคล (Model of man) หรือทัศนะ 4 ประการ ในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Four views of consumer decision marking) ว่าทฤษฎีที่กล่าวถึงทัศนะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุ และวิธีการซึ่งบุคคลตัดสินใจซื้อ ซึ่งเป็นโมเดลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยโมเดลนี้ได้แบ่งลักษณะการตัดสินใจซื้อไว้ 4 โมเดล คือ(ศิริวรรณ เสรีรัตน์ 2539 : 448-451)

1) บุคคลที่ตัดสินใจซื้อโดยถือเกณฑ์เศรษฐกิจ (Economic Man) เป็นทฤษฎีที่บอกว่าผู้บริโภคคำนึงถึงทางเลือกผลิตภัณฑ์ สามารถที่จะจัดลำดับแต่ละทางเลือกในรูปของประโยชน์ (ข้อดี) และ (ข้อเสีย) เพื่อที่จะหาทางเลือกที่ดีที่สุด

2) บุคคลที่ตัดสินใจซื้อโดยถือตามบุคคลอื่น (Passive Man) หมายถึง ผู้บริโภคเป็นผู้ซื้อที่ขึ้นอยู่กับการซักจุ่ง การทำให้เกิดมโนภาพในใจ การใช้ส่วนประสบทางการตลาด (Marketing mix) หรือ ความพายามของนักการตลาด โดยมองว่าการซื้อของผู้บริโภคเป็นไปเพื่อมีการรับรู้จากสิ่ง กระตุ้น ลิ่งเร้า และไม่ได้เกี่ยวกับผลในการซื้อ พร้อมที่จะยอมรับข้อเสนอต่างๆ การซื้อ

โดยไม่มีเหตุผลของผู้บริโภคลักษณะน่าสนใจทำได้โดย 1. Attention ทำให้ลูกค้าเกิดความตั้งใจโดยเป็นการเรียกสูตรคำในอันดับแรก 2. Interest จากความตั้งใจนี้ต้องทำให้ลูกค้าสนใจในสินค้า หรือบริการที่จะติดตาม 3. Desire ต้องทำให้ลูกค้ามีความรู้สึกเกิดขึ้นว่าต้องการที่จะมีสินค้าชนิดนี้ เพราะจำเป็นกับลูกค้ามากเหลือเกิน 4. Action จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสามารถตอบปัญหาความต้องการ หรือสินค้าสามารถสนองตอบความต้องการที่แท้จริงของลูกค้าได้ จนทำให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อ

3) บุคคลที่ตัดสินใจซื้อด้วยความเข้าใจ (*Cognitive man*) หมายถึง ผู้บริโภคที่มีสินค้าอย่างมีเหตุผล และมีความเข้าใจความต้องการของผู้บริโภคเองมากที่สุด โดยการเสาะแสวงหาข้อมูลต่างๆ ของตัวสินค้าจากหลายแหล่ง แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมา เกิดการเปรียบเทียบจนในที่สุดสามารถทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อย่างเหมาะสม โดยเริ่มต้นผู้บริโภคจะทราบถึงปัญหาของตนเองเกิดการค้นหาผลิตภัณฑ์ที่จะแก้ปัญหา ประเมินถึงต่างๆ ที่จะสามารถแก้ปัญหาให้ได้มากที่สุด และคุ้มค่าเงินมากที่สุด ตลอดจนซ่องทางการซื้อที่สะดวกที่สุด ถือได้ว่าเป็นระบบกระบวนการซื้อขายของผู้บริโภคโดยกระบวนการนี้อาจมีปัจจัยหลายอย่างอย่างเช่นมาเกี่ยวกับเพื่อช่วยประกอบในการตัดสินใจซื้อสินค้าอย่างโดยอย่างหนึ่ง เช่นกลุ่มอ้างอิง ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว เพื่อน ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะทำให้การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคง่ายขึ้น และมีความพึงพอใจมากขึ้นด้วย

4) บุคคลที่ตัดสินใจซื้อด้วยอารมณ์ (*Emotional man*) หมายถึง ผู้บริโภคที่ทำการตัดสินใจซื้อโดยอาศัยความรู้สึกของผู้บริโภคเองทั้งหมด โดยมีได้มีการ ค้นหา เปรียบเทียบข้อมูลของสินค้าอย่างที่ถูกต้อง คือใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่ว่าก็เกิดได้จากหลากหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น ความรัก ความภาคภูมิใจ ความกลัว ความหวัง ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม การตัดสินใจซื้อแบบนี้เป็นหลักของทางค้านจิตวิทยาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นสินค้าที่วางแผนการตลาด จะต้องสามารถที่จะกระตุ้นอารมณ์บางอย่างของผู้บริโภคได้ด้วย

3.2.2 กลุ่มภูมิพุทธิกรรมผู้บริโภคและแบบจำลองพุทธิกรรมผู้บริโภค

Kotler ได้สร้างแบบจำลองพุทธิกรรมผู้บริโภค ซึ่งเป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น(Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ สิ่งกระตุ้นจะผ่านเข้ามาในความคิดของผู้ซื้อ (*Buyer's black box*) ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องคำชี้แจง ผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ ความรู้สึกนี้ก็คือของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่างๆ ของผู้ซื้อ แล้วจะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (*Buyer's response*) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (*Buyer's purchase decision*) อย่างไรตามแบบจำลองพุทธิกรรมผู้บริโภคโดยทั่วไปได้ตามภาพ 2.4 ดังนี้ (ศิริวรรณ เกเรรัตน์และคณะ 2541 : 128-129)

1) สิ่งกระตุ้น (*Stimulus*) ทำให้บุคคลเกิดการตอบสนองหรือตัดสินใจ ประกอบด้วย สิ่งกระตุ้นอาจเกิดขึ้นเองในร่างกาย (*Inside stimulus*) และสิ่งกระตุ้นจากภายนอก (*Outside stimulus*) เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ สิ่งกระตุ้นถือว่าเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้า (*buying motive*) ซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อด้านเหตุผล หรือด้านจิตวิทยา (*อารมณ์*) ได้

(1) สิ่งกระตุ้นภายนอก (*Outside stimulus*) เป็นสิ่งที่เราจะต้องสนใจและจัดสิ่งกระตุ้นภายนอกที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ จนเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้า (*Buying motive*) ซึ่งสิ่งกระตุ้นภายนอกประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สิ่งกระตุ้นทางการตลาด และสิ่งกระตุ้นจากสภาพแวดล้อมต่างๆ

ก. สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (*Marketing stimulus*) เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประเมินทางการตลาด (*Marketing mix*) ซึ่งประกอบด้วย

ก) สิ่งกระตุ้นทางด้านผลิตภัณฑ์ (*Product*) เช่น ชื่อเสียงของร้าน หรือ ความหลากหลายของอาหาร หรือ คุณภาพ และความสะอาด ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม เพื่อกระตุ้นความต้องการ

ข) สิ่งกระตุ้นทางด้านราคา (*Price*) เช่น การกำหนดราคาให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์โดยพิจารณาลูกค้าเป้าหมาย

ค) สิ่งกระตุ้นทางด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (*Place* หรือ *Distribution*) เช่น จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้ทั่วถึง เพื่อให้สะควรแก่ผู้บริโภคซึ่งถือว่าเป็นการกระตุ้นการซื้อ

ง) สิ่งกระตุ้นทางด้านการส่งเสริมการตลาด (*Promotion*) เช่น การโฆษณาสาระนำเสนอ การใช้ความพยายามของพนักงานขาย การลด แลก แจก และแคม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั่วไปเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ

(2) สิ่งกระตุ้นอื่นๆ (*Other Stimulus*) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งบริษัทไม่สามารถควบคุมได้ สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ได้แก่

ก. สิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ (*Economic stimulus*) เช่น ภาวะเศรษฐกิจรายได้ของผู้บริโภค เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการของบุคคล

ข. สิ่งกระตุ้นทางเทคโนโลยี (*Technological stimulus*) เช่น เทคโนโลยีใหม่ด้านการฝ่ากเงินและการถอนเงินอัตโนมัติ สามารถกระตุ้นความต้องการให้ใช้บริการของธนาคารมากขึ้น

ค. สิ่งกระตุ้นทางกฎหมายและการเมือง (*Law and political stimulus*) เช่น กฎหมายเพิ่ม หรือ ลดภาษีสินค้าได้สินค้าหนึ่ง จะมีอิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดความต้องการของผู้ซื้อ

จ. สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (*Cultural stimulus*) เช่น

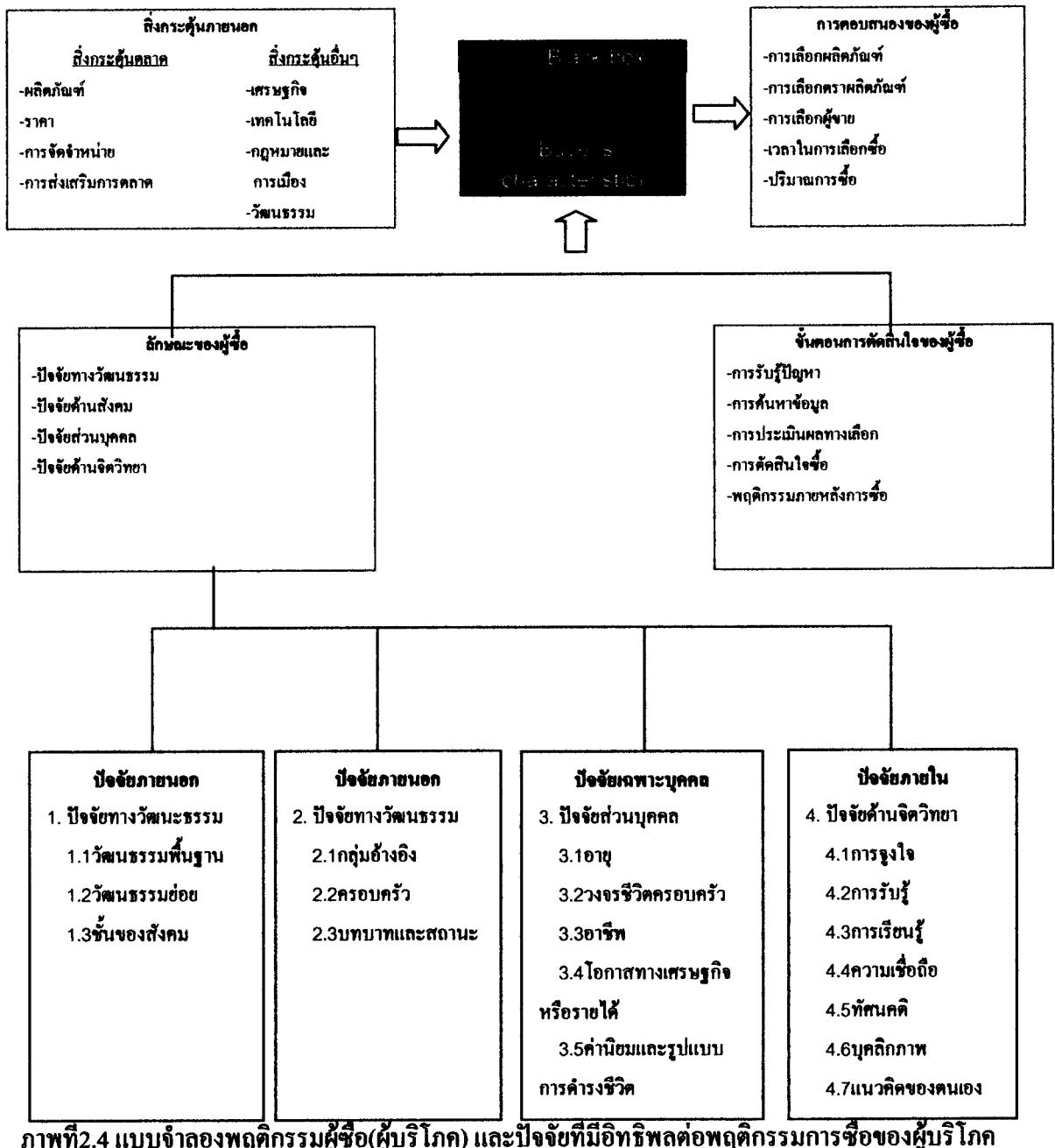
ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในเทศกาลต่างๆ จะมีผลกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อสินค้าในเทศกาลนั้นๆ

2) กล่องคำหารือความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (*Buyer's black box*) ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อเปรียบเสมือนกล่องดำ (Black box) ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถทราบได้ จึงต้องพยายามค้นหาความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะของผู้ซื้อ และกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ

(1) ลักษณะของผู้ซื้อ (*Buyer's characteristics*) ลักษณะของผู้ซื้อมีอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ คือ ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งรายละเอียดในแต่ละลักษณะจะกล่าวถึงในหัวข้อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

(2) กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ (*Buyer's decision process*) ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ คือ

- ก. การรับรู้ความต้องการ (ปัญหา)
- ข. การศึกษาข้อมูล
- ค. การประเมินผลทางเลือก
- ง. การตัดสินใจซื้อ
- ธ. พฤติกรรมภายหลังการซื้อ

3) **การตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's response)** หรือการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อ (*buyer's purchase decisions*) ผู้บริโภคจะมีการตัดสินใจประเด็นต่างๆดังนี้

(1) การเลือกผลิตภัณฑ์ (*Product choice*) ตัวอย่างการเลือกผลิตภัณฑ์อาหารเข้า ผู้บริโภค มีทางเลือกคือ นมสดกล่อง น้ำนม กึ่งสำเร็จรูป ข้นนมปั่น เป็นต้น

(2) การเลือกตราสินค้า (*Brand choice*) ตัวอย่าง ถ้าผู้บริโภคจะเลือกนมสด กล่อง จะเลือกยี่ห้อใด เช่น ฟอร์โนมส์ มะดิ เป็นต้น

(3) การเลือกผู้ขาย (*Dealer choice*) ตัวอย่าง ผู้บริโภคจะเลือกจาก ห้างสรรพสินค้า ไดหรือร้านค้าใกล้บ้านร้านใด

(4) การเลือกเวลาในการซื้อ (*Purchase timing*) ตัวอย่างผู้บริโภคจะเลือก เวลาเวลาเช้า กลางวัน หรือเย็น ในการซื้อนมสดกล่อง

(5) การเลือกปริมาณการซื้อ (*Purchase amount*) ตัวอย่าง ผู้บริโภคจะเลือก ว่าจะซื้อนมหนึ่งกล่อง ครึ่ง โอล หรือหนึ่งโอล

4) ลักษณะของผู้ซื้อ (*Buyer's characteristics*) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อของผู้บริโภคเป็นปัจจัยที่ผู้บริโภคได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัย 4 ด้านคือ ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม (วัฒนธรรมย่อมและชนชั้นทางสังคม) ปัจจัยทางสังคม (กลุ่ม อายุ อิทธิพล ครอบครัว บทบาท และสถานภาพ) ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ ขั้นตอนในวัยชีวิตร่วม ชีวิตครอบครัว อารச์พาร์ก สถานะทางเศรษฐกิจ รูปแบบ การดำเนินชีวิต บุคลิกภาพและแนวคิดของคนเอง) และปัจจัยทางจิตวิทยา (แรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อและทัศนคติ) ซึ่งการศึกษาปัจจัยต่างๆเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถให้แนวทางในการหา วิธีเข้าถึงและตอบสนองต่อผู้บริโภค ได้ปรับปรุงตามแนวคิดของ Phillip Kotler (Kotler 1997:173) สรุปได้ดังนี้

(1) ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม (*Cultural factors*) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้าง ขึ้นและเป็นที่ยอมรับจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง เป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ (Stamton and Futtill 1987:664) ปัจจัยด้านวัฒนธรรม จะกำหนดลักษณะของสังคมและกำหนดความ แตกต่างทางสังคม วัฒนธรรมเป็นสิ่งกำหนดความต้องการและพฤติกรรมของบุคคล นักการตลาดต้อง คำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมและนำการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นไปใช้กำหนดโปรแกรม การตลาด ซึ่งวัฒนธรรมสามารถแบ่งออกเป็น

ก. วัฒนธรรมพื้นฐาน (*Cultural*) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคนส่วนมากในสังคม และเป็นตัวกำหนดความต้องการและพฤติกรรมพื้นฐานของบุคคล เป็นสิ่งที่ปลูกฝังโดยเริ่มจาก ครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๗. วัฒนธรรมย่อย (*Subculture*) ที่เป็นตัวกำหนดการดำเนินกลักษณะและกระบวนการทางสังคม เนพะอย่างสำคัญในสังคมนี้ๆ วัฒนธรรมย่อย หมายรวมถึงชนชาติ ศาสนา กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มภูมิภาค มีวัฒนธรรมย่อย หลายวัฒนธรรมที่ประกอบกันขึ้น เป็นส่วนตลาดที่มีความสำคัญ ซึ่งนักการตลาดจะต้องออกแบบสินค้าและโปรแกรมทางการตลาดของตนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดดังกล่าว

๘. ชั้นทางสังคม (*Social Class*) เป็นการแบ่งชั้นในสังคมที่มีความเป็นหนึ่งเดียวและมีความคงทนถาวร โดยจะมีการปักกรองตามลำดับชั้นและสมาชิกจะมีค่านิยมความสนใจและพฤติกรรมแบบเดียวกัน ชั้นทางสังคมมิได้สะท้อนถึงรายได้เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีชื่อ เช่น ฐานะ การศึกษา อารชีพและสถานที่ที่อยู่อาศัย เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการบริโภคของคนในแต่ละกลุ่ม ชั้นทางสังคมมีบุคลิกกลักษณะหลายประการด้วยกัน คือ

ประการแรก คนที่อยู่ในแต่ละชั้นสังคมมักมีแนวโน้มแห่งพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันมากกว่าคนที่มาจากการชั้นทางสังคมที่แตกต่าง

ประการที่สอง คนเราจะถูกมองหรือเข้าใจว่าครอบครองฐานะที่เหนือกว่าหรือต่ำกว่าไปตามชั้นทางสังคมของพวกรา

ประการที่สาม ชั้นทางสังคมของคนเราสามารถบ่งชี้ได้จากตัวแปรหลายประการ เช่น อารชีพ การงาน รายได้ ความมั่งมี การศึกษา และแนวโน้มแห่งค่านิยมของคนนั้นๆ มากกว่า ดูจากตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงอย่างเดียว

ประการที่สี่ ปัจจัยชนสามารถโดยทั่วไปจากชั้นทางสังคมหนึ่งไปยังอีกชั้นหนึ่ง ไม่ว่าสูงหรือต่ำลงได้ตลอดช่วงอายุขัยของเข้า และขอบเขตการโดยทั่วไปนั้นจะทำได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเคร่งครัดของการแบ่งลำดับชั้นทางสังคมของสังคมนั้นๆ ชั้นทางสังคมจะแสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของสินค้าและตราสินค้า มีความโดดเด่นไปในหลายๆ แขนง นักการตลาดบางคนอาจทุ่มความพยายามด้านการตลาดไปยังชั้นทางสังคมใด สังคมหนึ่ง (Kotler 1997:218-219)

(2) ปัจจัยด้านสังคมประกอบด้วย (*Social factors*) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานะของผู้ซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วย

ก. กลุ่มอ้างอิง (*Reference group*) ประกอบด้วยกลุ่มนบุคคลที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย กลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนะคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิงแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

- ก) กลุ่มปฐมภูมิ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท และเพื่อนบ้าน การที่จะเข้ากัน ได้เป็นกลุ่ม กลุ่มปฐมภูมิจะมีอิทธิพลต่อนบุคคลอย่างจริงจังและได้ผลกันที่
- ข) กลุ่มทุติยภูมิ ได้แก่ กลุ่มนบุคคลชั้นนำในสังคม เพื่อนร่วมอาชีพ และเพื่อนร่วมสถานบันการศึกษา

ว. ครอบครัว (*Family*) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคอย่างมากการศึกษาถึงบทบาทและความตั้งใจของบุคคลในครอบครัว ทำให้ทราบพฤติกรรมการบริโภคของบุคคลในครอบครัวที่มีต่ออำนาจในการตัดสินใจซื้อ

(3) ปัจจัยส่วนบุคคล (*Personal factors*) ประกอบด้วย

ก. อายุ (*Age*) ความแตกต่างของอายุจะมีผลต่อความต้องการผลิตภัณฑ์ ต่างกัน การแบ่งกลุ่มผู้บริโภคตามอายุ จึงเป็นลิ่งข้ามเป็น

ข. อาชีพ (*Occupation*) อาชีพของแต่ละบุคคลนำไปสู่ความต้องการสินค้า และบริการที่แตกต่างกัน

ค. รายได้ หรือ โอกาสทางเศรษฐกิจ (*Economic Circumstance or Income*) ของบุคคลจะกระทบต่อสินค้าและบริการที่เข้าตัดสินใจซื้อ ซึ่งประกอบด้วยรายได้ การออมสินทรัพย์ อำนาจการซื้อและทักษณ์คิดเกี่ยวกับการจ่ายเงิน

ง. การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดีมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

ธ. รูปแบบการดำเนินชีวิต (*Value of life style*) และออกในรูปของ AIO คือ กิจกรรม (*Activity*) ความสนใจ (*Interest*) และความคิดเห็น (*Opinions*) รูปแบบการดำเนินชีวิตขึ้นกับวัฒนธรรม ขึ้นของสังคมและกลุ่มอาชีพของแต่ละบุคคล

(4) ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา (*Psychological factors*) เป็นปัจจัยภายในของผู้บริโภค ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้า ปัจจัยภายในประกอบด้วย

ก. การชูงใจ (*Motivation*) เป็นสภาพจิตใจภายในของบุคคลซึ่งผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Solomon 202 :530) การชูงใจเกิดภายในตัวบุคคล แต่อาจจะถูกกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น วัฒนธรรม ชั้นทางสังคม หรือสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดใช้เครื่องมือทางการตลาดเพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการ

ข. การรับรู้ (*Perception*) เป็นขั้นตอนที่บุคคลมีการรับรู้ (Receive) ข้อมูล ประเมิน (Organize) หรือ การกำหนด (Assign) ความหมายของสิ่งกระตุ้น โดยอาศัยประสบการณ์ทั้ง

ห้า (Etzel, Walker; & Stanton. 2001 : G-9) หรือเป็นกระบวนการที่แต่ละบุคคลเลือกสรร (Select) จัดระเบียบ (Organize) และตีความ (Interpret) เกี่ยวกับลิ่งกระตุ้น (Stimulus) เพื่อให้เกิดความหมายที่สอดคล้องกัน (Schiffman; & Kanuk. 2000 : G-9) หรือหมายถึงกระบวนการความเข้าใจ (การเปิดรับ) ของบุคคลที่มีต่อโลกที่เขาอาศัยอยู่

ค. การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ (Etzel, walker; & Stanton. 2001 : G-6) หรือหมายถึงขั้นตอนซึ่งบุคคลได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้า และพฤติกรรมการบริโภค (Schiffman; & Kanuk. 2000 : G-7) หรือหมายถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมหรือความโน้มเอียงของพฤติกรรมจากประสบการณ์ที่ผ่านมาการเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งกระตุ้น (Stimulus) และจะเกิดการตอบสนอง (Response) ซึ่งก็คือ ทฤษฎีสิ่งกระตุ้น-การตอบสนอง (Stimulus-Response (SR) Theory) นักการตลาดได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ด้วยการโฆษณาช้าๆแล้วช้า อีกหรือขัดการส่งเสริมการขาย (ถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้น) เพื่อทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อและใช้สินค้าเป็นประจำ (เป็นการตอบสนอง) การเรียนรู้เกิดจากอิทธิพลหลายอย่าง เช่น ทัศนคติ ความเชื่อถือ และประสบการณ์ในอดีต อย่างไรก็ตาม สิ่งกระตุ้นที่มีอิทธิพลและทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องมีคุณค่าในสายตาของลูกค้า ตัวอย่างการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปการแจกของตัวอย่างจะมีอิทธิพลทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการให้ผู้บริโภคได้ทดลองใช้สินค้าจะดึงดูดความสนใจ แต่การแ่มจฉาลูกค้าต้องเสียเงินเพื่อซื้อสินค้า ลูกค้าไม่รู้สินค้าก็จะไม่เกิดการทดลองใช้สินค้าที่แemen

จ. ความเชื่อถือ (Beliefs) หมายถึง ความคิดที่บุคคลยึดถือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Kotler. 2003 : 198) หรือเป็นความคิดที่บุคคลยึดถือในใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจากการประสบการณ์ในอดีต และมีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ก. ทัศนคติ (Attitudes) หมายถึง การประเมินความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของบุคคล ความรู้สึกทางด้านอารมณ์และแนวโน้มการปฏิบัติที่มีผลต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Kotler. 2003 : 199) หรือหมายถึง แนวโน้มของการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความคิดที่มีลักษณะแสดงความพอใจ (Etzel, walker; & Stanton. 2001 : G-1) ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ ในขณะเดียวกันความเชื่อก็มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ทัศนคติของผู้บริโภคกับการตัดสินใจซื้อจะมีความสัมพันธ์ การเกิดของทัศนคตินั้นเกิดจากข้อมูลที่แต่ละคนได้รับ กล่าวก็คือ เกิดจากประสบการณ์ที่เรียนรู้ในอดีตเกี่ยวกับสินค้า หรือความนึกคิดของบุคคล และเกิดจากความสัมพันธ์ที่มีต่องอกลุ่มช้างอิง เช่น พ่อ แม่ เพื่อน บุคคลชั้นนำในสังคม เป็นต้น ถ้านักการตลาดต้องการให้ผู้บริโภคซื้อ

สินค้าของ世人การตลาดมีทางเดือกคือ (1) สร้างทัศนคติของผู้บริโภคให้สอดคล้องกับสินค้าของธุรกิจ (2) พิจารณาว่าทัศนคติของผู้บริโภคเป็นอย่างไร แล้วจึงพัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับทัศนคติของผู้บริโภค โดยที่ไม่ใช่การพัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับทัศนคติทำได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้บริโภคให้เกิดความต้องการในสินค้า เพราะต้องใช้เวลานานและใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งจะสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้

๗. **บุคลิกภาพ (Personality)** และทฤษฎีการ驅力ของฟร็อบค์ (*Freud's Theory of motivation*) บุคลิกภาพ(Personality) หมายถึง ลักษณะด้านจิตวิทยาที่แยกต่างกันของบุคคล ซึ่งนำไปสู่การตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่มีแนวโน้มคงที่ และสอดคล้องกัน (Blackwell, Minicard; & Engel.2001 : 547) บุคลิกภาพสามารถใช้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าได้

๘. **แนวคิดของตนเอง (Self concept)** เป็นความรู้สึกของบุคคลในบุคคล หนึ่งที่เป็นลิ่งประทับใจของบุคคล ซึ่งจะกำหนดลักษณะของบุคคลนั้น (Blackwell, Minicard; & Engel. 2001 : 548) เมื่อบุคคลจะมีบุคลิกส่วนตัวหรือแนวคิดของตนเองซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ นักการตลาดจำเป็นต้องศึกษาหลักเกณฑ์การตัดสินใจซื้อ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยภายนอก อันเป็นผลมาจากการ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยาซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายใน รวมทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการพิจารณาลักษณะความสนใจของผู้ซื้อที่มีผลต่อพฤติกรรมซื้อ โดยจะนำไปปรับปรุงพฤติกรรม การตัดสินใจด้านราคา การซัคช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริม การตลาด เพื่อสร้างให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และบริษัท

3.2.3 พฤติกรรมของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อ

การตัดสินใจซื้อบริการใดๆ จะมีสาเหตุหนึ่งปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจซื้อ 2 ประการ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. 2541: 54) ได้แก่

๑) **การซื้อตัวบทพูด** การซื้อตัวบทพูดเป็นการซื้อบริการโดยการหาข้อมูลมา เปรียบเทียบก่อนที่จะตัดสินใจเป็นถูกค้าธุรกิจให้บริการหนึ่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ว่าการใช้บริการนั้นมีความคุ้มค่าหรือไม่ การตัดสินใจแบบนี้มักพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง สาเหตุประการหนึ่งอาจ มาจากเพศชายมีภาวะทางอารมณ์ที่ค่อนข้างคงที่และมั่นคงกว่าเพศหญิงนักการตลาดต้องกระตุ้นถูกค้า กลุ่มที่ซื้อตัวบทพูดให้เห็นคุณค่าอย่างแท้จริง ด้วยการให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมและชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ควรกระทำอย่างยิ่งในยุคนี้ เมื่อจากถูกค้ามีการศึกษามากขึ้น การให้ข้อมูลเป็นการกระตุ้นภาวะการซื้อ ตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลที่มีเหตุผล

2) การซื้อค่าวัสดุ อารมณ์ การซื้อค่าวัสดุ อารมณ์มักเกิดกับเพศหญิงมากกว่าเพศชาย การตัดสินใจแบบนี้จะเป็นการตัดสินใจให้บริการอย่างรวดเร็วเมื่อได้รับข้อมูลบางอย่างที่มากระตุ้นต่อมความต้องการ การลดราคาเป็นการกระตุ้นต่อมให้เกิดพฤติกรรมทันที นักการตลาดต้องกระตุ้นลูกค้าให้มากขึ้น เนื่องจากจะเป็นกลุ่มที่ยอมจ่ายเงินมากสำหรับการบริการในครั้งหนึ่งๆ เพื่อแลกกับความสะดวกความสบาย ความสวยงาม และความหรูหรา

3) สรุปโดยรวม พฤติกรรมผู้บริโภคมากได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 4 ด้าน คือ

(1) ปัจจัยทางศ้านวัฒนธรรม (วัฒนธรรม วัฒนธรรมย่ออยและชนชั้นทางสังคม) ปัจจัยทางสังคม (กลุ่มหัวของ ครอบครัวทบทบาท และสถานภาพ)

(2) ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุขันตอนในวัยชักวิวัฒน์ ครอบครัว อาชีพการทำงาน สถานะทางเศรษฐกิจ รูปแบบการดำเนินชีวิต บุคลิกภาพและแนวคิดของตนเอง)

(3) ปัจจัยทางจิตวิทยา(แรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อและทัศนคติ) ซึ่งการวิจัยในปัจจัยต่างๆเหล่านี้สามารถให้แนวทางในการหาวิธีเข้าถึงและตอบสนองต่อผู้บริโภคให้มีประสิทธิ - ภาพยิ่งขึ้น

4) ลักษณะการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ (บุญเกียรติ ชีวะตรະภุกติ 2536:9-10)

(1) การซื้อที่ไม่เคยซื้อมาก่อน ซึ่งหมายถึง การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการที่ยังไม่เคยซื้อมา ก่อน รวมทั้งที่เคยซื้อแต่ใช้แล้วไม่พอใจ ผู้บริโภคจะใช้กระบวนการแก้ปัญหา มากเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ค่าที่ผู้บริโภคมองการซื้อสินค้าหรือบริการว่าเป็นการซื้อหน้าที่ อันหนึ่งไปเพื่อแก้ปัญหาที่ตนกำลังประสบอยู่ ตัวอย่าง เช่น การซื้อยานวัตถุ เพื่อให้ทำงานหน้าที่ปรับสภาพเส้นผม ที่ขาดความอ่อนนุ่มและไม่มีชีวิตชีวาซึ่งเป็นปัญหาที่เขาระหนักว่าสำคัญยิ่งนักในขณะนั้น เป็นต้น การตัดสินใจลักษณะนี้ยังครอบคลุมถึงสินค้าที่เคยซื้อแต่ใช้แล้วไม่พอใจ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องใช้กระบวนการแก้ปัญหามาประกอบการตัดสินใจ

(2) การซื้อซ้ำ ซึ่งหมายถึง การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการที่เคยซื้อแล้ว และรู้สึกพึงพอใจในผลที่ได้รับจากการใช้สินค้านั้น ผู้บริโภคจะใช้ความคุ้นเคย เป็นแนวทางในการตัดสินใจซื้อ เนื่องจากเคยซื้อสินค้าหรือบริการนั้นไปใช้อย่างไฉไลหลายครั้งแล้วผู้บริโภคจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเสียเวลาไปกับขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการตัดสินใจซื้อ เช่นเดียวกับการซื้อในลักษณะที่หนึ่ง แม้สินค้าหรือบริการที่ซื้อนั้น จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ เช่นเดียวกับการซื้อพิเศษ ไปก็จะมีผลเสียหายเกิดค่อนข้างมากก็ตาม

5) การตัดสินใจซื้อที่มีกระบวนการซับซ้อน การซื้อลักษณะนี้มักเกิดกับการซื้อสินค้าหรือบริการที่มีราคาแพงซึ่งผู้ซื้อต้องระมัดระวังไม่ให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามมีเงื่อนไขอยู่ 3 ประการที่ทำให้ผู้ซื้อมักจะต้องใช้เวลาในการตัดสินใจนานเป็นพิเศษ นั้นคือ

(1) การมีทางเลือกมากในตัวสินค้าหรือบริการที่จะซื้อ

(2) การมีเวลามากพอในการหาข้อมูล

(3) มีผลเดียหายเกิดขึ้นมากหากตัดสินใจในการซื้อผิด ตัวอย่างเช่น ในการตัดสินใจซื้อสินค้ารถชนต์ของครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง จะเห็นว่ามีทางเลือกเกิดขึ้นมากมาย เริ่มตั้งแต่ จะเลือกใช้รถมือสองหรือรถใหม่ จะเป็นรถนาดใหญ่หรือนาดเล็ก จะเป็นรถญี่ปุ่นหรือรถบุโรป และท้ายที่สุดจะเลือกรถยี่ห้ออะไรดี ด้วยทางเลือกที่หลากหลายดังกล่าว หัวหน้าครอบครัวและสมาชิกจะช่วยกันเสาะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อที่จะหาได้เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆ ข้างต้นแม้จะต้องเสียเวลามากก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะหากตัดสินใจผิดพลาดได้รถชนต์ที่ไม่ถูกใจมาจะมีผลกระทบในทางลบค่อนข้างมากเนื่องจากจำนวนเงินที่จ่ายเป็นก้อนใหญ่ เมื่อเทียบกับฐานะของครอบครัวที่อยู่ในชั้นปานกลางดังกล่าว

การตัดสินใจซื้อที่มีกระบวนการไม่ซับซ้อน การซื้อลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อสินค้าหรือบริการที่จะซื้อมีราคาถูก หรือสินค้าที่วางจำหน่ายในห้องตลาดมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นเหตุให้ผู้ซื้อไม่ต้องใช้เวลาในการตัดสินใจซื้อ เช่น ผงซักฟอกหรือกระดาษชำระ เป็นต้น การตัดสินใจซื้อสินค้าประเภทนี้ผู้ซื้อมักจะเลือกทางเลือกที่ตั้งราคาไว้ต่ำสุดเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ การตัดสินใจซื้อที่มีกระบวนการซับซ้อนน้อยที่สุดคือการซื้อในลักษณะที่ผู้ซื้อไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าซึ่งมักจะเกิดกับการซื้อขายข้าวของในตลาดสดหรือชุมชนารถเก็บความต้องการซื้อจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ซื้อได้เห็นสินค้านั้นวางอยู่ตรงหน้า และตัดสินใจซื้อในฉบับพัฒนาเจเพียงเพื่อจะทดลองดู ทั้งนี้ก็เพราะสินค้านั้นมีราคาแพงมากจนเกินไป

การตัดสินใจซื้อสินค้าที่เคยซื้อแล้วแล้วไม่พอใจ การซื้อลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อผู้ซื้อพบว่า สินค้าหรือบริการที่ตนซื้อไปให้ผลไม่เป็นที่พอใจ กรณีเช่นนี้ผู้ซื้อจะใช้กระบวนการแก้ปัญหา กับทางเลือกอื่นที่มีอยู่ซึ่งอาจเป็นกระบวนการซื้อขายเดิมที่ต้องการซื้อไม่ซับซ้อนก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของสินค้า หรือบริการที่จะซื้อเป็นสำคัญ

สำหรับการตัดสินใจซื้อในลักษณะที่สองที่ผู้บริโภคใช้ความคุ้นเคยเป็นแนวทางในการซื้อนั้น อาจแบ่งย่อยได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1) การซื้อขายความภักดีในตราสินค้า เกิดขึ้นเมื่อผู้ซื้อขายซื้อสินค้าหรือบริการนั้นไปใช้อย่างได้ผลหมายครั้งแล้ว โดยมากมักจะเกิดกับสินค้าประเภท high involvement product ซึ่งในครั้งแรกผู้ซื้อจะใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบชั้นชั้น เป็นแนวทางในการตัดสินใจซื้อ เมื่อพบว่าทางเลือกนั้นให้ผลเป็นที่น่าพอใจก็จะหันกลับไปซื้อสินค้าหรือบริการนั้นอีก เมื่อมีความต้องการเกิดขึ้นในคราวต่อไปโดยมิต้องเสียเวลาไปกับกระบวนการเสาะแสวงหาข้อมูลและการเบรี่ยงเที่ยบทางเลือกเพื่อตัดสินใจอีกต่อไป ด้วยการแต่งผนVotreภาพสตรีหรือสุภาพบุรุษซึ่งจัดเป็นสินค้าประเภท high involvement product เป็นของจากหัวผลงานของช่างไม่เป็นที่พอใจของลูกค้าก็มักจะถูกให้เกิดผลกระทบต่อความรู้สึกของลูกค้าก่อนซื้อขายและเสนอ กรณีผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมในการเสาะแสวงหาร้านทำผมที่ถูกใจเสียก่อนในเบื้องแรก และเมื่อใช้บริการจากร้านนั้นจนได้ผลเป็นที่พอใจซึ่งกันหากายครั้งแล้วพฤติกรรมการซื้อก็จะค่อยๆ พัฒนาอย่างเป็นการซื้อขายตามต่อไปในมือของช่างประจำร้านในที่สุด เมื่อมีความต้องการทำผมเกิดขึ้นครั้งใดก็จะกลับไปใช้บริการจากร้านนั้นทุกครั้งไป แม้ร้านทำผมนั้นจะหายไปก็ตาม

2) การซื้อขายตามแรงดึงดูด เป็นพฤติกรรมการซื้อที่ผู้บริโภคไม่ได้ซื้อสินค้านั้นซ้ำเนื่องจากความภักดีในตัวสินค้า หากเนื่องจากไม่มีเหตุผลใดที่จะต้องเปลี่ยนไปใช้สินค้าตราอื่น โดยมากมักจะเกิดกับสินค้าประเภท low involvement product เช่นผงซักฟอก หรือกระดาษชำระซึ่งสินค้าประเภทนี้มักมีความแตกต่างกันในคุณลักษณะของตัวสินค้าน้อยมากหรือแทนไม่มีเลย โดยทั่วไปเมื่อสินค้าอีกด้วหนึ่งคลาราคลังผู้บริโภคจะหันไปเลือกซื้อตัวนั้นแทน ด้วยอย่างอันหนึ่งของการซื้อสักยานี้ก็คือ ในการเติมน้ำมันรถยนต์ ในความรู้สึกของผู้บริโภคแต่เดิมนั้นน้ำมันแบรนด์เดิมเป็นสินค้าที่มีความแตกต่างกันในคุณลักษณะของตัวสินค้าน้อยมาก ดังนั้นหากน้ำมันตราใดดีกว่าราคาก็จะถูกกว่าหรือมีข้อเสนอพิเศษ เช่น จัดรายการแข่งขันชิงรางวัล ของเซลล์ ครบ 100 ปี ในตอนต้นปี 2535 หรือ Mobil Oil ในตอนกลางปีเดียวกัน ก็มักจะสามารถดึงคุณลูกค้าได้มากกว่า แม้เมื่อจ่ายห่วงส่งเสริมการขายนั้นแล้ว ผู้บริโภคก็อาจจะยังคงเติมน้ำมันตราเดิมอยู่อันเนื่องมาจากอิทธิพลของแรงดึงดูด จนกว่าจะมีน้ำมันตราใหม่จัดรายการพิเศษขึ้นมาหรือใช้กลยุทธ์ทางการตลาดอันใหม่ที่มีแรงมากพอที่จะฉุดผู้บริโภคออกจากแรงดึงดูด เช่น กลยุทธ์สร้างความแตกต่างในตัวสินค้าด้วยการฉีกแนวผลิตภัณฑ์ใหม่สูตรหรือคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เป็นต้น

กระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค หมายถึง ขั้นตอนการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญเรียงตามลำดับก่อนหลังคือ

(1) การรับรู้ความต้องการ(ปัญหา)

- (2) การค้นหาข้อมูล
- (3) การประเมินผลทางเลือก
- (4) การตัดสินใจซื้อ
- (5) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ

(1) การรับรู้ความต้องการ(ปัญหา)หมายถึง การที่ผู้บริโภคทราบแล้วว่าต้องการซื้อสินค้าหรือ บริการที่สามารถทำให้ได้ จึงเกิดความต้องการที่จำเป็น สำหรับผู้บริโภคจะมีความสำคัญมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ ระยะห่างระหว่างสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการจะให้เป็นเทียบกับสิ่งที่เป็นอยู่ ด้วยย่าง เช่น ผู้บริโภคคิดว่าเส้นผม ของตนควรจะนุ่มนวลสวยงามที่สุด แต่ไม่สามารถซื้อได้ จึงเกิดความต้องการซื้อสินค้า อาจมีมากจนถึงขั้นที่จะต้องทำการอย่างโดยย่างหนึ่งเพื่อแก้ปัญหานั้น

(2) การค้นหาข้อมูล หมายถึง การที่ผู้บริโภคสามารถหาและคัดเลือกข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อใช้กำหนดทางเลือกและประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยทั่วไปผู้บริโภคจะมีข้อมูลจำนวนหนึ่งเก็บไว้ในความทรงจำ เรือกว่า แหล่งข้อมูลภายในแต่ใน บางครั้งก็อาจต้องหาเพิ่มเติมจากแหล่งภายนอก เช่น เมื่อทำการซื้อสินค้าประเภท high involvement product ชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นครั้งแรก

(3) การประเมินผลทางเลือก หมายถึง การนำเอาทางเลือกที่รวบรวมไว้ในขั้นตอนการ แสวงหาข้อมูลมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด ทางเลือกในที่นี้คือสินค้าหรือบริการจำนวนหนึ่งที่ทำ ให้เกิดปัญหาเดียวกัน เช่น ไม่มีจีนพัน กับ เชือกทำความสะอาดพื้น หรือ การเดินทางด้วยรถทัวร์กับ รถไฟ เป็นต้น ในแต่ละทางเลือกยังอาจมีอีกหลายทางเลือกอยู่ภายใต้นั้น เช่น เชือกทำความสะอาดพื้น ตรา ขอหันสัน ออรัล-บี คอลเกต กล่าวโดยสรุปผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกใน 2 ระดับ คือ การเลือก ตัวสินค้า และการเลือกราคาสินค้า

(4) การตัดสินใจซื้อ หมายถึง การตัดสินใจเลือกเอาทางเลือกใดเลือกหนึ่งพร้อมกับ ดำเนินการเพื่อให้ได้ทางเลือกนั้นมาด้วยวิธีการลักษณะต่างๆ

(5) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ หมายถึง ความรู้สึกภายนอกหลังจากที่ผู้บริโภคได้ ทดลองใช้สินค้าหรือบริการที่เลือกซื้อแล้วซึ่งแบ่งออกเป็นความรู้สึกพอใจและไม่พอใจในสินค้าหรือ บริการนั้น ความพอใจเกิดขึ้นเมื่อผลลัพธ์จากการใช้ตรงกับที่ผู้บริโภคคาดหวังไว้ และถ้าหากผู้บริโภค ผิดหวังกับการใช้สินค้าหรือบริการนั้น ก็จะรู้สึกไม่พอใจ

พฤติกรรมของผู้บริโภคในแต่ละชั้นตอนดังกล่าวข้างต้น จะแตกต่างกันไปตามเหตุปัจจัย
สำคัญ 3 ประการดังนี้

(1) อิทธิพลจากสภาวะแวดล้อม เช่น วัฒนธรรม ชั้นของสังคม ครอบครัวของ
ผู้บริโภคนั้น

(2) ความแตกต่างในด้านผู้บริโภคเอง เช่น ฐานะทางการเงิน ความรู้ ทักษะ วิถีการ
ดำเนินชีวิต

(3) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องมีมากพอและทันสมัย องค์ประกอบเหล่านี้ จะ
เกี่ยวพันกับกระบวนการตัดสินใจซึ่งของผู้บริโภค กรณีผู้ซื้อรู้สึกไม่พอใจ จนต้องเสาะหาข้อมูล
เพิ่มเติมจากแหล่งภายนอกจะมีสภาวะแวดล้อมและความแตกต่างในด้านผู้บริโภคจะมีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมของผู้บริโภคทุกชั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ

3.3 แนวคิดเรื่องส่วนประสมการตลาด

ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing mix หรือ 4 'Ps') หมายถึง ตัวแปรทางการตลาด
ที่ควบคุมได้ซึ่งปรับต้องใช้ร่วมกันสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ประกอบด้วยเครื่องมือ¹
ดังต่อไปนี้ (ศรีวรรณ เศรีรัตน์ 2541 : 34-36)

3.3.1 ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนองความต้องการ
ลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จะ²
ประกอบไปด้วย สินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีบรรดาประโยชน์
(Utility) มีคุณค่า (Value) ในสายตาลูกค้าซึ่งมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดกลยุทธ์ด้าน³
ผลิตภัณฑ์ต้องพยายามคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

1) ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product differentiation) และหรือ ความ
แตกต่างทางการแข่งขัน (Competitive differentiation)

2) พิจารณาองค์ประกอบ (คุณสมบัติ) ของผลิตภัณฑ์ (Product component)
 เช่น ประโยชน์ที่สร้าง รูปร่างลักษณะ คุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า ฯลฯ

3) การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Product positioning) เป็นการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพื่อแสดงตำแหน่งที่แตกต่างและมีคุณค่าในจิตใจของลูกค้าเป้าหมาย

4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product development) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะ⁴
ใหม่และปรับปรุงให้ดีขึ้น

5) กลยุทธ์เกี่ยวกับส่วนประสมทางผลิตภัณฑ์ (*Product mix*) และ สายการผลิตภัณฑ์(*Product line*)

3.3.2 ราคา (*Price*) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปด้วยเงิน เป็นต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (*Value*) ผลิตภัณฑ์กับราคา (*Price*) ผลิตภัณฑ์นั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา เขาจะตัดสินใจซื้อ ดังนั้น กลยุทธ์ทางด้านราคาต้องคำนึงถึง

- 1) คุณค่าที่รับรู้ (*Perceived value*) ในสายตาของลูกค้า ซึ่งต้องพิจารณาว่าการยอมรับของลูกค้าในคุณค่าของผลิตภัณฑ์ว่าสูงกว่าราคากลิตภัณฑ์นั้น
- 2) ต้นทุนสินค้าและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 3) การแบ่งขันของคู่แข่งขันที่มีอยู่ในตลาด
- 4) ปัจจัยอื่น ๆ

3.3.3 การส่งเสริมการตลาด (*Promotion*) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อการติดต่อสื่อสาร อาจใช้พนักงานขายทำการขาย (Personal selling) และการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้คน (Nonpersonal selling) เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารมีหลายประการซึ่งอาจจะเลือกใช้หนึ่งหรือหลายเครื่องมือ ต้องใช้หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารแบบประสานกัน [Integrated Marketing Communication (IMC)] โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับลูกค้า ผลิตภัณฑ์ คู่แข่งขัน โดยบรรลุชุดมุ่งหมายร่วมกันได้ เครื่องมือที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1) การโฆษณา (*Advertising*) เป็นกิจกรรมในการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับองค์กร และหรือผลิตภัณฑ์ บริการ หรือ ความคิด ที่ต้องมีการจ่ายเงินโดยผู้อุปถัมภ์รายการ กลยุทธ์ในการโฆษณาเกี่ยวข้องกับ

(1) กลยุทธ์การสร้างสรรค์งานโฆษณา (*Creative strategy*) และกลยุทธ์การโฆษณา(*Advertising strategy*)

(2) กลยุทธ์สื่อ (*Media strategy*)

2) การขายโดยพนักงานขาย (*Personal selling*) เป็นกิจกรรมการแจ้งข่าวสาร และจูงใจตลาดโดยใช้บุคคล งานในข้อนี้จะเกี่ยวข้องกับ

(1) กลยุทธ์การขายโดยการใช้พนักงานขาย (*Personal selling strategy*)

(2) การจัดการหน่วยงานขาย (*Salesforce management*)

3) การส่งเสริมการขาย (*Sale promotion*) หมายถึงกิจกรรมการส่งเสริมการขาย ที่นักหนែនจากการโฆษณาการขายโดยใช้พนักงานขาย และการให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถกระตุ้นความสนใจ ทดลองใช้ หรือการซื้อ โดยลูกค้าเข้าสู่ห้องหรือบุคคลอื่นในช่องทาง การส่งเสริมการขาย มี 3 รูปแบบ คือ

- (1) การกระตุ้นผู้บริโภค เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่ผู้บริโภค (Consumer promotion)
- (2) การกระตุ้นคนกลาง
- (3) การกระตุ้นพนักงานขาย เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่พนักงาน (Salesforce promotion)

4) การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ (*Publicity and public relation*) การให้ข่าวเป็นการเสนอความคิดเห็นกับสินค้าหรือบริการที่ไม่ต้องมีการจ่ายเงิน ส่วนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามที่มีการวางแผนโดยองค์การหนึ่งเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่องค์การ ให้เกิดกับกลุ่ม ไดกุ่มหนึ่ง การให้ข่าวเป็นกิจกรรมหนึ่งของการประชาสัมพันธ์

5) การตลาดทางตรง (*Direct marketing*) และการตลาดเชื่อมตรง (*Online marketing*) เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตอบสนองโดยตรงหรือหมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่นักการตลาดให้ส่งเสริมการตลาด ใช้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์โดยตรงกับผู้ซื้อ และทำการ ตอบสนองในทันทีประกอบด้วย

- (1) การขายทางโทรศัพท์
- (2) การขายโดยใช้ช่องทางตรง
- (3) การขายโดยใช้แคตตาล็อก
- (4) การขายทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะใช้ลูกค้ามี กิจกรรมตอบสนอง เช่น การใช้ชุมปองแลกซื้อ

3.3.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย (*Place*) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางซึ่งประกอบ ด้วย สถาบันและกิจกรรม ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการ จากองค์การไปยังตลาด สถาบันที่นำ ผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย คือสถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บ รักษาสินค้าคงคลัง การจัดจำหน่าย จึงประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

1) ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง เส้นทางที่ผลิตภัณฑ์และกรรมสิทธิ์ที่ผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนมือไปยังตลาด ในระบบช่องทางการจัดจำหน่าย จึงประกอบด้วย ผู้ผลิต คุนภัณฑ์ ผู้บริโภคหรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม

2) การสนับสนุนการกระจายตัวสินค้าสู่ตลาด (*Market logistics*) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิต ไปยังผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม การกระจายตัวสินค้าจึงประกอบด้วยงานที่สำคัญต่อไปนี้

(1) การขนส่ง (*Transportation*)

(2) การเก็บรักษาสินค้า (*Storage*) และการคลังสินค้า (*Warehousing*)

(3) การบริหารสินค้าคงเหลือ (*Inventory management*)

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ในการศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด มีลักษณะดังนี้

(1) ผลิตภัณฑ์ (*Product*) หมายถึง ความหลากหลายของชนิดอาหาร คุณภาพของอาหาร ความสะอาดของอาหาร และบรรจุภัณฑ์

(2) ราคา (*Price*) หมายถึง ราคาน้ำหน้ำสมที่ถูกต้องเพื่อขาย

(3) สถานที่ (*Place*) หมายถึง สถานที่ตั้งและบรรยายกาศการตลาดแต่ละร้าน

(4) การส่งเสริมทางการตลาด (*Promotion*) หมายถึง การโฆษณา การส่งเสริมการจำหน่ายเป็นต้น

สรุปโดยรวม ส่วนประสมทางการตลาดเป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค กล่าวคือ ถ้าสามารถควบคุมส่วนประสมทางการตลาดให้สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภคได้ ก็จะสร้างความได้เปรียบต่อคู่แข่งได้จากแนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษฎา เจริญกุลกิจ(2536) ศึกษาเรื่อง การประเมินค่าความเสี่ยงของความต้องการที่อยู่อาศัยต่อราคา รายได้ และอัตราดอกเบี้ย วัดดูประสิทธิ์ของการศึกษาประเมินค่าความเสี่ยงของความต้องการที่อยู่อาศัย ซึ่งแบ่งเป็น บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮาส์ ต่อ ปัจจัยต่างๆ ที่มากำหนดความต้องการได้แก่ ราคา รายได้ อัตราดอกเบี้ย ปริมาณสินเชื่อ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองส่วน ส่วนแรก เป็นการศึกษาใน ระยะสั้น ซึ่งจะศึกษาผลกระทบของปัจจัยต่างๆ คือราคา ปริมาณสินเชื่อ และ อัตราดอกเบี้ย ว่ามีผลผลกระทบต่อความต้องการอย่างไร ในเชิงปริมาณ ส่วนที่สอง เป็นการศึกษาในระยะยาว

ซึ่งจะศึกษาผลกระทบของปัจจัยรายได้และอัตราดอกเบี้ย ว่ามีผลกระทบต่อความต้องการอย่างไร โดยที่ ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบ สมการมีการปรับตัวไปด้วยกัน วิธีการศึกษาทำโดยประมาณค่าระบบ สมการโครงสร้างใช้วิธีการ three-stage least square และแปลงระบบสมการโครงสร้างเป็น ระบบ สมการลดรูป โดยใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ.2525-2534

ผลการศึกษาพบว่า ในระยะสั้นพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดความต้อง การบ้าน ประเภทต่างๆ อ่อนๆ มีนัยสำคัญ ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อมีส่วนในการ กำหนดความต้องการบ้านเดี่ยวในพิเศษ ทางตรงข้าม แต่มีส่วนกำหนดความต้องการทาวน์เฮาส์ในพิเศษทางเดี่ยวกัน ส่วนปัจจัยด้านราคา ราคา บ้านแฟลตมีส่วนกำหนดความต้องการบ้านแฟลตในพิเศษทางตรงข้าม ส่วนปัจจัยทางด้านอัตราดอกเบี้ยมี ส่วนในการกำหนดความต้องการทาวน์เฮาส์ในพิเศษทางตรงข้ามด้วย ผลการศึกษาในระยะยาวพบว่า ปัจจัยรายได้มีผลในทางตรงข้ามกับความต้องการบ้านเดี่ยวและบ้านแฟลต แต่มีผลในพิเศษทางเดี่ยวกับ ความต้องการทาวน์เฮาส์ ส่วนปัจจัยทางด้านอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อความต้องการบ้านแฟลต ข้อเสนอแนะใน เชิงนโยบายคือ ในระยะสั้นต้องมีการเพิ่มประมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ส่วนในระยะยาวต้องมี มาตรการเพิ่มรายได้ของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อการส่งเสริมให้มีการ ลงทุนในที่อยู่อาศัยราคากลูกเพื่อมารองรับกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นด้วย

นรินทร์ นพสันเทียะ(2536) ศึกษาเรื่อง การศึกษาธุรกิจที่อยู่อาศัยและแนวโน้ม อุปสงค์ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2539 สาเหตุที่ทำการศึกษาใน ครั้งนี้ เพราะเนื่องจากเกิดปัญหาด้านที่อยู่อาศัยใน กรุงเทพมหานคร รวมไปถึงจังหวัดปริมณฑลด้วยเหตุ ที่มี ปัญหาเกิดเนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ ราคาที่อยู่อาศัยที่ เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากด้วยเช่นกัน ทำให้มีปัญหาต่าง ๆ ตามมาอย่างมาก many ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย ปัญหาความแออัด ซึ่งส่งผลต่อความเสื่อมโทรมทางด้าน คุณภาพชีวิต ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยส่วนรวม เป็นอุปสรรคต่อการจะพัฒนาประเทศต่อไปด้วย วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ คือ การจะศึกษา ถึงธุรกิจที่อยู่อาศัยและการพัฒนาที่อยู่อาศัยตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล และการศึกษาแนวโน้ม อุปสงค์ที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2539 เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงความต้องการที่อยู่อาศัยโดยรวมของประชาชนในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาที่อยู่อาศัย สำหรับภาครัฐบาลและเป็น ประโยชน์สำหรับหน่วยงานธุรกิจเอกชน ทำให้สามารถลงทุนทำธุรกิจที่อยู่อาศัยได้ถูกต้อง มากขึ้น

รวมทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป สำหรับวิธีการศึกษาได้อาศัยข้อมูลทุกภูมิในระหว่างปี พ.ศ. 2519 - 2533 โดยรวบรวมได้จาก กองทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แผนกเดือดตั้งและสถิติ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร กองวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย กองบัญชี ประจำติด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ การเคหะแห่งชาติ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และฝ่ายสินเชื่อบุคคล ธนาคาร กสิกรไทย สำนักงานใหญ่ฯ ทำการวิเคราะห์หาความต้องการ ที่อยู่อาศัยเบื้องต้น โดยประมาณจากจำนวนประชากรและการวิเคราะห์ข้อมูลให้วิธีทางสถิติเชิงปริมาณด้วยการสร้าง สมการคาดถอยพหุคุณเชิงเส้นที่เหมาะสมด้วยวิธีกำลังสอง น้อยที่สุด วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป TSP (time series processor) เพื่อศึกษาหาว่าปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อกำลังด้วยการที่อยู่อาศัยของประชาชนใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ตลอดจนการหาแนวโน้มอุปสงค์ที่อยู่อาศัยของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และประการสุดท้ายการศึกษา ถึงความยึดหยุ่นของอุปสงค์ที่อยู่อาศัย ด้วยว่ามีลักษณะ เป็นอย่างไรบ้าง

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการที่อยู่อาศัยเบื้องต้นที่ได้จากการประมาณด้วยจำนวนประชากร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงปี พ.ศ. 2534 - 2539 เฉลี่ยปีละ 111,355 หน่วย สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ที่อยู่อาศัยกับปัจจัยที่ศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลต่อปี โดย เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยร่อง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม สำหรับแนวโน้มอุปสงค์ ที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ประมาณด้วยสมการคาดถอยพหุคุณเชิงเส้น ระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2539 พบว่า มีค่าเฉลี่ยปีละ 109,756 หน่วย แนวโน้มอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะได้ด้วยความต้องการที่อยู่อาศัยเบื้องต้นที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีนั้น รวมทั้งตัวเลขอุปสงค์ที่พยากรณ์ด้วย สมการ สามารถนำตัวเลขหรือข้อมูลไปใช้ในการวางแผน ด้านที่อยู่อาศัยเพื่อรับรักษาความต้องการของประชาชน ตลอดจนการวางแผนทางด้านพัฒนา ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและที่สำคัญคือ ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย และปัญหาความแออัดของเมือง และสิ่งที่รัฐบาลควรให้ความสำคัญคือ การจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยให้มากที่สุด ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นหลัก แหล่ง สามารถซื้อขายลดการเกิดปัญหาต่างๆ อีกทางหนึ่งได้เช่นกัน

กัญญา พิทักษ์ธรรม (2537) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ให้อธิบายไว้ว่า จากการอพยพเข้ามายังอันจากชนบทเข้าสู่ตัว

เมืองมากขึ้น จึงทำให้เกิดความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ซึ่งนอกจากจำนวน ประชากรแล้ว ยังมีปัจจัย อื่นๆ ยิ่กที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล วัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ อุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล พัฒนาทั้งพยากรณ์แนวโน้ม อุปสงค์ที่อยู่อาศัย ช่วงปี พ.ศ.2535-2540 การศึกษารั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ช่วงปี พ.ศ.2520-2534 โดยสร้างสมการคาดด้วยพหุคุณเชิงเส้นเพื่อ ประมาณสมการอุปสงค์ที่อยู่อาศัยที่ เหนาะสมซึ่งแสดงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัย และ ทำการพยากรณ์แนวโน้มอุปสงค์ที่อยู่อาศัยจากสมการอุปสงค์ที่เหมาะสมดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล คือ ราคาที่อยู่อาศัยในรูปดัชนี จำนวนประชากร ใน เขตกรุงเทพและปริมณฑล ปริมาณ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และนโยบายของรัฐบาลที่มีส่วนกระตุ้นความต้องการที่อยู่อาศัย โดยราคาที่อยู่ อาศัยเปลี่ยนแปลงใน ทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์ที่อยู่อาศัย ขณะที่ สามารถปัจจัยหลังเปลี่ยนแปลงในทิศ ทางเดียวกับอุปสงค์ที่อยู่อาศัย ในส่วนของการพยากรณ์แนวโน้มอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพและ ปริมณฑล ช่วงปี พ.ศ.2535-2540 พบว่าแนวโน้มดัง กล่าวมีลักษณะเพิ่มขึ้น และหากมีนโยบายรัฐบาลที่ มีส่วนกระตุ้นความต้องการที่อยู่อาศัย จะทำให้แนวโน้มอุปสงค์ยังมีลักษณะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงควร มี การวางแผนและจัดเตรียมในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณูปการ และ สาธารณูปโภค ให้ เปียงพอในอนาคต

อัญชลี มณีเกียรติพนูลย์(2540) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เชิงเศรษฐมิติของปัจจัยทาง การเงินต่ออุปสงค์ ที่อยู่อาศัย : กรณีศึกษาราคาการอาคารสูงเกราะห์ งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ใน การทดสอบเชิงเศรษฐมิติเพื่อคัดเลือกแบบจำลองที่เหมาะสมมาใช้วิเคราะห์ ผลกระทบของปัจจัยทาง การเงินต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัย โดยใช้ ขนาดการอาかるสูงเกราะห์ในช่วงปี 2521-2539 เป็นกรณี ศึกษา และ นำแบบจำลองที่ได้ประมาณการแนวโน้มอุปสงค์ ที่อยู่อาศัยภายใน นโยบายทางการเงินรูปแบบต่างๆ ด้วยวิธี Scenario Study ในช่วงปี 2540-2542 เพื่อทดลองศึกษา หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความ ต่อมาของภาวะที่อยู่อาศัย ในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า แบบจำลอง Stock-Flow ซึ่งให้ ความสำคัญกับปัจจัยทางการเงิน มีความเหมาะสมในการใช้วิเคราะห์ เมื่อจากให้ค่าทางสถิติที่ดีที่สุด และให้ค่าความ ผิดพลาดน้อยที่สุด โดยปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็น ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญที่สุดที่กระทบโดยตรงต่ออุปสงค์ที่อยู่ อาศัย ส่วนราคาที่อยู่อาศัย รายได้ถาวร และอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง มีบทบาทสำคัญรองลงมาตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลใน ทางอ้อม ประกอบด้วย ปริมาณเงินกองทุน ปริมาณเงินฝาก ปริมาณหนี้สิน

และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารอาคารสงเคราะห์ นอกจากนี้จากการประมาณแนวโน้มอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในช่วงปี 2540-2542 โดยอ้างอิงข้อมูลการพยากรณ์ตัวแปรทางเศรษฐกิจหลากหลายสถาบันวิจัยต่างๆ พบว่า อุปสงค์ที่อยู่อาศัยจะเปลี่ยนแปลงร้อยละ 3.14,-21.06 และ 20.61 ในช่วงเวลาดังกล่าว ข้อเสนอแนะในการกระตุ้นอุปสงค์ที่อยู่อาศัยผ่านธนาคาร อาคารสงเคราะห์ จึงควรมีการดำเนินมาตรการที่จะขยายปัจจัยสินเชื่อเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญและให้ประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งเป็นปัจจัยที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถควบคุมได้ ส่วนปัจจัยด้านราคาที่อยู่อาศัยนั้นจะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ประกอบการ จากความสำเร็จที่ผ่านมาของธนาคารอาคารสงเคราะห์ น่าจะเป็นแนวทางแก้สถานการณ์ใน การขยับตัวตนเชื่อเพื่อ ที่อยู่อาศัยมากขึ้น

สมภูมิ แสงวุฒิ (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้อมูลทุกช่วงปี พ.ศ. 2525-2544 และข้อมูลประกอบจากการสำรวจผู้ประกอบการจากการสำรวจปัจจัย ผลกระทบ การโครงการบ้านจัดสรรและสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย แล้วนำมารวบรวมในรูปแบบของสมการลด削除เชิงเส้น ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ปัจจัยที่นำมาใช้ในการศึกษารั้งนี้มี 6 ปัจจัย ประกอบด้วย จำนวนประชากร รายได้ถาวร ราคายี่ห้อที่อยู่อาศัยในรูปดัชนีราคา อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปริมาณเดือนเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และอัตราเงินเพื่อ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ อัตราเงินเพื่อ รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเทียบกับดัชนีราคาที่อยู่อาศัยและรายได้ถาวรตามลำดับ โดยปัจจัยด้านรายได้ถาวรมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับกับอุปสงค์ที่อยู่อาศัยอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ปัจจัยที่เหลือ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเทียบกับดัชนีราคาที่อยู่อาศัย และอัตราเงินเพื่อเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์ที่อยู่อาศัยอย่างมีนัยสำคัญ จากผลการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการกำหนดนโยบายสนับสนุนสถาบันการเงินของภาครัฐ ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำ สำหรับการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อย เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ ทั้งนี้เนื่องจากผลการศึกษาชี้ว่า ปัจจัยทางด้านอัตราดอกเบี้ยและปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยนั้น มีอิทธิพลต่อกำลังซื้อของผู้คนมากกว่าปัจจัยทางด้านรายได้ถาวร

จิตรา นั่มเจริญนิยม(2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อบ้านมือสองและพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านมือสองของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี วิธีการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านมือสองของผู้บริโภค โดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วย

สมการทดสอบเชิงชี้อนและทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ T-Test และ F-Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ศึกษาปริมาณอุปทานบ้านมีสองโดยสถิติเชิงพรรณนา ศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านมีสอง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่าง ในช่วงเดือน เมษายน ถึง พฤษภาคม 2552 วิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไกสแคร์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อบ้านมีสองของผู้บริโภค คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยรองลงมาคือ ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรายได้ เนื่องจากต่อครัวเรือน ตามลำดับ ซึ่งสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการซื้อบ้านมีสอง ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยมี ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการซื้อบ้านมีสองที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐาน 2) อุปทานบ้านมีสองในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 3,840 หลัง แบ่งเป็นทาวน์เฮาส์ จำนวน 1,349 หลัง อาคารพาณิชย์ จำนวน 1,187 หลัง บ้านเดี่ยว จำนวน 590 หลัง และคอนโด มีจำนวน 694 ห้อง 3) พฤติกรรมการเลือกบ้านมีสองของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง ชลบุรี จังหวัดชลบุรี ของกลุ่มตัวอย่างพบว่าผู้บริโภคต้องการเลือกซื้อบ้านเดียวกันเดียวกันนี้ เนื่องจากต้องการซื้อบ้านที่มีคุณภาพดี ไม่มีคุณอยู่อาศัย เนื้อที่ดิน 50-60 ตารางวา ราคาบ้านพร้อมที่ดินอยู่ระหว่าง 500,001- 1,000,000 บาท ต้องการซื้อแบบเงินผ่อน อาชญากรรมลูกสร้าง 1-2 ปี ทำเลที่ตั้งใกล้สถานที่อำนวยความสะดวก สะดวก (โรงพยาบาล, ห้างสรรพสินค้า) ตัวผู้ซื้อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด

สรุป จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยจะมีดังนี้ 1. ราคาที่อยู่อาศัย 2. รายได้ 3. จำนวนประชากร 4. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 5. ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่อยู่อาศัย 6. อัตราเงินเพื่อ (สมกูณ แสวງกุล 2546) และมีการพยากรณ์แนวโน้มของปริมาณอุปสงค์ในอนาคต โดยใช้ข้อมูลอุปสงค์ของที่อยู่อาศัยของปีต่อๆ ไป ที่ผ่านมา โดยวิธีการที่มักจะนิยมใช้มากที่สุดคือ การสร้างสมการทดสอบเชิงเส้น โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดเพื่อประมาณสมการอุปสงค์ที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยคือ ราคาที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และนโยบายของรัฐบาลที่มีส่วนผลกระทบต่อความต้องการที่อยู่อาศัย โดยราคาที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์ที่อยู่อาศัย ขณะที่สามารถปัจจัยหลังเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกันอุปสงค์ที่อยู่อาศัย โดยในส่วนการพยากรณ์แนวโน้มอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยมีลักษณะใน

ทิศทางที่เป็นบวก หากมีนัยน์ไขบายรัฐบาลที่มีส่วนกระตุ้นความต้องการที่ อุปสงค์ยังมีลักษณะเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ดั้งแปรที่จะใช้ในการการวิจัยคือ 1. ราคาที่อยู่อาศัย 2. รายได้ของผู้ต้องการที่ อุปสงค์ 3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย 4. ปริมาณสินเชื่อ 5. จำนวนประชากรในจังหวัด โดย คำนวณหาปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยและจำนวนโดยใช้ข้อมูล time series และจัดทำ แบบสอบถาม เพื่อหาความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดและพยากรณ์แนวโน้มอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยใน อนาคตของจังหวัดภูเก็ตได้

รูปแบบฟังก์ชันใช้รูปแบบฟังก์ชันอุปสงค์ลดการซึ่ม 2 ข้าง (Double Logarithm Demand Function)ดังนี้

$$\ln Q = \ln a + b_1 \ln P + b_2 \ln I + b_3 \ln N + b_4 \ln R + b_5 \ln L$$

โดยกำหนดให้

Q = ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย(หลัง)

P = ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย(บาท)

I = รายได้เฉลี่ยของประชาชนทั้งจังหวัดภูเก็ต(บาท)

N = จำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดภูเก็ต(คน)

R = อัตราเงินเฟ้อ(ร้อยละ)

L = ปริมาณสินเชื่อ(บาท)

$a, b_1, b_2, b_3, b_4, b_5$

ในงานศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้า จะใช้ทฤษฎีว่าด้วย พฤติกรรมผู้บริโภค และแนวคิดเรื่องส่วนประสบทางการตลาด ส่วนด้านวรรณกรรมจะใช้งานศึกษา ของกาญจนา พิทักษ์ธีระธรรม (2537) ในเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และงานศึกษาของ สมภูมิ แสงกุล (2546) ในการศึกษาเรื่องการ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาการเลือกซื้อที่อยู่อาศัยได้ดังนี้ รูปแบบบ้าน ระยะเวลาที่ผู้ซื้อตั้งใจจะซื้อบ้าน สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการซื้อบ้าน ภูมิลักษณะดั้งเดิมของผู้ต้องการซื้อบ้าน งบประมาณที่ผู้ต้องการ ซื้อบ้านตั้งไว้ ระยะเวลาที่ผู้เห็นว่าเหมาะสมในการผ่อนชำระ เพื่อธิบายพฤติกรรมความต้องการซื้อ และสามารถกำหนด ปัจจัยด้านส่วนประสบทางการตลาด 2 ตัว คือ ซื้อเสียงของโครงการ ราคาบ้าน เป็น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกใช้ชื่อที่อยู่อาศัยเพื่อทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย

ดังนั้นสำหรับการศึกษาทางด้านอุปสงค์ของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต ได้ใช้ข้อมูลในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมของสมการ ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด แล้วทดสอบค่าต่างๆตามวิธีการทางสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต (สมการ)

$$\text{Log } Q = \log a + b_1 \log P + b_2 \log I + b_3 \log N + b_4 \log R + b_5 \log L$$

โดยที่

Q = ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต(หลัง)

P = ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย(บาท)

I = รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี(บาท)

N = จำนวนประชากร(คน)

L = ปริมาณสินเชื่อในจังหวัดภูเก็ต(บาท)

R = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยเพื่อที่อยู่อาศัย(ร้อยละ)

$a, b_1, b_2, b_3, b_4, b_5$ เป็นค่าคงที่หรือสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่างๆในสมการ

เนื่องจากนโยบายของรัฐที่สนับสนุนในแต่ละปีไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจในแต่ละปี และไม่มีตัวเลขที่สามารถอธิบายทางสถิติได้ชัดเจนได้นำมารวมในการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพียงแต่ยกตัวอย่างให้เห็นว่านโยบายของรัฐที่เป็นปัจจัยหนึ่งในการกระตุ้นความต้องการที่อยู่อาศัยได้

การเลือกชื่อบ้านโดยใช้หลักทฤษฎีกลุ่มที่ 4 P ซึ่งประกอบด้วย ราคา สถานที่ดี ผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการตลาด ดังที่กล่าวมาใช้ในการหาค่าความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชนว่า พฤติกรรมใดส่งผลต่อความต้องการชื่อบ้านของประชาชนมากกว่ากัน แต่ในที่นี้จะนำทฤษฎี 4P มาใช้เพียง ราคา และสถานที่ดี เพื่อใช้ในการอธิบาย สิ่งที่เป็นปัจจัยในการเลือกชื่อบ้านในจังหวัดภูเก็ต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรเป้าหมายสำหรับการวิจัยในเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต คือ ผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ปักครองในจังหวัดภูเก็ต ในปี พ.ศ. 2550 จำนวนรวมทั้งสิ้น 315,498 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยเชิงสำรวจในเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต ในครั้งนี้มีจำนวน 400 คน ด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างของ Yamane ($n = \frac{N}{1+(Ne^2)}$) แต่ในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวอย่างได้จริง 400 ตัวอย่าง

$$1+(Ne^2)$$

$$n = \frac{N}{1+(Ne^2)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{315,498}{1+315,498(0.05)^2} = 399.4935$$

ขนาดของตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในเรื่องพฤติกรรมการเดือกซื้อบ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจง จากประชาชนที่มาในงานบ้านและก่อโภ โดยการเข้าไปสอบถามรายบุคคลและอธิบายประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้เปิดเผยความต้องการบ้านที่แท้จริงระหว่าง มกราคม- มีนาคม 2551 ที่ห้างเชื่นทรัพเพสติวัตภูเก็ต และตามห้างสรรพสินค้าทั่วไป เช่น โลตัส บิ๊กซี ฯ บริเวณที่มีการตั้งบูติ๊ป ไมท์และขายบ้านรูปแบบต่างๆ วัดถูกประสิทธิภาพของการสุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการมีท่อระบายน้ำที่ดีกว่าที่อื่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ออกแบบทางทฤษฎีอุปสงค์และการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา สามารถศึกษาไปยังที่ส่งผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการเชิงลด削除 ของอุปสงค์ ของที่อยู่อาศัย ส่วนวิธีการประมาณค่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรผันต่างๆ ที่ปรากฏในแบบจำลองใช้วิธีแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเดือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีวิธีการดำเนินสร้างแบบสอบถาม ตามดังนี้

2.2.1 การสร้างแบบสอบถาม

1) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความเที่ยงตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา จากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

2) กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยคำนึงถึงวัดถูกประสิทธิ์ของการวิจัย เป็นหลัก ตามตัวอย่างแบบสอบถามในภาคผนวก

3) สร้างแบบสอบถามแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง ตามเนื้อหา และการใช้ภาษา จากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

2.2.2 แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1) เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัย ข้อที่ 1-15 ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพการอยู่อาศัยปัจจุบัน รูปแบบบ้านใหม่ที่ต้องการ ระยะเวลาที่จะซื้อบ้าน สาเหตุที่

ทำให้เกิดความต้องการซื้อบ้าน ภูมิลำเนาเดิม ราคาบ้านที่ต้องการซื้อ ระยะเวลาที่ต้องการจะผ่อนชำระ
อัตราการ

2) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ต้องยื้ออาศัย โดยแบ่งเป็น 4 ข้อคือ ราคาบ้าน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการซื้อบ้าน ทำเลที่ดีด้วยตัวเลขลงไปโดยเรียงลำดับ คือ 1-4 โดยให้ข้อที่ส่งผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยมากที่สุดให้เติมเลข 1 และให้ข้อที่ส่งผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยน้อยที่สุดให้เติมเลข 4 สาเหตุที่กำหนดให้สอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านทั้ง 4 ข้อนี้เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยหลักที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจในการซื้อบ้านมากที่สุด โดยหัวข้อทั้ง 4 นี้ได้มามากการสอบถามประชาชน ตัวอย่างจำนวน 20 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ผู้ที่มีความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาว่างเดือนกรกฎาคม 2551 - กุมภาพันธ์ 2551 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจง จากประชาชนที่มานางานบ้านและคอนโดที่ห้างเช่นทรัลเฟสติวัลภูเก็ต และตามห้างสรรพสินค้าทั่วไป เช่น โลตัส บีกซ์ ฯ บริเวณที่มีการค้าขายบ้านรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการเก็บรวบรวมจากเอกสารและข้อมูลทางวิชาการที่มีการเผยแพร่ตามสถานที่ราชการและเวปไซด์ต่างๆ เช่น ดัชนีราคายอดขายที่อยู่อาศัย ได้ข้อมูลมาจากการระดับราคา กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ รายได้เฉลี่ยได้ข้อมูลมาจากกองคลังข้อมูลสถิติแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรได้ข้อมูลมาจากการรายงานจำนวนประชากร พ.ศ. 2541-2550 สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และอัตราเงิน ได้ข้อมูลมาจากการรายงานเศรษฐกิจและการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของท่อระบายน้ำในจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ปัจจัยทางด้าน ราคาท่อระบายน้ำ ขัตตราดอกเบี้ยเงินกู้ ทำเดทที่ตั้ง และชื่อเสียงของโครงการ จะทำการศึกษาแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์โดยใช้วิธีเชิงปริมาณวิเคราะห์สมการทดแทนเชิงช้อน (Multiple Regression Analysis) ของสมการอุปสงค์ของท่อระบายน้ำส่วนวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรผันต่างๆ ที่ปรากฏในแบบจำลองใช้เทคนิคแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method)

โดยสมการอุปสงค์ของท่อระบายน้ำในรูปความสัมพันธ์ของตัวแปรผันต่างๆ เก็บในรูปแบบฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ดังนี้

$$Q = f(P, I, N, F, R, LOAN)$$

โดยกำหนดให้

Q = ปริมาณความต้องการซื้อท่อระบายน้ำ(หลัง)

P = ตัวชนิดราคายาที่อุปทาน(บาท)

I = รายได้เฉลี่ยต่อปีของประชาชนทึ้งจังหวัดภูเก็ต(บาท)

N = จำนวนประชากรทึ้งหมู่บ้านจังหวัดภูเก็ต(คน)

F = อัตราเงินเฟ้อ(ร้อยละ)

R = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้(ร้อยละ)

$LOAN$ = ปริมาณสินเชื่อเพื่อท่อระบายน้ำ(บาท)

$a, b_1, b_2, b_3, b_4, b_5, b_6$ เป็นค่าคงที่หรือสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่างๆ ในสมการส่วนรูปแบบฟังก์ชันใช้รูปแบบฟังก์ชันอุปสงค์ลดการทึ่ม 2 ข้าง (Double Logarithm Demand Function) เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่างๆ ที่ได้จะเป็นค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยนั้นๆ

$$\ln Q = \ln a + b_1 \ln P + b_2 \ln I + b_3 \ln N + b_4 \ln F + b_5 \ln R + b_6 \ln LOAN + b_7$$

ความหมายและรายละเอียดของตัวแปร

Q คือ ปริมาณความต้องการท่อระบายน้ำในจังหวัดภูเก็ต เป็นตัวแปรตามของการศึกษา สมการอุปสงค์ที่อุปทาน โดยจะทำการศึกษาความต้องการท่อระบายน้ำในรูปของสินค้าโดยรวมในลักษณะของจำนวนหน่วยนับ ดังนั้น ความต้องการท่อระบายน้ำจึงใช้จำนวนท่อระบายน้ำทุกประเภทที่มีการ

รายงานจากทางราชการ และมีการจดทะเบียนภายในจังหวัดภูเก็ตทั้งหมดในแต่ละปี โดยการเก็บรวบรวมของสำนักงานสถิติจังหวัด และ รายงานของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย เป็นดัง

P คือ ราคาที่ขายอยู่อาศัย ใน การเก็บรวบรวมราคาน้ำที่อยู่อาศัย ซึ่งพบปัญหาความหลากหลายของราคา อันเกิดมาจากการแผลต่างในด้านประเภท ขนาด ทำเลที่ตั้ง โดยความแตกต่างนี้ ไม่มีบุคคลหรือหน่วยงานใดสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ การศึกษาส่วนใหญ่ที่ผ่านมา จากการบททวนวรรณกรรม จึงมักอยู่ในรูปผังน้ำท่าราคาน้ำที่ดินน้ำที่อยู่อาศัย ได้มาจากการเก็บรวบรวมโดยกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ของประเทศไทย เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตไม่มีการจัดทำผังน้ำท่าราคาน้ำที่อยู่อาศัย แต่เนื่องจากราคาน้ำที่อยู่อาศัยของทั้งประเทศจะแปรผันไปในทิศทางเดียวกัน จึงสามารถนำมาดัชนีราคาน้ำที่อยู่อาศัยนี้ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้

I คือ รายได้เฉลี่ยต่อปีของประชาชนทั้งจังหวัดภูเก็ต ใน การศึกษานี้ได้ใช้รายได้ถ้วนมา เป็นตัวกำหนดความต้องการที่อยู่อาศัย เนื่องจากผลการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า รายได้ปัจจุบันจะมีบทบาทน้อยมาก เพราะการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นสินทรัพย์ตัวรู้ ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะพิจารณา การเปลี่ยนแปลงของกำลังซื้อและการสะสมทรัพย์สินในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งลักษณะของรายได้ถ้วนมากกว่า อันเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีของ Milton Friedman ที่กล่าวว่า การบริโภคของบุคคลจะขึ้นกับรายได้ถ้วนไม่ขึ้นอยู่กับรายได้ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เพราะบุคคลต้องการที่จะมีการบริโภคที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอในแต่ละปี หรือแทนจะไม่มีเลยในบางปี

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดภูเก็ต จำนวนประชากรเป็นตัวแปรทางด้าน สังคม ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงหากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จะทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นด้วย ถ้าประชากรแต่ขนาดสามารถซักซิคต่อหลังคาเรือนลดลง จะทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยสูงขึ้น เพราะฉะนั้น ความต้นทันท์ระหว่างขนาดสามารถซักซิคต่อหลังคาเรือนกับความต้องการที่อยู่อาศัยจึงเป็นไปในทิศทาง ตรงกันข้าม นอกจ้านี้ตัวแปรขนาดสามารถซักซิคต่อหลังคาเรือนยังอาจมีเงื่อนไขของรายได้เข้ามายกเว้นด้วย กล่าวคือ เมื่อรายได้ของประชากรสูงขึ้น ก็จะทำให้ประชากรเกิดความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้สามารถซักซิคต่อหลังคาเรือนลดลง และในทางตรงกันข้าม เมื่อรายได้ลดลง ก็จะทำให้ไม่มี ความสามารถในการซื้อที่อยู่อาศัยเพื่อแยกครอบครัวและเมื่อความต้องการที่อยู่อาศัยลดลงก็ส่งผลให้ ปริมาณสามารถซักซิคในครัวเรือนสูงขึ้น ซึ่งในกรณีตัวแปรขนาดสามารถซักซิคต่อหลังคาเรือนน่าจะเป็นผล มากกว่าเป็นสาเหตุของความต้องการที่อยู่อาศัย ฉะนั้น ในการศึกษานี้จึงไม่พิจารณาตัวแปรขนาด สามารถซักซิคต่อหลังคาเรือนไว้ในแบบจำลอง แต่จะใช้จำนวนประชากรในรูปของ การเปลี่ยนแปลงจำนวน

ประชากรในจังหวัดภูเก็ต เป็นข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาโดยนำข้อมูลมาจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมการปกครอง

F คือ อัตราเงินเพื่อ ในการศึกษานี้ผู้วัยได้นำอัตราเงินเพื่อเข้ามาทดสอบทางสถิติเพิ่มเติม ด้วย นอกเหนือจากด้วยเครื่องสั่นตามการทบทวนงานวิจัย เนื่องจากหากอัตราเงินเพื่อสูงขึ้น จะส่งผล ต่อจำนวนซื้อของประชาชนให้ลดลงและอาจทำให้ประชาชนต้องสำรองเงินไว้ซื้อสินค้าอื่นที่จำเป็นมาก ขึ้น เพราะที่อยู่อาศัยมีราคาแพงจึงอาจส่งผลทำให้อุปสงค์ที่อยู่อาศัยลดลง ได้

R คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เนื่องจากที่อยู่อาศัยเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง ดังนั้นในการซื้อที่ อยู่อาศัยส่วนใหญ่มักจะใช้สินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินส่วนใหญ่จะคิดอัตราดอกเบี้ย เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยโดยอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างวันสำหรับลูกค้าชั้นดี (Minimum Loan Rate : MLR) ซึ่งในที่นี้หัวแบบอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างวันสำหรับลูกค้าชั้นดีเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ ซึ่ง คำนวณจากธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ธนาคาร ที่มักนำไปใช้อ้างอิง คือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคาร กสิกร ไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารกรุงศรีอยุธยาที่เก็บรวบรวมโดยธนาคาร อาคารสงเคราะห์มาใช้เป็นตัวแทนในการศึกษา โดยการหักอัตราเงินเพื่อออกก่อน เพื่อให้สะท้อนอัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Rate)

LOAN คือ ปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เนื่องจากที่อยู่อาศัยเป็นสินค้าคงทนควรที่มีราคา สูงเมื่อเทียบกับรายได้ของผู้ซื้อ โดยส่วนใหญ่ การที่จะสามารถซื้อที่อยู่อาศัยได้นั้นต้องอาศัยการกู้ยืมเงิน จากสถาบันการเงิน เพื่อการออมเงินไว้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยต้องใช้ระยะเวลานาน การเข้ามามีบทบาท ของสถาบันการเงินในการกู้ยืมเงินดังกล่าว จะทำให้เป็นการเพิ่มความสามารถในการซื้อสินค้าให้แก่ ผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ดังนั้น หากสถาบันการเงินเพิ่มปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ก็จะส่งผลทำให้ปริมาณ ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นด้วย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

เป็นการศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและ ลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต โดยทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ โดย วิธีกำลังสองน้อยที่สุด แล้วทดสอบค่าทางสถิติ จากข้อมูลอนุกรมเวลา

2) การวิเคราะห์เชิงพารณนา

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพารณนา โดยการหาสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจง ความถี่และคงผลเป็นค่าวัยและ เพื่อธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ เพศ อายุ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาร์พ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว

การแจกแจงความถี่สามารถแสดงในรูปแบบระดับคะแนนเฉลี่ยโดยการนำเอาข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านทั้ง 4 ตัว คือ ราคาบ้าน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ทำเลที่ตั้ง ชื่อเสียงของโครงการ ที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญทางการตลาด 4 ระดับ ความสำคัญ โดยถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกความสำคัญลำดับ 1 และคงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยน้อย ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกความสำคัญลำดับ 2 และคงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อ อยู่อาศัยน้อย ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกความสำคัญลำดับ 3 และคงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยปานกลาง ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกความสำคัญลำดับ 4 และคงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยมาก

จากนั้นนำความถี่ที่ได้ มาถ่วงน้ำหนักโดยคูณกับคะแนนที่ได้ โดยปัจจัยที่ถูกเลือกที่เป็นหมายเดียว 1 ก็จะถ่วงน้ำหนักที่ 1 คะแนน และปัจจัยที่ถูกเลือกหมายเดียว 2 3 4 ก็จะถ่วงน้ำหนักที่ 2 3 4 คะแนน ตามลำดับ จากนั้นนำมาคำนวณหาระดับคะแนนเฉลี่ยเพื่อหาปัจจัยที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความยึดหยุ่นของอุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษานิยามและอุปสรรคของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

สำหรับการศึกษาทางด้านอุปสงค์ของที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต ได้ใช้ข้อมูลในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลาของสมการ ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด โดยด้วยแบบปริมาณค่าที่ต้องการที่อยู่อาศัย (P) และจำนวนประชากร (N) สามารถอธินายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยได้ร้อยละ 99.9 และพบว่าค่า R^2 เท่ากับ 0.997 แสดงว่า ด้วยแบบปริมาณทั้งหมดสามารถอธินายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย ได้ร้อยละ 99.7 โดยพบว่าค่า Sig. ของด้วยแบบปริมาณได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (I) มีค่าเท่ากับ 0.306 ค่า Sig. ของด้วยแบบปริมาณทั้งหมดมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงว่าสมการถดถอยเชิงชั้นที่ได้ข้างบนนี้เหมาะสมในการนำไปใช้ เนื่องจากสัมประสิทธิ์ของด้วยแบบปริมาณในสมการทุกด้านไม่ผ่านการทดสอบค่าพารามิเตอร์ ซึ่งด้วยแบบปริมาณได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (I) และด้วยแบบปริมาณที่อยู่อาศัยเพื่อที่อยู่อาศัย (R) ออกจากสมการอุปสงค์แล้วทดสอบค่าต่างๆตามวิธีการทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เพื่อหาความสัมพันธ์ของด้วยต่างๆที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

$$\text{Log } Q = \log a + b_1 \log P + b_2 \log I + b_3 \log N + b_4 \log R + b_5 \log L$$

โดยที่

Q = ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต(หลัง)

P = ตัวนิรากาที่อยู่อาศัย(บาท)

I = รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี(บาท)

N = จำนวนประชากร(คน)

L = ปริมาณสินเชื่อในจังหวัดภูเก็ต(บาท)

R = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยเพื่อที่อยู่อาศัย(ร้อยละ)

$a, b_1, b_2, b_3, b_4, b_5$ เป็นค่าคงที่หรือสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่างๆในสมการ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์ที่อยู่อาศัยกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัย โดยการสร้างสมการถดถอยพหุคุณเชิงเส้น (Multiple linear regression) ผลการวิเคราะห์อัตราการพิจารณาจากค่า R^2 , $\bar{R}^2$, F-statistics, t-statistics, Durbin-watson statistics และพิจารณาความสัมพันธ์ของด้วยแบบปริมาณเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ ดังนี้

ค่า R^2 (Coefficient of determination) เป็นค่าที่ใช้ในการอธิบายว่าสมการที่สร้างขึ้นนั้น มีความเหมาะสมกับข้อมูลเพียงใด

ค่า $\bar{R}^2$ (Adjusted coefficient of determination) เป็นค่าที่ใช้ในการอธิบายว่าสมการที่สร้างขึ้นนั้นมีความเหมาะสมกับข้อมูลเพียงใด เช่นกัน การใช้ $\bar{R}^2$ นี้เพื่อลดปัญหาการที่ $\bar{R}^2$ จะเพิ่มขึ้นโดยทันทีเมื่อมีตัวแปรอิสระเพิ่มเข้าไปในสมการ เนื่องจากบางครั้งการเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไป จะทำให้ R^2 มีค่าสูงทั้งๆ ที่ตัวประชิรานั้นไม่มีข้อสำคัญทางสถิติ

ค่า F-statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์กัน หรือความเป็นเหตุเป็นผลของตัวแปรตามกับชุดของตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการ ในกรณีที่สมการมีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป

ค่า t-statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์กัน หรือความเป็นเหตุเป็นผลของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการ ซึ่งให้ผลการวิเคราะห์ที่ละเอียดกว่าค่า F-statistics

ค่า VIF (Variance inflation factor) เป็นค่าที่ใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์กันของชุดตัวแปรอิสระ

ค่า Durbin-Watson statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบว่าสมการที่สร้างขึ้นนั้นเกิดปัญหา serial correlation หรือ autocorrelation หรือไม่ ซึ่งเป็นสภาพที่ค่าความคลาดเคลื่อน (Disturbance term) เกิดความสัมพันธ์กันในแต่ละกลุ่มของตัวแปรอิสระ แต่การเกิดปัญหานี้ไม่มีผลกระทบต่อค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยนั้นๆ แต่อย่างใด เนื่องจากค่าประมาณสัมประสิทธิ์ซึ่งคงเป็นแบบไม่ถูกเบี่ยง (Unbias) อยู่ ซึ่งสามารถยอมรับได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ดังนั้นอุปสงค์ของท่อระบายน้ำภายในชั้นหัวดูดเก็ทเมดังนี้

$$\log Q = -77382.31 + 221.444 \log P + 0.482 \log N + 0.000000226 \log L$$

T-Ratio	(-6.893)	(3.160)	(11.176)	(3.036)
---------	----------	---------	----------	---------

Sig.	(0.001)	(0.025)	(0.000)	(0.0xx29)
------	---------	---------	---------	-----------

$R^2 = 0.999$

$\bar{R}^2 = 0.997$

Durbin-Watson = 2.292

Standard Error of Estimation (SEE.) = 1663.530

F-statistic = 388.468

Sig.F (P-Value) = 0.000

ผลการวิเคราะห์จากสมการถดถอยพหุคุณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการดำเนินการ (R^2) เท่ากับ 0.999 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามร้อยละ 99.9 โดย ปริมาณสินเชื่อเพื่อท่องยุ่งอาศัย (L) ดัชนีราคาท่องยุ่งอาศัย (P) และจำนวนประชากร (N) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการท่องยุ่งอาศัยได้ร้อยละ 99.9 และพบว่าค่า $\bar{R}^2$ เท่ากับ 0.997 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมด สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการท่องยุ่งอาศัย ได้ร้อยละ 99.7 ส่วนค่าคาดคะเนล้อนมาตรฐานของทั้งสมการ (SEE) มีค่าเท่ากับ 1663.530 แสดงว่า ในการคาดการณ์ปริมาณความต้องการท่องยุ่งอาศัยในจังหวัดภูเก็ต จากสมการนี้มีค่าคาดคะเนล้อน $\pm 1,663.53$ หลัง

ส่วนผลการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการ โดยพิจารณาค่า Sig. F (P-Value) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 จึงพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม ด้วยการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ แต่ละตัวโดยพิจารณาจากค่า Sig.t ซึ่งสามารถสรุปผลได้ ดังต่อไปนี้

1. ราคาท่องยุ่งอาศัยในรูปดัชนี (P) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณความต้องการท่องยุ่งอาศัยในจังหวัดภูเก็ต ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือเมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ หากราคาท่องยุ่งอาศัยในรูปดัชนีเพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้ความต้องการท่องยุ่งอาศัยเพิ่มขึ้น และในทางกลับกัน หากราคาท่องยุ่งอาศัยในรูปดัชนีลดลง จะมีผลทำให้ความต้องการท่องยุ่งอาศัยลดลง ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณความต้องการท่องยุ่งอาศัย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะถ้าหากจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น ย่อมทำให้ความต้องการท่องยุ่งอาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.482 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ถ้าปริมาณประชากรเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้ปริมาณความต้องการท่องยุ่งอาศัยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.482 หลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจำนวนของประชากรในจังหวัดภูเก็ตที่เพิ่มขึ้นย่อมต้องการท่องยุ่งอาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3. ปริมาณสินเชื่อในจังหวัดภูเก็ต (L) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.000000226 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ถ้าปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ปล่อยใหม่เปลี่ยนแปลงไปหน่วย จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.000000226 หลัง ซึ่งสอดคล้องกับสมนตรฐานที่ตั้งไว้ เพราะปัจจุบัน ส่วนใหญ่การซื้อที่อยู่อาศัยมักจะต้องอาศัยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เนื่องจากการออมเงินไว้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยจะต้องใช้ระยะเวลานาน การปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละปี จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยด้วย

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความยึดหยุ่นของอุปสงค์ที่อยู่ในอาชีวะกิจของจังหวัดภูเก็ต

1. ความยึดหยุ่นอุปสงค์ต่อราคามีค่าเท่ากับ 221.444 แสดงว่าปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมนตรฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อราคាលูกค้าที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น 221.444 หลัง เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆ คงที่

2. ความยึดหยุ่นอุปสงค์ที่อยู่อาศัยที่มีต่อจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ต มีค่าเท่ากับ 0.482 แสดงว่าถ้าปริมาณประชากรเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.482 หลัง เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ ซึ่งสอดคล้องกับสมนตรฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจำนวนของประชากรในจังหวัดภูเก็ตที่เพิ่มขึ้นย่อมต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3. ความยึดหยุ่นต่อปริมาณสินเชื่อมีค่าเท่ากับ 0.000000226 แสดงว่าถ้าปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ปล่อยใหม่เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.000000226 หลัง ซึ่งเป็นไปตามสมนตรฐานที่ตั้งไว้ เพราะปัจจุบัน ส่วนใหญ่การซื้อที่อยู่อาศัยมักจะต้องอาศัยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เนื่องจากการออมเงินไว้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยจะต้องใช้ระยะเวลานาน การปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละปี จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยด้วย

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานการวิจัย เกี่ยวกับ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัย และลักษณะพฤติกรรมการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ตได้ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

สมการอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย

$$\text{Log } Q = \log a + b_1 \log P + b_2 \log I + b_3 \log N + b_4 \log R + b_5 \log L$$

Q	=	$-77382.31 + 221.444 \text{Log} P + 0.482 \text{Log} N + 0.000000226 \text{Log} L$	
T-Ratio		(-6.893)	(3.160)
Sig.		(0.001)	(0.025)
R^2 = 0.999			
$\bar{R}^2$ = 0.997			

Durbin-Watson = 2.292

Standard Error of Estimation (SEE.) = 1663.530

F-statistic = 388.468

Sig.F (P-Value) = 0.000

* ค่าสถิติ t ของตัวแปรแต่ละตัวที่ได้มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

1. สมมติฐานที่ 1 ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับ ราคาที่อยู่อาศัย (P)

ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย (P) เมื่อพิจารณาจากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์พบว่าดัชนี ราคาที่อยู่อาศัย (P) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 221.44 ซึ่งเป็นบวก จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะราคาขายสูงขึ้นความต้องการซื้อบ้านก็สูงขึ้นตาม เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีทั้ง ผู้ที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและผู้ที่เข้ามาทำงานซึ่งล้วนแล้วแต่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย ทั้งสิ้นดังนั้นมีราคาที่อยู่อาศัยสูงขึ้นก็อาจเป็นไปได้ว่าความต้องการที่อยู่อาศัยอาจสูงขึ้นตาม เนื่องจาก เศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตในช่วงปีนี้ฯ กำลังมีแนวโน้มที่เดินโตรีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 จึงอาจทำให้ประชาชนพร้อมที่จะซื้อบ้านเป็นของตนเองเนื่องจากระดับรายได้ก็สูงตาม

ทำให้มีกำลังซื้อบ้านมากขึ้นตามไปด้วยดึงแม่รากบ้านจะสูงขึ้นก็ตาม เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีน้ำทะเลเดือนร้อนและมีหาดทรายและแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ดังนั้นเศรษฐกิจของภูเก็ตหลักๆ ก็จะขึ้นอยู่กับการท่องเที่ยวตั้งนี้ เมื่อเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตก็จะทำให้ ราคาที่อยู่อาศัยภายในจังหวัดเพิ่มสูงขึ้นไปด้วย และผู้ซื้อก็มีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นตามไปด้วยเนื่องจากอัตรารายได้ของประชากรจะเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ

2. ปริมาณความต้องการซื้อที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณประชากรที่มีอยู่ในจังหวัดภูเก็ต (N)

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) เมื่อพิจารณาจากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์จะพบว่า การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ดังนั้นถ้าจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ปริมาณการซื้อบ้านเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.482 จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า เมื่อปริมาณจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับปริมาณการซื้อบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ดังไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะจำนวนประชากรมีผลกระแทบโดยตรงกับความต้องการซื้อบ้าน โดยหากมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ทำให้ประชากรมีความต้องการบ้านเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นส่วนสำคัญทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3. ปริมาณความต้องการซื้อที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อในจังหวัดภูเก็ต(L)

การเปลี่ยนแปลงปริมาณสินเชื่อ(L) เมื่อพิจารณาจากผลการประมาณสัมประสิทธิ์พบว่า การเปลี่ยนแปลงปริมาณสินเชื่อ(L) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ดังนั้นถ้าปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ปล่อยใหม่เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.000000226 หลัง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ดังไว้ เพราะบ้านส่วนใหญ่การซื้อที่อยู่อาศัยมักจะต้องอาศัยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เนื่องจากการออมเงินไว้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยจะต้องใช้ระยะเวลานาน การปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละปี จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยด้วย

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต

สามารถแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต

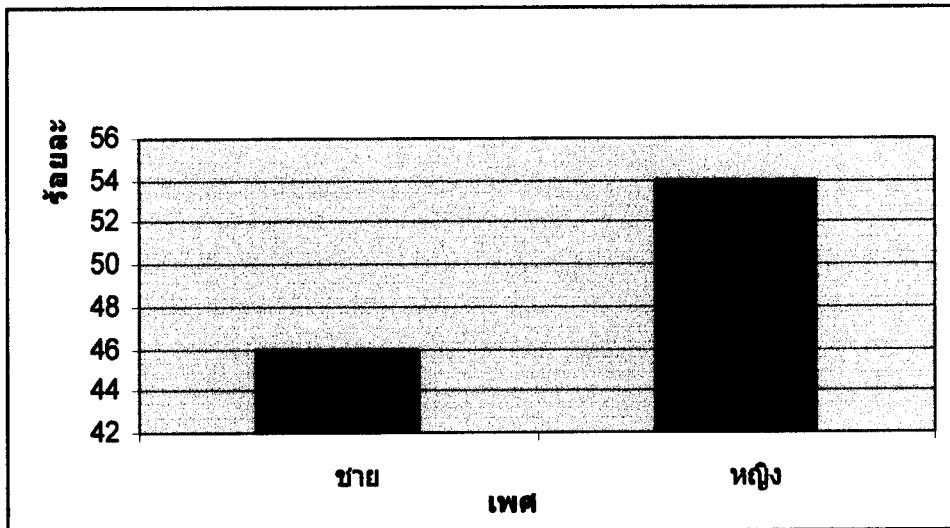
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านของประชากรในจังหวัดภูเก็ต

ตอนที่ 1 การศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่างสามารถสรุปได้ดังนี้

เพศ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54 และเพศชายจำนวน 184 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46 ดังตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งตามเพศ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	184	46
หญิง	216	54
รวม	400	100

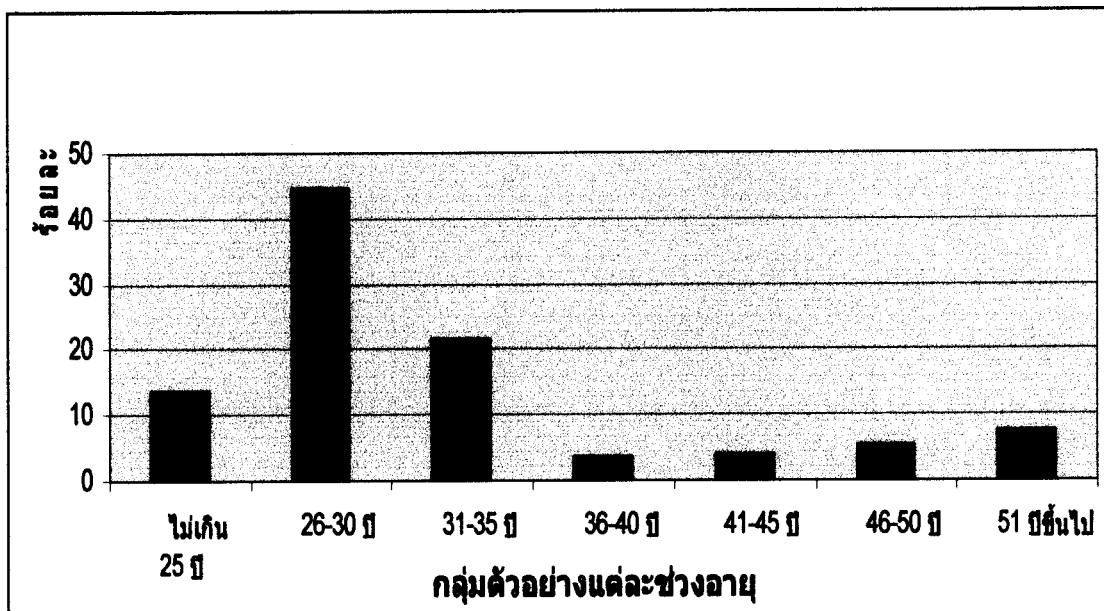

ภาพที่ 4.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

อายุ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน อายุของกลุ่มตัวอย่างนั้นส่วนใหญ่อยู่ระหว่างอายุ 26-30 ปี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 ช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 อายุระหว่าง 46-50 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 อายุระหว่าง 41-45 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4 อายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ดังตารางที่ 4.2 และ ภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี	54	13.5
26-30 ปี	178	44.5
31-35 ปี	87	21.75
36-40 ปี	14	3.5
41-45 ปี	16	4
46-50 ปี	21	5.25
51 ปีขึ้นไป	30	7.5
รวม	400	100

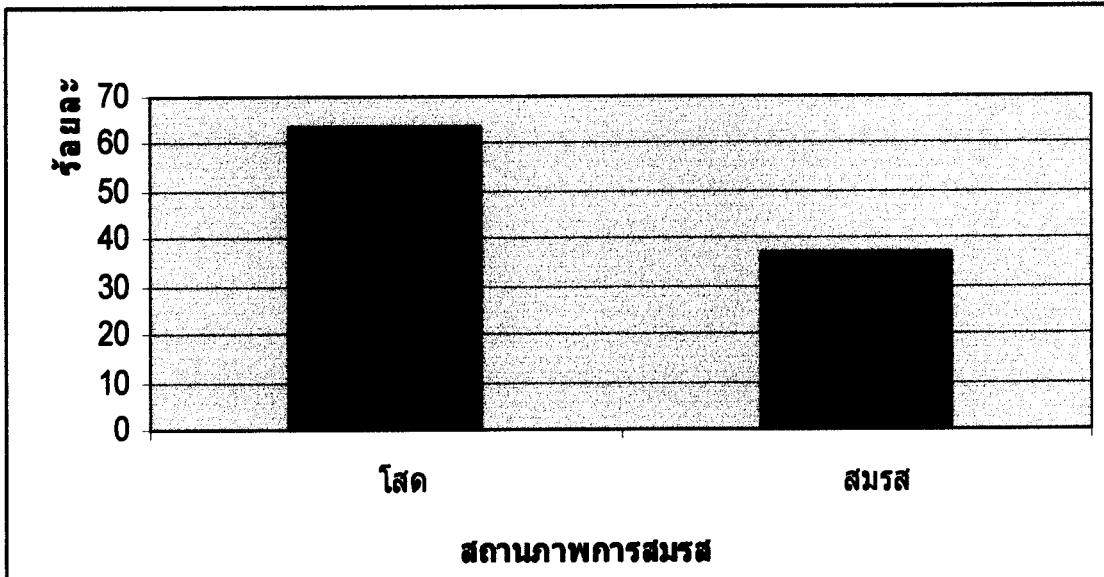

ภาพที่ 4.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ

สถานภาพการสมรส จากรวมตัวอย่าง 400 คน มีสถานภาพโสดเป็นจำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.25 สมรสแล้วเป็นจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 ดังตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะภาพการสมรส

ลักษณะทางประชาราศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โสด	253	63.25
สมรส	147	36.75
รวม	400	100

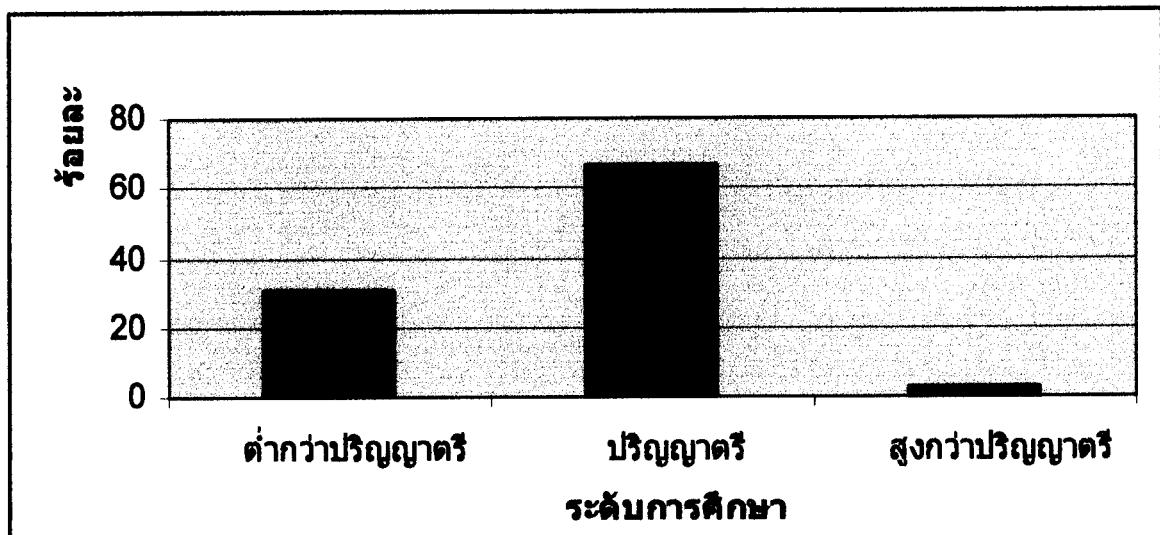

ภาพที่ 4.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างย่างจำแนกตามสถานะภาพการสมรส

ระดับการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง400คน ส่วนใหญ่จะจบระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ66.75 รองลงมาคือกว่าปริญญาตรี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ30.25 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ3 ดังตารางที่ 4.4 และภาพที่4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างย่างจำแนกตามระดับศึกษา

ลักษณะทางประชาราศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อย%
ต่ำกว่าปริญญาตรี	121	30.25
ปริญญาตรี	267	66.75
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3
รวม	400	100

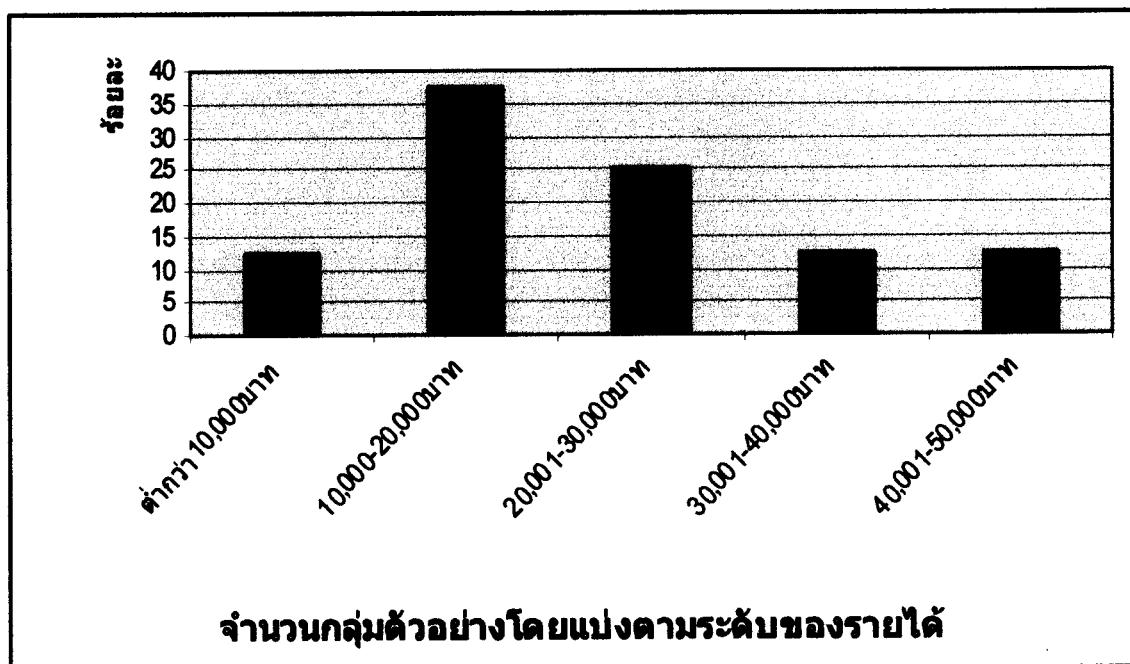

ภาพที่ 4.4 แสดงจำนวนครัวเรือนต่อช่วงเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา

ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีรายได้ 10,000-20,000 บาท มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา 20,001-30,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 30,001-40,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 40,001-50,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ดังตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า10,000บาท	50	12.5
10,000-20,000บาท	150	37.5
20,001-30,000บาท	100	25
30,001-40,000บาท	50	12.5
40,001-50,000บาท	50	12.5
รวม	400	100

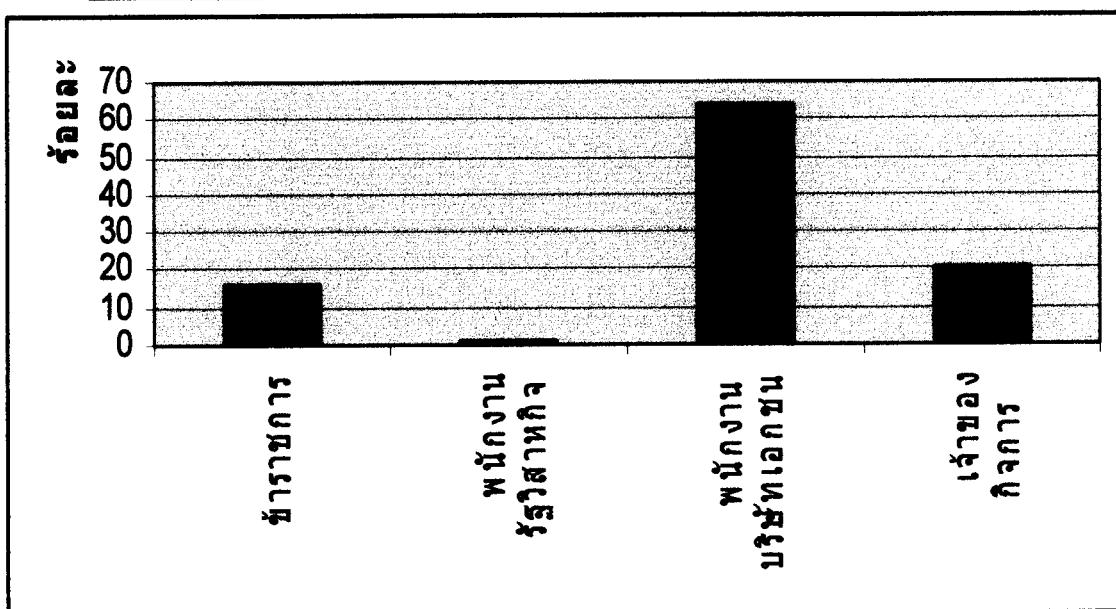

ภาพที่ 4.5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับของรายได้

อาชีพ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 รองลงมา เจ้าของกิจการ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20 , ข้าราชการ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 , พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 4.6 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

ลักษณะทางประชาราศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	63	15.75
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	0.5
พนักงานบริษัทเอกชน	255	63.75
เจ้าของกิจการ	80	20
รวม	400	100

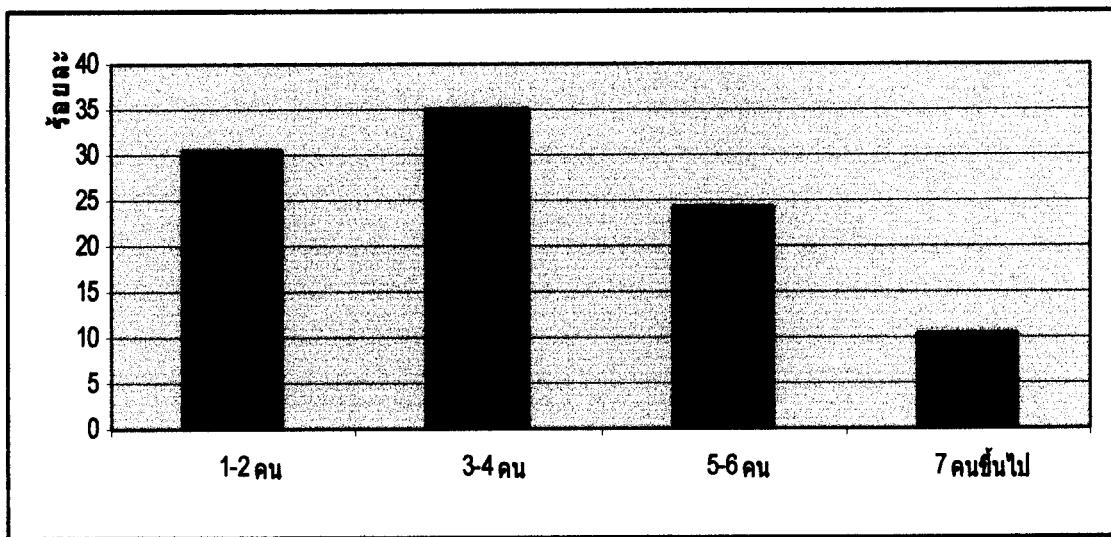

ภาพที่ 4.6 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จำนวน 3-4 คน มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาจำนวน 1-2 คน จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.25 , จำนวน 5-6 คน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 จำนวน 7 คนขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5

ตารางที่ 4.7 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-2 คน	121	30.25
3-4 คน	140	35
5-6 คน	97	24.25
7 คนขึ้นไป	42	10.5
รวม	400	100

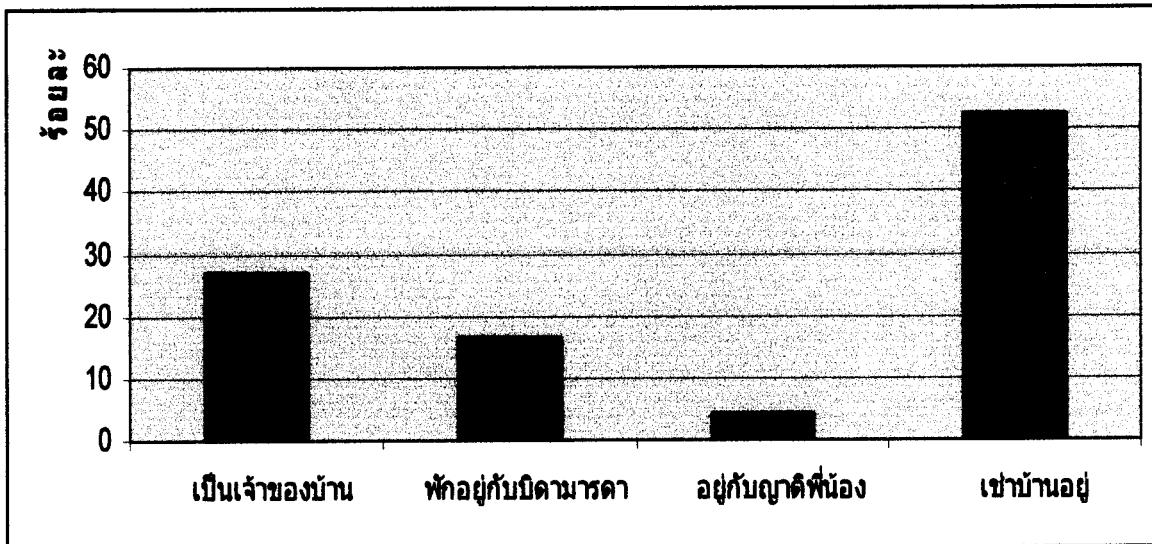

ภาพที่ 4.7 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

สถานภาพเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน สถานภาพเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เช่าบ้าน จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 รองลงมาเป็นเจ้าของบ้าน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27 พักอยู่กับบิดามารดา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 อยู่กับญาติพี่น้อง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25

ตารางที่ 4.8 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างต่อที่อยู่อาศัย

ลักษณะทางประชารัฐศาสตร์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
8. สถานะภาพของกลุ่มตัวอย่างต่อที่อยู่อาศัยปัจจุบัน		
เป็นเจ้าของบ้าน	108	27
พักอยู่กับบิดามารดา	66	16.5
อยู่กับญาติพี่น้อง	17	4.25
เช่าบ้านอยู่	209	52.25
รวม	400	100

ภาพที่ 4.8 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างต่อที่อยู่อาศัย

ตอนที่2 ผลการศึกษาการเลือกซื้อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

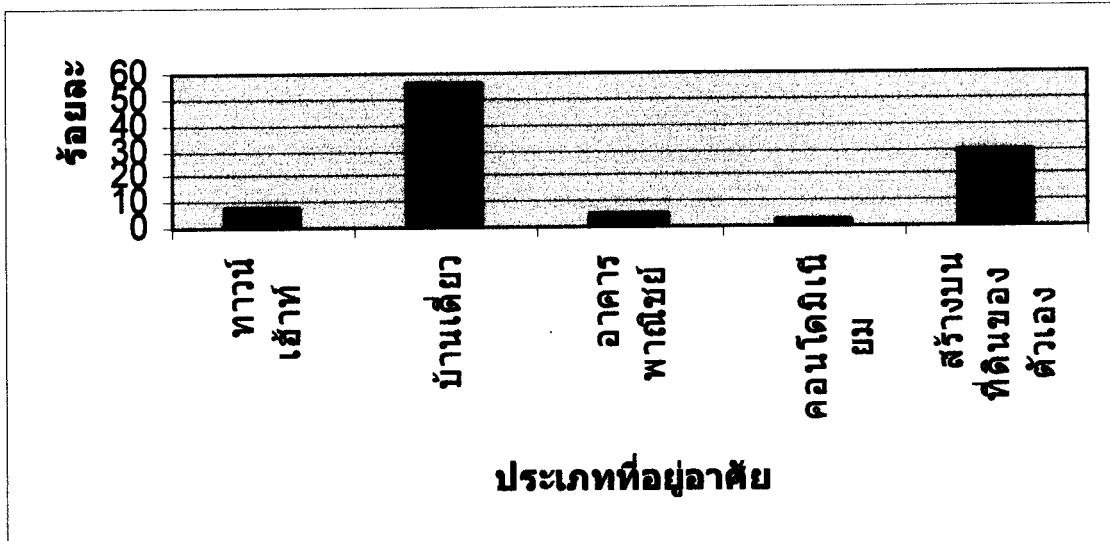
ผลการศึกษาการเลือกซื้อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน มีรายละเอียด

นี้

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน รูปแบบบ้านใหม่ที่เกิดอุปสงค์มากที่สุด ได้แก่ บ้านเดี่ยว กิตเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมาคือ สร้างบันที่ดินของตัวเอง กิตเป็นร้อยละ 28.8 ทาวน์เฮาส์ กิตเป็นร้อยละ 7.5 อาคารพาณิชย์ กิตเป็นร้อยละ 5.4 คอนโดมิเนียม กิตเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 4.9 ระดับความต้องการที่อยู่อาศัยจำแนกตามรูปแบบที่อยู่อาศัย

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
รูปแบบบ้านใหม่ที่ผู้บริโภcmีความต้องการมากที่สุด	
ทาวน์เฮาส์	7.5
บ้านเดี่ยว	55.8
อาคารพาณิชย์	5.4
คอนโดมิเนียม	2.5
สร้างบันที่ดินของตัวเอง	28.8
รวม	100

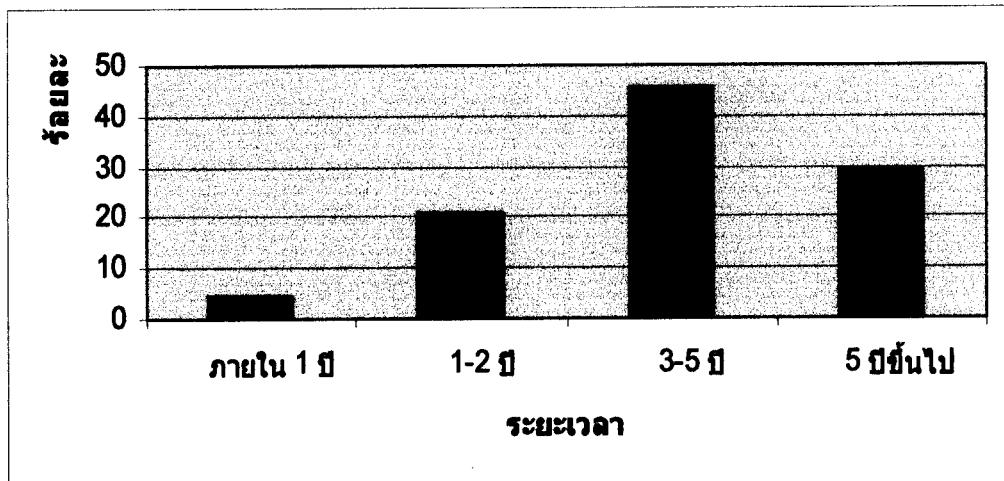

ภาพที่ 4.9 แสดงความต้องการที่อยู่อาศัยจำแนกตามรูปแบบที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาที่ผู้บริโภคในโครงการซื้อบ้านใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ช่วงระยะเวลาเวลาที่ผู้บริโภคต้องการซื้อบ้าน ได้แก่ 3-5 ปี ผู้บริโภคในโครงการที่จะซื้อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.5 5 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.2 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.8 ภายใน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 4.10 ระดับความต้องการซื้อบ้านใหม่จำแนกตามช่วงเวลา

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ผู้บริโภคในโครงการจะซื้อบ้านใหม่	
ภายใน 1 ปี	4.5
1-2 ปี	20.8
3-5 ปี	45.5
5 ปีขึ้นไป	29.2
รวม	100

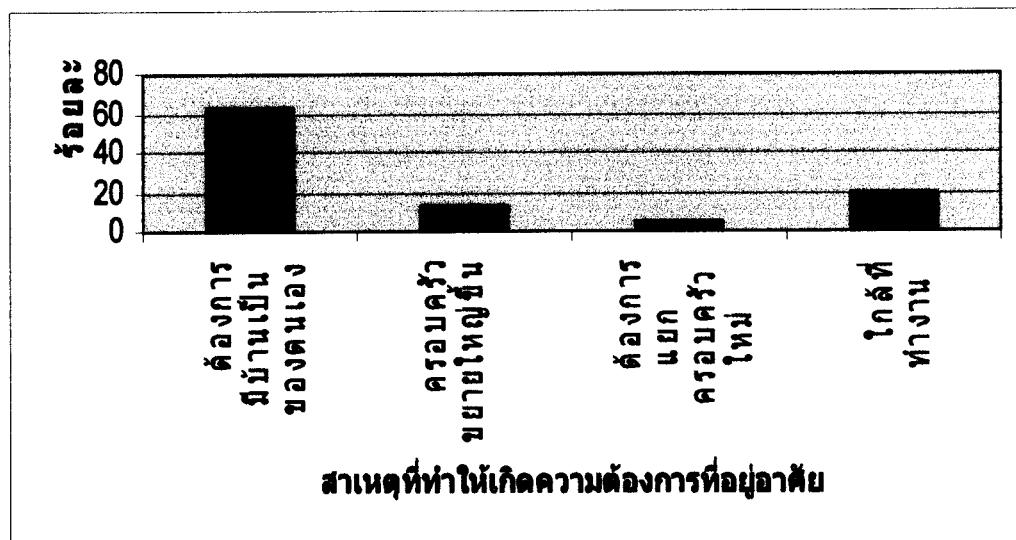

ภาพที่ 4.10 แสดงระดับความต้องการซื้อบ้านใหม่จำแนกตามช่วงเวลา

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการที่อยู่อาศัย จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน สาเหตุที่ทำให้ท่านมีความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ต้องการมีบ้านเป็นของตนเองมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมาไกล์ที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 19.8 ครอบครัวขยายใหญ่ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 12.2 ต้องการแยกครอบครัวใหม่ คิดเป็นร้อยละ 5.2

ตารางที่ 4.11 แสดงความต้องการจำแนกตามลักษณะเหตุผลที่ทำให้เกิดความต้องการซื้อบ้าน

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต	
ต้องการมีบ้านเป็นของตนเอง	62.8
ครอบครัวขยายใหญ่ขึ้น	12.2
ต้องการแยกครอบครัวใหม่	5.2
ไกล์ที่ทำงาน	19.8
รวม	100

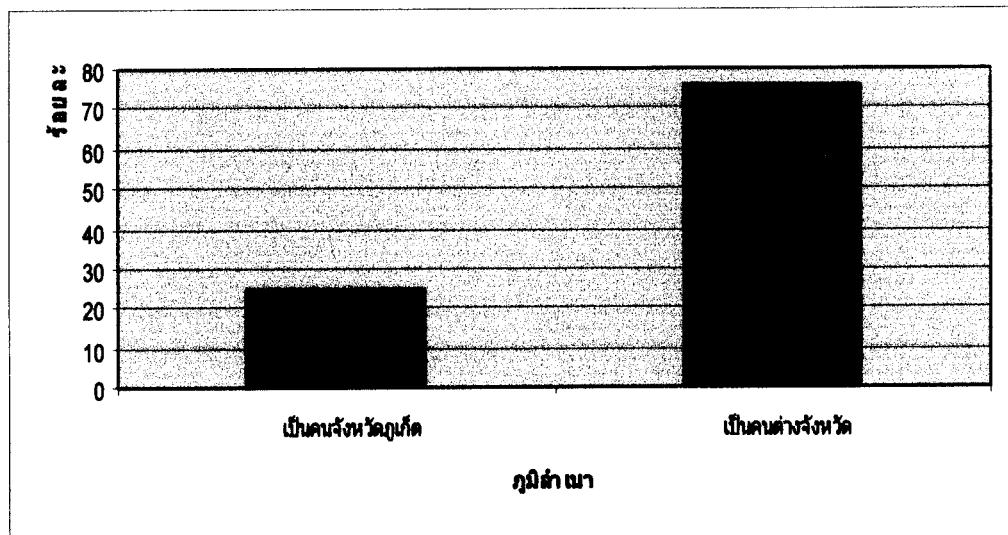

ภาพที่ 4.11 แสดงความต้องการซื้อบ้านจำแนกตามลักษณะเหตุผลที่ทำให้เกิดความต้องการซื้อบ้าน

ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ภูมิลำเนาเดินทางท่องเที่ยวเป็นคนต่างจังหวัดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.5 เป็นคนจังหวัดภูเก็ต คิดเป็นร้อยละ 24.5

ตารางที่ 4.12 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่าง

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่าง	
เป็นคนจังหวัดภูเก็ต	24.5
เป็นคนต่างจังหวัด	75.5
รวม	100

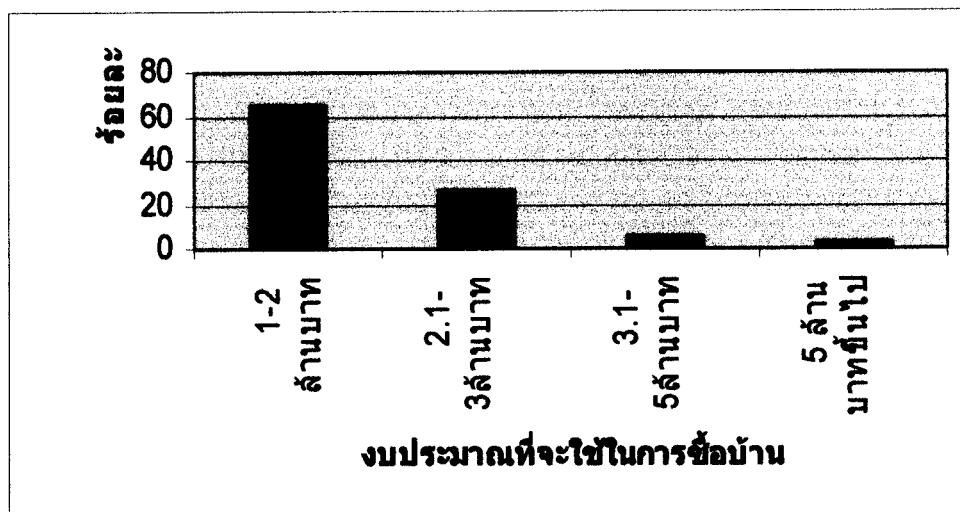

ภาพที่ 4.12 แสดงระดับความต้องการที่อยู่อาศัยจำแนกตามภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่าง

งบประมาณที่จะใช้ในการซื้อบ้านหลังใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน งบประมาณที่ท่านจะใช้ในการซื้อบ้านหลังใหม่ 1-2 ล้านบาท มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.5 2.1-3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.8 3.1-5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.5 5 ล้านบาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.2

ตารางที่ 4.13 แสดงความต้องการจำแนกตามงบประมาณที่จะใช้ในการซื้อบ้าน

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
งบประมาณที่จะใช้ในการซื้อบ้านหลังใหม่	
1-2 ล้านบาท	65.5
2.1-3 ล้านบาท	25.8
3.1-5 ล้านบาท	5.5
5 ล้านบาทขึ้นไป	3.2
รวม	100

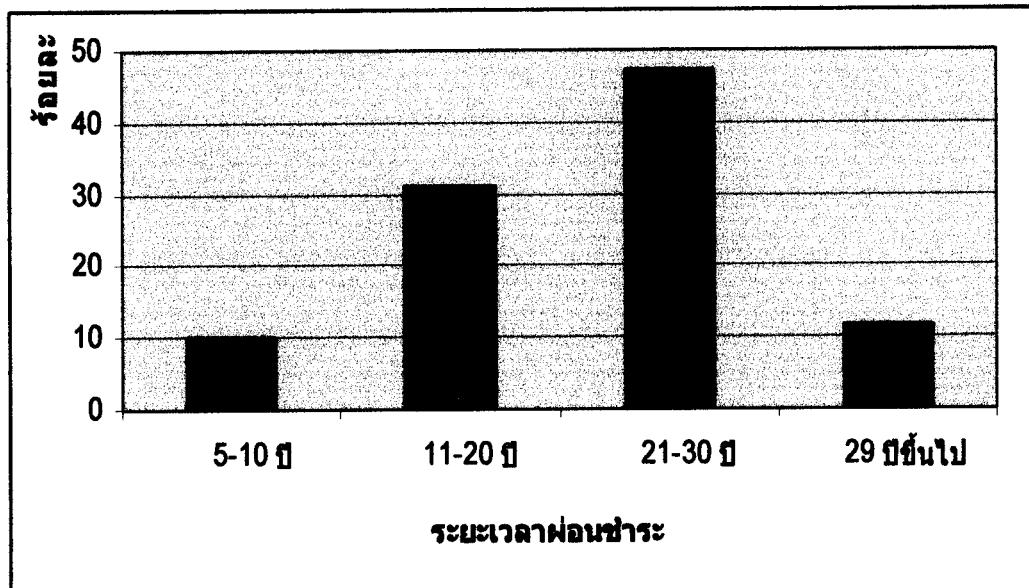

ภาพที่ 4.13 แสดงระดับความต้องการจำแนกตามงบประมาณที่จะใช้ในการซื้อบ้าน

ระยะเวลาที่เหมาะสมกับการผ่อนบ้าน จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมกับการผ่อนชำระ 21-30ปี คิดเป็นร้อยละ 47.3 11-20ปี คิดเป็นร้อยละ 31.2 30ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.5 5-10ปี คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.14 ระดับความต้องการจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการผ่อนบ้าน

อุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
ระยะเวลาที่เหมาะสมกับการผ่อนบ้าน	
5-10 ปี	10
11-20 ปี	31.2
21-30 ปี	47.3
29 ปีขึ้นไป	11.5
รวม	100

ตารางที่ 4.14แสดงระดับความต้องการซื้อบ้านจำแนกตามระยะเวลาที่ต้องการผ่อนบ้าน

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ในการศึกษาปัจจัยด้าน ราคา อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ชื่องทาง โครงการฯ เตรียมไว้ให้โดยตลอดกับทางธนาคาร เช่น ปลดปลอกเบี้ย 3 ปีแรกเป็นต้น ทำแล้วที่ตั้ง ซื้อเลี้ยงโครงการ(ซึ่งเกิดจากคุณภาพของงานในอดีต) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยของผู้บริโภคนั้น จะพิจารณาจากการให้น้ำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวอย่าง โดยถ้ากลุ่มตัวอย่างเดือดความสำคัญลำดับ 1 แสดงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยน้อยที่สุด ถ้ากลุ่มตัวอย่างเดือดความสำคัญลำดับ 2 แสดงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยน้อย ถ้ากลุ่มตัวอย่างเดือดความสำคัญลำดับ 3 แสดงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยปานกลาง ถ้ากลุ่มตัวอย่างเดือดความสำคัญลำดับ 4 แสดงว่า ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยมาก

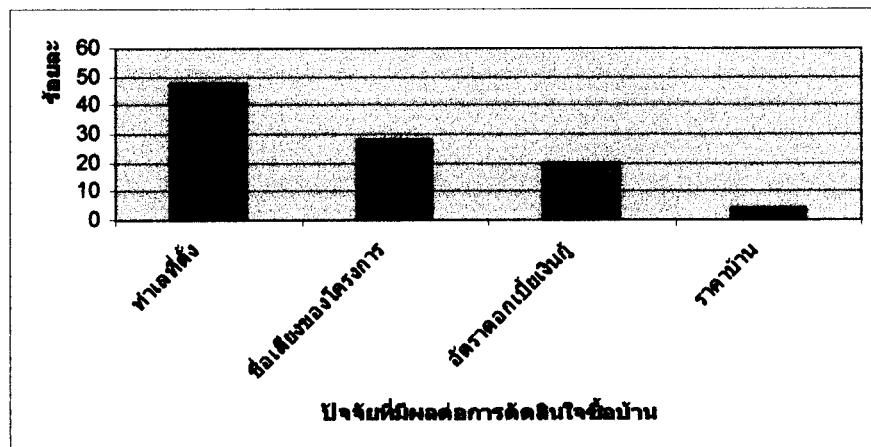
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิงจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54 และเพศชายจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46 อายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26-30 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ระดับรายได้ส่วนใหญ่องกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย 10,000-20,000 บาท ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจะเป็น ระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 3-4 คน และกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่จะเข้าบ้านเพื่ออยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงมีสัดส่วนในความต้องการอยู่
ชื้อบ้านมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้หญิงนิยมความกระตือรือร้นมากกว่าผู้ชายในการมีที่อยู่อาศัยเป็นของ
ตัวเองเพื่อให้ครอบครัวมีความมั่นคงมากขึ้น

จากนั้นจะนำความถี่ที่ได้จากแบบสอบถามมาถ่วงน้ำหนักโดยคุณคะแนนที่ได้ โดยปัจจัย
ที่ถูกเลือกที่ซ่องหมายเลข 1 ก็ถ่วงน้ำหนักที่ 1 คะแนน และปัจจัยที่ถูกเลือกที่ซ่องหมายเลข 2,3,4 ก็จะ
ถ่วงน้ำหนักที่ 2,3,4 คะแนนตามลำดับ จากนั้นจึงนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยที่
สูงสุด โดยแสดงค่าเป็นร้อยละ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 ร้อยละของคะแนนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ	คะแนน(ร้อยละ)
ทำเลที่ดี	48
ชื่อเสียงของโครงการ	28
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	20
ราคาบ้าน	4

ภาพที่ 4.15 แสดงระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้าน

จากตาราง 4.15 แสดงได้ดังนี้

ทำเลที่ตั้ง

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านทำเล ที่ตั้งในระดับมาก ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48 แสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับทำเลที่ตั้งมาก ที่สุดในการเลือกที่อยู่อาศัย

ชื่อเสียงของโครงการ

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้าน ชื่อเสียงของโครงการ ในระดับ ปานกลาง ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28 แสดงว่าประชากรให้ ความสำคัญกับชื่อเสียงโครงการในระดับปานกลางในการเลือกที่อยู่อาศัย

อัตราค่าเช่าบ้าน

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้าน อัตรา ค่าเช่าบ้าน ในระดับ น้อย ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 20 แสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับ อัตราค่าเช่าบ้าน ในระดับน้อย ในการเลือกที่อยู่อาศัย

ราคาที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้าน ราคา ในระดับ น้อยที่สุด ซึ่งมีระดับคะแนนร้อยละ 4 แสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับราคาที่อยู่อาศัย ในระดับน้อยที่สุด ในการเลือกที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต

ปัญหาของผู้ต้องการซื้อบ้าน

1. ปัญหาความกังวลของคุณภาพบ้านที่ซื้อ เนื่องจากผู้บริโภคส่วนมากไม่มีความรู้เกี่ยวกับ การสร้างบ้านจึงไม่สามารถรู้ได้ว่าบ้านที่ซื้อไปนั้นมีคุณภาพดีมากน้อยเพียงไร หรือวัสดุที่ใช้ในการ สร้างบ้านนั้นตรงตามที่ได้แจ้งไว้ในแบบการก่อสร้างหรือไม่

2. ปัญหาราคาบ้านที่จะซื้อเหมาะสมกับราคาน้ำที่ตั้งไว้หรือไม่ ส่วนมากผู้ซื้อบ้านนั้นมักจะไม่ ทราบว่าบ้านที่จะซื้อนั้นเหมาะสมกับเงินที่ได้จ่ายไปหรือไม่ มีเพียงราคาน้ำที่ทางโครงการตั้งไว้เท่านั้น เป็นทัวร์รี่คิดว่าบ้านหลังนี้ตรงจุดนี้ราคาเท่าไหร่เท่านั้น เพราะไม่มีหน่วยงานใดๆ ได้แจ้งให้รู้ราคาก่อน ณ จุดที่ซื้อนั้น ราคาเหมาะสมตรงตามที่ตั้งเอาไว้หรือไม่

อุปสรรคของผู้ต้องการซื้อบ้าน

อุปสรรคของบุคคลเงินถูกเพื่อซื้อบ้านจากธนาคาร เนื่องจากการที่ที่ธนาคารจะอนุมัติเงินถูกเพื่อใช้ในการซื้อบ้านนั้นส่วนมากจะคำนึงถึงหลักสำคัญคือ หลักทรัพย์และรายได้ของผู้ถูก ภาวะเศรษฐกิจขณะนี้ บุคลากรที่อยู่อาศัยที่ผู้ถูกจะซื้อ รายได้ของผู้ขอถูก สถานการณ์พิเศษด้านเศรษฐกิจเป็นต้น เป็น หลักสำคัญ ซึ่งหากไม่ผ่านเหตุผลใดที่ทำให้ธนาคารเกิดความไม่มั่นใจอาจไม่ปล่อยถูกได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยและตักษณะ พฤติกรรมการเลือกซื้อบ้าน ในจังหวัดภูเก็ต ผู้ที่ทำการวิจัยจะนำเสนอผลงานการวิจัย โดยสามารถสรุป เป็น 5 ส่วน ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตต่างๆของจังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาได้สมการอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตดังนี้

$$Q = -77382.31 + 221.44 \log P + 0.482 \log N + 0.000000226 \log I$$

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต ค่า สัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.999 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ประกอบด้วยราคาที่อยู่อาศัย (P) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร(N) และปริมาณสินเชื่อ(L) โดยอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัด ภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ(L) และการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร(N) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามร้อยละ 99.9

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา(P) มีค่าเท่ากับ 221.444 แสดงว่าปริมาณความต้องการที่ อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อราคาที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นร้อยละ 221.444 เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆคงที่ ซึ่งเมื่อราคามีความยึดหยุ่นมากก็จะทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัย

เพิ่มขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากเมื่อรากาที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความยึดหยุ่นอุปสงค์ที่อยู่อาศัยที่มีต่อจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ต มีค่าเท่ากับ 0.482 แสดงว่าถ้าปริมาณประชากรเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.482 หลัง เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ ซึ่งเมื่อจำนวนประชากรความยึดหยุ่นมากก็จะทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจำนวนของประชากรในจังหวัดภูเก็ตที่เพิ่มขึ้นย่อมต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ถ้าความยึดหยุ่นต่อปริมาณสินเชื่อมค่าเท่ากับ 0.000000226 แสดงว่าถ้าปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ปล่อยใหม่เปลี่ยนแปลงไป 1 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.000000226 เปอร์เซ็นต์ เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นคงที่ ซึ่งเมื่อสินเชื่อมความยึดหยุ่นมากก็จะทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากการออมเงินไว้ซื้อที่อยู่อาศัยจะต้องใช้ระยะเวลา การปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละปี จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 3 ผลกระทบส่วนสมมติฐาน

ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย (P) เมื่อพิจารณาจากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์พบว่าดัชนีราคาที่อยู่อาศัย (P) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีทั้งผู้ที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและผู้ที่เข้ามาทำงานซึ่งล้วนแล้วแต่ มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยทั้งสิ้นดังนั้นมีอิฐราคายังคงสูงขึ้นก็อาจเป็นไปได้ว่าความต้องการที่อยู่อาศัยอาจสูงขึ้นตามเนื่องจากเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตในช่วงปีนั้นๆ กำลังมีแนวโน้มที่เดินโตริขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงอาจทำให้ประชาชนพร้อมที่จะซื้อบ้านเป็นของตนเอง เนื่องจากระดับรายได้ก็สูงตามทำให้มีกำลังซื้อบ้านมากขึ้นตามไปด้วยถึงแม้ราคาน้ำบ้านจะสูงขึ้นก็ตามที่

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) เมื่อพิจารณาจากผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์จะพบว่า การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ดังนั้นถ้าจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ปริมาณการซื้อบ้านเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.482 จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมื่อปริมาณจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับปริมาณการซื้อบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะจำนวนประชากรมีผลกระทบโดยตรงกับความต้องการซื้อบ้าน โดยหากมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ทำให้ประชากรมีความต้องการบ้านเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นส่วนสำคัญทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษาระดับสูปได้ว่า รูปแบบบ้านที่ผู้บริโภคให้ความสนใจมากที่สุดคือ บ้านเดียว วัดอุปประสงค์ส่วนใหญ่เนื่องจากต้องการมีบ้านเป็นของตนเอง ผู้ที่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่นักจะเป็นคนต่างจังหวัด เพราะเข้ามาอยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต โดยมากนักจะเช่าบ้านอยู่ชั่วคราวให้อย่างนี้ บ้านเป็นของตนเองมากกว่าต้องเช่าบ้าน โดยส่วนมากนักมีโครงการเพื่อจะซื้อบ้านในอีก 3-4 ปีข้างหน้า โดยราคาที่อยู่อาศัยที่ผู้บริโภค มีความต้องการมากที่สุดคือราคาก่อสร้าง 1-2 ล้านบาท และระยะเวลาที่ผู้บริโภคส่วนมากเห็นว่าเหมาะสมในการผ่อนชำระที่สุดคือ 21-30 ปี โดยอัตราการผ่อนชำระที่ผู้บริโภคคิดว่ามีความเหมาะสมกับตัวเองมากที่สุดคือ ต่ำกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อบ้าน

ปัจจัยด้านทำเลที่ดี ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระดับที่มาก ในระดับร้อยละ 48

ปัจจัยด้านชื่อเสียงโครงการ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระดับที่ปานกลาง ในระดับร้อยละ 28

ปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระดับที่น้อย ในระดับร้อยละ 20

ปัจจัยด้านราคาก่อสร้าง ที่อยู่อาศัย มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในระดับที่น้อยที่สุด ในระดับร้อยละ 4

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต

ปัญหาของผู้ต้องการซื้อบ้าน

1. ปัญหาความกังวลของคุณภาพบ้านที่ซื้อ เนื่องจากผู้บริโภคส่วนมากไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างบ้านจึงไม่สามารถรู้ได้ว่าบ้านที่ซื้อไปนั้นมีคุณภาพดีมากน้อยเพียงไร หรือว่าดูที่ใช้ในการสร้างบ้านนั้นตรงตามที่ได้แก้แจ้งไว้ในแบบการก่อสร้างหรือไม่

2. ปัญหาไม่รู้ว่าราคาก่อสร้างที่ซื้อเหมาะสมกับราคาก่อสร้างที่ตั้งไว้หรือไม่ ส่วนมากผู้ซื้อบ้านนั้นไม่รู้ว่าบ้านที่ได้ซื้อนั้นเหมาะสมกับเงินที่ได้จ่ายไปหรือไม่ มีเพียงราคาก่อสร้างโดยรวมทั้งหลังที่ทางโครงการตั้งไว้เท่านั้น เป็นตัวชี้วัดว่าบ้านหลังนี้ตรงจุดนี้ราคาก่อสร้างเท่าไหร่เท่านั้น เพราะไม่มีหน่วยงานใดๆ ได้แจ้งให้รู้ราคาก่อสร้าง ณ จุดที่ซื้อนั้นราคาก่อสร้างตรงตามที่ตั้งเอาไว้หรือไม่

อุปสรรคของผู้ต้องการซื้อบ้าน

อุปสรรคการขออนุมัติงบเพื่อซื้อบ้านจากธนาคาร เนื่องจากการที่ธนาคารจะอนุมัติงบเพื่อใช้ในการซื้อบ้านนั้น ส่วนมากจะคำนึงถึงหลักสำคัญคือ สภาพเศรษฐกิจขณะนั้น บุคลากรที่อยู่อาศัยที่ผู้กู้จะซื้อ รายได้ของผู้กู้ สถานการณ์ผิดนัดชำระหนี้ เป็นต้น เป็นหลักสำคัญ ซึ่งหากไม่ผ่านเหตุผลใดที่ทำให้ธนาคารเกิดความไม่สงบ ใจก็อาจไม่ปล่อยกู้ได้

2. อภิปรายผล

2.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษาปัจจัยที่กระทบต่ออุปสงค์ความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต จากแบบจำลองที่กำหนดขึ้นค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.999 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามร้อยละ 99.9 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าปริมาณอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตถูกกำหนดด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อ (L) การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) ราคาที่อยู่อาศัยในรูปดัชนี (P) โดยปริมาณอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ปริมาณสินเชื่อ (L) และการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (N) ส่วนราคาที่อยู่อาศัยในรูปดัชนี (P) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต เมื่อจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นและธนาคารมีการเพิ่นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมากขึ้นก็ทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามไปด้วย ส่วนอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาที่อยู่อาศัย(P)ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีห้างผู้ที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และผู้ที่เข้ามาทำงานชั่วคราวแล้วแต่เมื่ออุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยทั้งสิ้นดังนั้นเมื่อราคาที่อยู่อาศัยสูงขึ้นก็อาจเป็นไปได้ว่าความต้องการที่อยู่อาศัยอาจสูงขึ้นตาม เนื่องจากเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตในช่วงปีนั้นๆ กำลังมีแนวโน้มที่เติบโตขึ้น จึงอาจทำให้ประชาชนพร้อมที่จะซื้อบ้านเป็นของตนเองเนื่องจากจะดับรายได้ก็สูงตามทำให้มีกำลังซื้อบ้านมากขึ้นตามไปด้วยลักษณะราคาน้ำมันจะสูงขึ้นก็ตามที่ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีน้ำทะเลล้อมรอบและมีหาดทรายและแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก ดังนั้นเศรษฐกิจของภูเก็ตหลักๆ ก็จะขึ้นอยู่กับการท่องเที่ยวดังนั้น เมื่อเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตก็จะทำให้ ราคาที่อยู่อาศัยภายในจังหวัดเพิ่มสูงขึ้นไปด้วย และผู้ซื้อก็มีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นตามไปด้วยเนื่องจากอัตรารายได้ของประชากรจะเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ

2.2 ผลการประมาณค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตมีค่า = +221.444 มีค่าเป็นบวก แสดงว่าปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันซึ่งไม่

ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อราคาก่อสร้างเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น 221.444 หน่วย เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆคงที่ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวมีผู้ที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและผู้ที่เข้ามาทำงานชั่วคราวแต่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยทั้งล้านเดือนนี้เมื่อราคาก่อสร้างสูงขึ้นก็อาจเป็นไปได้ว่าความต้องการที่อยู่อาศัยอาจสูงขึ้นตาม ซึ่งมีผลทำให้ผู้ประกอบการสามารถขายบ้านได้มากขึ้นด้วย เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตในช่วงปีนั้นกำลังมีแนวโน้มที่เดินทางเข้ามาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงอาจทำให้ประชาชนพร้อมที่จะซื้อบ้านเป็นของตนเองเนื่องจากระดับรายได้สูงตามที่กำหนดให้มีกำลังซื้อบ้านมากขึ้นตามไปด้วยดึงเมื่อรากบ้านจะสูงขึ้นก็ตามที่

ความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ตมีค่า = +0.482 มีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้าปริมาณประชากรเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยน - แปลงเพิ่มขึ้น 0.482 หลัง เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากจำนวนของประชากรในจังหวัดภูเก็ตที่เพิ่มขึ้นย่อมต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่อปริมาณสินเชื่อในจังหวัดภูเก็ตที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีค่า = +0.000000226 มีค่าเป็นบวก แสดงว่าถ้าปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ปล่อยใหม่เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยเปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.000000226 หลัง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะปัจจุบัน ส่วนใหญ่การซื้อที่อยู่อาศัยมักจะต้องอาศัยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เนื่องจากการออมเงินไว้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยจะต้องใช้ระยะเวลานาน การปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละปี จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัยด้วย

2.3 ผลการศึกษาการเลือกซื้อบ้านในจังหวัดภูเก็ต

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่างในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54 และเพศชายจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46 อายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26-30 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ระดับรายได้ส่วนใหญ่องคุณตัวอย่างเฉลี่ย 10,000-20,000 บาท ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจะมีระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอันประกอบไปด้วยบิดา มารดา และญาติพี่น้องที่อยู่อาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน จำนวน 3-4 คน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเช่าบ้านเพื่ออยู่อาศัย จากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัดส่วนในความต้องการอยากซื้อบ้าน

มากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้หу้วยังมีความกระตือรือร้นมากกว่าผู้ชายในการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเอง เพื่อให้ครอบครัวมีความมั่นคงมากขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการอุปสงค์ของประชากรมากที่สุด คือ ทำเลที่ตั้งเหตุผลคือ

- อยู่ใกล้สถานที่ทำงาน เพราะคนส่วนมากนักใช้เวลาโดยส่วนใหญ่กับการทำงาน ดังนั้นการมีบ้านอยู่ใกล้ที่ทำงานก็จะทำให้เกิดความสะดวกสบายเวลาเดินทางไปทำงาน

- อยู่ใกล้สถานที่พักผ่อน ส่วนมากจะเป็นบ้านหลังที่ 2 คนส่วนใหญ่จะหาบ้านที่อยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว เช่น ทะเล เพื่อใช้ในการพักผ่อนในนามว่างหรือวันหยุดของตนเอง

- อยู่ใกล้ศูนย์เมือง เพราะคนส่วนใหญ่ต้องการอยู่ใกล้ศูนย์เมืองเพื่อจะเดินทางสะดวกต่อ การเดินทางและการออกไปปัจจัยเชื้อสินค้าและไปเที่ยวต่างประเทศ รวมถึงเดินทางว่าง เป็นต้น

แสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับทำเลที่ตั้งมากที่สุด ใน การเลือกที่อยู่อาศัย เพราะ กระบวนการต่อระยะเวลาในการเดินทาง รูปแบบที่อยู่อาศัยที่ผู้มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยเลือกมากที่สุด ได้แก่ บ้านเดียว เพราะผู้มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยส่วนมากนักต้องการอยู่เป็นสัดเป็นส่วน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในชั้นหัวดูก็เกิด

ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคาแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุ ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้าน ทำเลที่ตั้ง มากที่สุด แสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับทำเลที่ตั้งในระดับมากที่สุด ใน การเลือกที่อยู่อาศัย

ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่ แตกต่างกัน ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคาแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุ ให้ความสำคัญ กับปัจจัยทางด้านชื่อเสียง โครงการในระดับ ปานกลาง แสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับชื่อเสียง โครงการ ในระดับปานกลาง ในการเลือกที่อยู่อาศัย

ปัจจัยทางด้านราคา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคาแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุ ให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านราคain ระดับ น้อย และแสดงว่าประชากรให้ความสำคัญกับระดับราคาในระดับน้อยในการเลือกที่อยู่อาศัย โดยปัจจัยทางด้านราคาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ งบประมาณอยู่ที่ 1-2 ล้านบาท

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาพบว่า ลักษณะบ้านที่ผู้บริโภคเกิดอุปสงค์มากที่สุด ได้แก่ บ้านเดี่ยว งบประมาณที่ทำให้ประชาชนเกิดอุปสงค์มากที่สุดอยู่ที่ระดับ 1-2 ล้านบาท ดังนั้นผู้ผลิตควรมีการปรับปรุงรูปแบบบ้านและระดับราคาที่อยู่อาศัยเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชน จึงจะทำให้ประชาชนออกมาริ่ำซื้อซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมากขึ้น ดังนั้นผู้ที่ลงทุนในธุรกิจ อย่างห้ามทรัพย์ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากลยุทธ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ประชานแต่ละช่วงเวลาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานและเป็นการชูโรงให้ประชาชนออกมาริ่ำซื้อจำนวนมากขึ้น เพราะสินค้านี้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในจังหวัดภูเก็ตเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยโดยเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นที่มีสภาพเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมเหมือนกับจังหวัดภูเก็ตมาเปรียบเทียบด้วยเพื่อให้ทราบว่าผู้บริโภคส่วนอื่นๆ มีปัจจัยที่กระทบถึงอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัยเหมือนจังหวัดภูเก็ตหรือไม่

3.2.2 การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์บุคลิกที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต โดยทำการสัมภาษณ์ กลุ่มประชาชนผู้ที่มีอุปสงค์ต่อที่อยู่อาศัย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการบ้านจัดสรร

บริษัทฯ

บรรณานุกรม

กาญจนา พิทักษ์ธีระธรรม (2537) “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” วิทยานิพนธ์ปริญญาศรีษะศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กฤณณา เจริญกลกิจ (2536) “การประเมินค่าความเสียหุ้นของความต้องการที่อยู่อาศัยต่อราคารายได้และอัตราดอกเบี้ย” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรรมการปักครอง กระทรวงมหาดไทย (2551) www.dopa.go.th

ดัชนีราคาผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์ (2551) www.price.moc.go.th

เดช กาญจนางกูร (2539) จุลเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2551) www.bot.or.th

ธนานิทร์ ศิลป์จาจุ (2551) การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSS พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร เอส.อาร์.พรินติ้ง แแมสโปรดักส์

นรินทร์ นพสันเทียะ (2536) “การศึกษาธุรกิจที่อยู่อาศัยและแนวโน้มอุปสงค์ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ระหว่างปี พ.ศ. 2534 – 2539” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปัจจัย บุนนาค, สมคิด แก้วสันติ (2535) จุลเศรษฐศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพมหานคร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันรักษ์ มิ่งเมือง (2544) หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค พิมพ์ครั้งที่ 15 กรุงเทพมหานคร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมภูมิ แสงวุฒิ (2546) “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช

สำนักงานคลังจังหวัดภูเก็ต (2551) www.klang.cgd.th/pkt

อัญชลี ณัฐกี้รดิไพบูลย์ (2540) “การวิเคราะห์เชิงเศรษฐมิคิของปัจจัยทางการเงินต่ออุปสงค์ ที่อยู่”

อาจารย์ : กรณีศึกษานานาหารอาชารสงเคราะห์” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร์

มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

1. จำนวนที่อยู่อาศัยที่จดทะเบียนเพิ่มขึ้นในจังหวัดภูเก็ต ช่วงปี พ.ศ. 2541-2550 (หน่วย : หลังต่อปี)

ปีพ.ศ.	จำนวนที่อยู่อาศัย
2541	2,285
2542	3,886
2543	3,992
2544	5,709
2545	12,811
2546	7,721
2547	8,737
2548	9,687
2549	8,335
2550	9,652

ที่มา : กรรมการปักธงชัย กระทรวงมหาดไทย “รายงานจำนวนที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2541-2550”

2. ราคาที่อยู่อาศัยในรูปดัชนี ช่วงปี พ.ศ. 2541-2550

ปีพ.ศ.	ราคาที่อยู่อาศัยในรูปดัชนี
2541	120.4
2542	103.1
2543	115.6
2544	113.5
2545	112.4
2546	132.4
2547	144.7
2548	155.1
2549	158
2550	153

ที่มา : กองระดับราคา กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

3. รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากรในจังหวัดภูเก็ต ช่วงปี พ.ศ. 2541-2550

(หน่วย : บาทต่อคน)

ปีพ.ศ.	รายได้เฉลี่ยต่อปี
2541	155,297.00
2542	159,940.00
2543	152,038.00
2544	153,914.00
2545	173,869.00
2546	171,687.00
2547	201,339.00
2548	180,164.00
2549	202,522.00
2550	214,099.00

ที่มา : กองคลังข้อมูลสถิติแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4. จำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ต ช่วงปี พ.ศ. 2541-2550 (หน่วย : คนต่อปี)

ปีพ.ศ.	จำนวนประชากร(คน)
2541	231,206
2542	237,525
2543	250,596
2544	261,386
2545	270,438
2546	278,480
2547	285,901
2548	292,245
2549	300,737
2550	315,498

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต “รายงานจำนวนประชากร พ.ศ. 2541-2550” จังหวัดภูเก็ต

5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวสำหรับลูกค้าชั้นดีเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์

(Minimum Loan Rate :MLR) ช่วงปี พ.ศ. 2541-2550 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ปีพ.ศ.	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR
2541	7.15
2542	11.70
2543	7.15
2544	6.65
2545	7.23
2546	5.75
2547	5.75
2548	6.75
2549	8.00
2550	7.10

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

6. ปริมาณสินเชื่อเพื่อท่องยุทธศาสตร์ของระบบสถาบันการเงินในจังหวัดภูเก็ต ช่วงปี พ.ศ. 2541-2550

(หน่วย : ล้านบาทต่อปี)

ปีพ.ศ.	ปริมาณสินเชื่อ
2541	27,900.00
2542	27,749.00
2543	30,002.00
2544	25,949.00
2545	27,295.00
2546	32,737.00
2547	39,210.00
2548	52,505.00
2549	66,254.00
2550	80,018.00

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจและการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดคุณเก็ต ข้อมูลในแบบสอบถามนี้จะเป็นความลับและจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น

โปรดทำเครื่องหมาย / หน้าข้อคำตอบที่ท่านเลือก

1. เพศ

ชาย   หญิง

2. อายุ

☐ ไม่เกิน25ปี	☐ 26-30ปี	☐ 31-35ปี	☐ 36-40ปี
☐ 41-45ปี	☐ 46-50ปี	☐ 51ปีขึ้นไป	

3. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส	☐ หย่าร้าง
------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------

4. ภูมิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
---	------------------------------------	---

5. อาชีพปัจจุบันของท่าน

☐ ข้าราชการ	☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☐ เจ้าของกิจการ	☐ อื่นๆ ประธานบุรุษ	

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า10,000บาท	☐ 10,001-20,000บาท	☐ 20,001-30,000บาท
☐ 30,001-40,000บาท	☐ 40,001-50,000บาท	☐ 50,001บาทขึ้นไป

7. จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวของท่าน

☐ 1-2 คน	☐ 3-4 คน	☐ 5-6 คน	☐ 7 คนขึ้นไป
---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------

8. สถานภาพของท่านต่อที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

☐ เป็นเจ้าของบ้าน	☐ พักอยู่กับบิดามารดา	☐ อยู่กับญาติพี่น้อง
☐ เช่าบ้านอยู่		

9. รูปแบบบ้านใหม่ที่ท่านต้องการ

☐ ทาวน์เฮาส์	☐ บ้านเดี่ยว	☐ อาคารพาณิชย์
☐ คอนโดมิเนียม	☐ สร้างบันทึกนิยองต์	

10. สำหรับผู้ที่ต้องการซื้อบ้านใหม่ ท่านมีโครงการจะซื้อเมื่อไหร่

- ภายในปี 1-2ปี 3-5ปี 5ปีขึ้นไป

11. สาเหตุที่ทำให้ท่านมีความต้องการที่อยู่อาศัยในจังหวัดภูเก็ต

- ต้องการมีบ้านเป็นของตนเอง ครอบครัวขยายใหญ่ขึ้น
 ต้องการแยกครอบครัวใหม่ ใกล้ที่ทำงาน
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

12. ภูมิลำเนาเดิมของท่าน

- เป็นคนจังหวัดภูเก็ต เป็นคนต่างจังหวัด
 เป็นคนต่างด้าว

13. งบประมาณที่ท่านจะใช้ในการซื้อบ้านหลังใหม่

- 1-2ล้านบาท 2.1-3ล้านบาท 3.1-5ล้านบาท 5ล้านบาทขึ้นไป

14. ท่านคิดว่าระยะเวลาเท่าใดที่เหมาะสมกับการผ่อนชำระกับธนาคาร

- 5-10ปี 11-20ปี 21-30ปี 30ปีขึ้นไป

15. ท่านคิดว่าอัตราผ่อนชำระกับธนาคารต่อเดือนเท่าใดถึงเหมาะสม

- ต่ำกว่า10,000บาท 10,001-15,000บาท 15,001-20,000บาท
 20,001-30,000บาท 3หมื่นบาทขึ้นไป

16. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านของท่านมากที่สุด (เรียงลำดับจากมากไปน้อย โดย

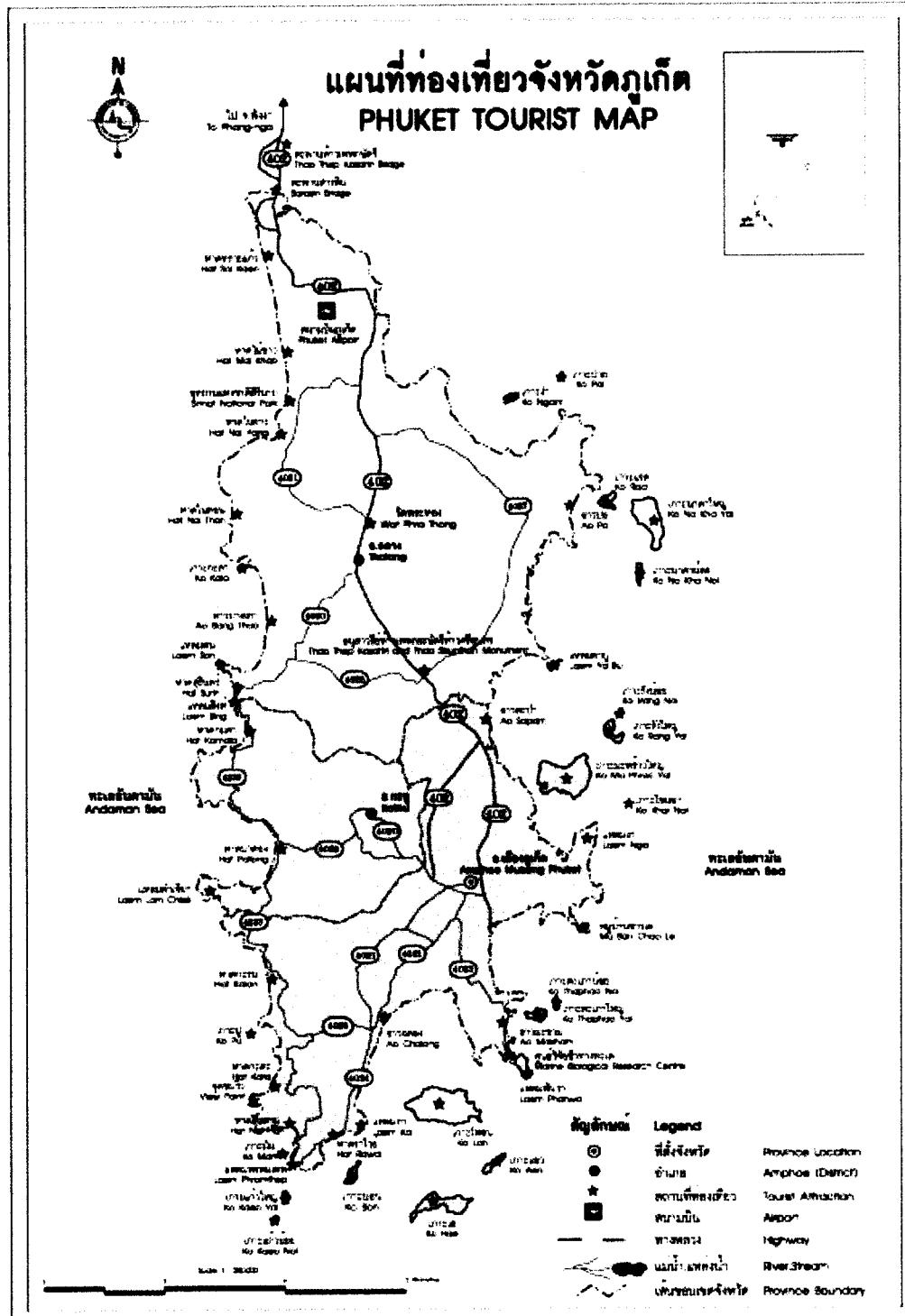
เรียงเลข 1-4 มากสุดคือ4น้อยสุดคือ1)

- ราคาน้ำ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ทำเลที่ตั้ง
 ชื่อเสียงของโครงการที่ท่านจะเลือกซื้อ อื่นๆ โปรดระบุ.....

17. จากรูปแบบบ้านที่ท่านเลือกซื้อส่วนท่านคิดว่าราคาน้ำ และอัตราการผ่อนชำระเท่าไหร่จะตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด

.....
 .....
 .....

ภาคผนวก ก
แผนที่จังหวัดภูเก็ต

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายพิทักษ์ แก้วติดกาญ
วัน เดือน ปีเกิด	30 เมษายน 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี วทบ.ครื่องกล สถาบันราชภัฏภูเก็ต
สถานที่ทำงาน	บริษัท วสีก้อนศครักชั่น จำกัด
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ข้อมูล